

ΜΑΝΟΛΗΣ Γ. ΔΡΕΤΤΑΚΗΣ

**ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ
ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΤΩΝ 25 ΚΡΑΤΩΝ-ΜΕΛΩΝ**

ΑΘΗΝΑ 2003

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

7

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΙΣ 15 ΧΩΡΕΣ-ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΤΟΥΣ ΤΗΝ 5ΕΤΙΑ 1995-2000

I. ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.15 ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΟΥΣ	10
II. ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΟΧΗ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.15	13
III. ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΟΧΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.15	15
IV. ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.15 ΚΑΤΑ ΚΛΙΜΑΚΙΑ ΤΟΥ ΑΕΠ ΣΕ ΜΑΔ	20
V. ΑΜΕΣΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗ ΑΕΠ ΣΕ ΜΑΔ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.15 ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΟΥΣ	21

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΙΣ 10 ΧΩΡΕΣ -ΝΕΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΤΟΥΣ ΤΗΝ 5ΕΤΙΑ 1995-2000

I. ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΤΩΝ 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΟΥΣ	27
II. ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΟΧΗ ΤΩΝ 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.	29
III. ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΟΧΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΩΝ 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΑΥΤΩΝ	32
IV. ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΩΝ 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. ΚΑΤΑ ΚΛΙΜΑΚΙΑ ΤΟΥ ΑΕΠ ΣΕ ΜΑΔ	36
V. ΑΜΕΣΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗ ΑΕΠ ΣΕ ΜΑΔ ΤΩΝ 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΟΥΣ	38

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ ΣΤΙΣ 25 ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΤΗΝ 5ΕΤΙΑ 1995-2000

I. ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.25 ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΟΥΣ	42
II. Η ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Η ΣΥΝΟΧΗ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.25	43
III. Η ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Η ΣΥΝΟΧΗ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.25 ΚΑΙ Η ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗ ΑΕΠ ΤΟΥΣ ΣΕ ΜΑΔ ΚΑΤΑ ΚΛΙΜΑΚΙΑ	45
IV. ΑΜΕΣΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗ ΑΕΠ ΣΕ ΜΑΔ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.25	47

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΗΝ 5ΕΤΙΑ 1995-2000	54
--	----

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5
ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ
ΣΤΙΣ 25 ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
ΤΟ ΕΤΟΣ 2001**

I. Η ΚΑΤΑ ΜΕΓΑΛΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΤΗΣ Ε.Ε.25	59
II. ΟΙ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΣΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ-ΜΕΛΗ ΤΗΣ Ε.Ε.25 ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΜΕΙΖΟΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΤΟΥΣ	61
III. ΟΙ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ ΣΤΑ ΠΟΣΟΣΤΑ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ-ΜΕΛΗ ΤΗΣ Ε.Ε.25 ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΜΕΙΖΟΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΤΟΥΣ	64
IV. ΟΙ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟ ΩΡΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΩΡΙΑΙΑ ΑΜΟΙΒΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΕ 22 ΑΠΟ ΤΙΣ 25 ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ Ε.Ε.25	68

ΕΠΙΛΟΓΟΣ	73
-----------------	----

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ EUROSTAT
ΚΑΙ ΔΥΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ**

ΠΙΝΑΚΑΣ Α΄	77
ΠΙΝΑΚΑΣ Β΄	85
ΠΙΝΑΚΑΣ Γ΄	93
ΠΙΝΑΚΑΣ 1.9Α	96
ΠΙΝΑΚΑΣ 2.9Α	97

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ	99
-----------------------	----

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Σε πολλά άρθρα μας τα 10 τελευταία χρόνια και στα τρία βιβλία μας στα οποία περιλαμβάνονται ορισμένα από αυτά τα άρθρα (βλέπε κατάλογο στο τέλος του βιβλίου αυτού) - χρησιμοποιώντας τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), της Eurostat - ασχοληθήκαμε με το πρόβλημα της πραγματικής σύγκλισης στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) με βάση το κατά κεφαλή Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) σε Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης (ΜΑΔ), δηλαδή το αν και κατά πόσο σημειώθηκε μείωση των ανισοτήτων στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ ανάμεσα στα κράτη μέλη της Ε.Ε. Σε ορισμένα από τα άρθρα αυτά κάναμε και ορισμένες εκτιμήσεις για τη συνοχή των χωρών-μελών της και το αν και κατά πόσο η συνοχή αυτή αυξήθηκε ή μειώθηκε.

Τα τελευταία χρόνια, με βάση το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ, εξετάσαμε και τις ανισότητες ανάμεσα στις 13 περιφέρειες της χώρας μας και σ' ένα άρθρο μας στο περιοδικό «*Επιθεώρηση Τοπικής Αυτοδιοίκησης*», τεύχος 99, Μάρτιος 2002 με τίτλο «*Αγεφύρωτες οι μεγάλες περιφερειακές ανισότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση*», εξετάσαμε τις περιφερειακές ανισότητες (και τις μεταβολές τους) – δηλαδή την πραγματική σύγκλιση ή απόκλιση - σε όλες τις χώρες μέλη της Ε.Ε. τα έτη 1993 και 1999. Στο άρθρο εκείνο υπήρχε μια διαφορά ανάμεσα στο αριθμό των περιφερειών των χωρών-μελών το έτος 1993 και 1999 και γι' αυτό συμπτύξαμε ορισμένες περιφέρειες του έτους 1999 ώστε να είναι συγκρίσιμες με εκείνες του 1993.

Τα στοιχεία για την κάθε χώρα η Eurostat τα παίρνει από τις Εθνικές Στατιστικές Υπηρεσίες των χωρών-μελών και με βάση τις αναθεωρήσεις των στοιχείων από αυτές αναθεωρεί και τα δικά της. Επιπλέον υπάρχουν και αλλαγές στη μεθοδολογία οι οποίες δημιουργούν πρόβλημα στη σύγκριση των στοιχείων που αναφέρονται σε παλαιότερα χρόνια (όπως ήταν το 1993 στο οποίο δεν ήταν μέλη της Ε.Ε. η Σουηδία, η Φινλανδία και η Αυστρία). Τώρα υπάρχουν συγκρίσιμα στοιχεία για την περίοδο 1995-2000 για τις περιφέρειες των 15 χωρών-μελών της Ε.Ε. καθώς και των 10 χωρών που θα καταστούν πλήρη μέλη της Ε.Ε. την 1.5.2004. Τα στοιχεία για το έτος 2000 περιλαμβάνονται στην «*Second Progress Report on Economic and Social Cohesion*» («*Δεύτερη Έκθεση Προόδου για την Οικονομική και Κοινωνική Συνοχή*») του αρμόδιου επιτρόπου της Ε.Ε. η οποία δόθηκε στη δημοσιότητα στις αρχές του 2003.

Όπως προαναφέρθηκε το κριτήριο με το οποίο εξετάζονται οι περιφερειακές ανισότητες (αλλά και οι ανισότητες ανάμεσα στα κράτη) είναι το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ. Το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ προκύπτει από τη διαίρεση του συνολικού ΑΕΠ σε ΜΑΔ μιας χώρας δια του πληθυσμού της. Στην περίπτωση της χώρας μας τα στοιχεία της Eurostat δεν έχουν λάβει υπόψη τα αποτελέσματα της απογραφής της 18.3.2001. Με βάση τα στοιχεία αυτά καθώς και τα στοιχεία της απογραφής του 1991 (και το μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης του πληθυσμού που προκύπτει από τις δύο απογραφές) αναπροσαρμόσαμε τα στοιχεία της Eurostat για τον πληθυσμό της χώρας μας και τις περιφέρειές της τα έτη 1995 και 2000.

Τα αναλυτικά στοιχεία της Eurostat στα οποία στηρίζεται το βιβλίο αυτό δίνονται στους Πίνακες Α', Β' και Γ' στο Παράρτημα του βιβλίου και η μόνη διαφορά που υπάρχει σ' αυτά είναι ότι για τη χώρα μας και τις περιφέρειές της στον Πίνακα Α' τόσο για το 1995 όσο και το 2000 δίνονται τα αναπροσαρμοσμένα στοιχεία του πληθυσμού, με συνέπεια τη σημαντική μεταβολή του κατά κεφαλή ΑΕΠ τους σε ΜΑΔ. Η αναπροσαρμογή αυτή

αυξάνει κατά ένα πολύ μικρό ποσοστό τον πληθυσμό της Ε.Ε.15 και, κατά συνέπεια, έχει και μια πολύ μικρή επίπτωση στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ (και Ευρώ) της Ε.Ε.15 ως σύνολου.

Με βάση τα στοιχεία αυτά εξετάζουμε την ανισότητα και τη συνοχή τα έτη 1995 και 2000 και τις μεταβολές τους το 2000 σε σχέση με το 1995 στο :

- **Κεφάλαιο 1** των 15 χωρών-σημερινών μελών της Ε.Ε. (Ε.Ε.15) και των 211 περιφερειών τους.
- **Κεφάλαιο 2** των 10 χωρών που θα καταστούν πλήρη μέλη της Ε.Ε. την 1.5.2004 (10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.) και των 120 περιφερειών τους.
- **Κεφάλαιο 3** των 25 χωρών που θα συγκροτούν την Ε.Ε. την 1.5.2004 (Ε.Ε.25) και των 331 περιφερειών τους, και στο
- **Κεφάλαιο 4** των 13 περιφερειών της χώρας μας με βάση τα αναπροσαρμοσμένα στοιχεία για τον πληθυσμό που προαναφέρθηκαν.
Τέλος στο
- **Κεφάλαιο 5** εξετάζουμε την ανισότητα στα ποσοστά συμμετοχής του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό και στα ποσοστά ανεργίας των 25 χωρών που θα συγκροτούν την Ε.Ε. την 1.5.2004 και των μειζόνων περιφερειών τους με βάση τα στοιχεία που δίνονται στη «Δεύτερη Έκθεση Προόδου για την Οικονομική και Κοινωνική Συνοχή» που προαναφέρθηκε καθώς και την ανισότητα στο ωριαίο κόστος εργασίας και στην ωριαία αμοιβή εργασίας στη βιομηχανία και στις υπηρεσίες στις 22 από τις 25 χώρες με βάση τα στοιχεία που δόθηκαν στη δημοσιότητα από τη Eurostat στις αρχές Μαρτίου του 2003.

Το βιβλίο κλείνει με τον Επίλογο στον οποίο συνάγονται ορισμένα συμπεράσματα από την ανάλυση που έγινε στα 5 Κεφάλαια του.

Δεκέμβριος 2003

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΙΣ 15 ΧΩΡΕΣ-ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΤΟΥΣ ΤΗΝ 5ΕΤΙΑ 1995-2000

Στο Κεφάλαιο αυτό εξετάζουμε αν και κατά πόσο στο διάστημα 1995-2000 σημειώθηκε σύγκλιση ή απόκλιση στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ (δηλαδή αν αυξήθηκε η μειώθηκε η ανισότητα σ' αυτό) καθώς και αν αυξήθηκε ή μειώθηκε η συνοχή :

- Των 15 χωρών-μελών της Ε.Ε. (Ε.Ε.15).
- Των περιφερειών της καθεμιάς από τις 12 χώρες-μέλη της Ε.Ε.15 στις οποίες υπάρχουν περισσότερες από 2 περιφέρειες (η Δανία είναι ολόκληρη μια περιφέρεια και το ίδιο ισχύει για το Λουξεμβούργο, ενώ στην Ιρλανδία υπάρχουν μόνο 2 περιφέρειες), και
- Του συνόλου των περιφερειών των χωρών-μελών της Ε.Ε.15 (στις οποίες περιλαμβάνονται και η Δανία, το Λουξεμβούργο και οι 2 περιφέρειες της Ιρλανδίας).

Στο Κεφάλαιο αυτό και στα δύο επόμενα εκτός από τον περιγραφικό τρόπο που χρησιμοποιείται στις ανακοινώσεις της Eurostat, δίνουμε ορισμένες κατανομές κατά κλιμάκια ΑΕΠ σε ΜΑΔ (με την Ε.Ε.15=100) και χρησιμοποιούμε - όπως και στο άρθρο μας στην «*Επιθεώρηση Τοπικής Αυτοδιοίκησης*» που αναφέρθηκε στον Πρόλογο - και δύο δείχτες πραγματικής σύγκλισης την περίοδο 1995-2000 :

- Το δείκτη ανισότητας. Πρόκειται για τον απλό συντελεστή μεταβλητότητας του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ. Η αύξηση του δείκτη αυτού δείχνει αύξηση της ανισότητας του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ ανάμεσα στις χώρες - μέλη της Ε.Ε.15 ή ανάμεσα στις περιφέρειες μιας χώρας-μέλους ή ανάμεσα σε όλες τις περιφέρειες της Ε.Ε. και
- Το δείκτη συνοχής. Πρόκειται για το σταθμισμένο με τον πληθυσμό κάθε χώρας ή περιφέρειας συντελεστή μεταβλητότητας του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ. Η μείωση του δείκτη αυτού σηματοδοτεί αύξηση της συνοχής των χωρών-μελών της Ε.Ε.15 ή των περιφερειών μιας, χώρας-μέλους ή όλων των περιφερειών της Ε.Ε.15.

Τέλος γίνεται μια πρώτη προσέγγιση στην εξέταση του ρόλου των άμεσων παραγόντων που επηρεάζουν το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ μιας χώρας ή περιφέρειας, δηλαδή του ΑΕΠ της σε Ευρώ, του συντελεστή μετατροπής του ΑΕΠ από Ευρώ σε ΜΑΔ και του πληθυσμού.

Το Κεφάλαιο χωρίζεται σε 5 Μέρη : Στο Μέρος I δίνουμε μια γενική εικόνα των περιφερειών των χωρών-μελών της Ε.Ε.15 και των ανισοτήτων στον πληθυσμό τους. Στο Μέρος II εξετάζουμε τις ανισότητες στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ και τη συνοχή των 15 χωρών-μελών της Ε.Ε.15 και στο Μέρος III των περιφερειών της καθεμιάς χώρας και του συνόλου της Ε.Ε.15. Στο Μέρος IV εξετάζουμε την ανισότητα στον κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ του συνόλου των περιφερειών της Ε.Ε.15 κατά κλιμάκια ΑΕΠ σε ΜΑΔ. Τέλος στο Μέρος V γίνεται μια πρώτη διερεύνηση των άμεσων παραγόντων που επηρεάζουν τη μεταβολή του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ.

I. ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.15 ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΟΥΣ

Στον Πίνακα 1.1 δίνουμε τον πληθυσμό σε χιλιάδες τα έτη 1995 και 2000 (1^η και 2^η στήλη, αντίστοιχα) των 15 χωρών μελών της Ε.Ε.15 καταταγμένων κατά μέγεθος του

πληθυσμού τους, την ποσοστιαία μεταβολή του το 2000 σε σύγκριση με το 1995 (3^η στήλη), την ποσοστιαία κατανομή του συνολικού πληθυσμού της Ε.Ε.15 το 1995 και 2000 (4^η και 5^η στήλη), τον αριθμό των περιφερειών των χωρών μελών (6^η στήλη) και το μέσο πληθυσμό των περιφερειών σε χιλιάδες το έτος 2000 (7^η στήλη). Στην τελευταία γραμμή του Πίνακα 1.1 δίνουμε τα στοιχεία για το Σύνολο των 15 χωρών-μελών της Ε.Ε.15.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.1
Πληθυσμός σε χιλιάδες και αριθμός περιφερειών των χωρών-μελών της Ε.Ε.15
τα έτη 1995 και 2000

Χώρες	Πληθυσμός σε χιλιάδες		% Μετ. 2000/1995	Ποσοστιαία κατανομή		Περιφέρειες 2000	
	1995	2000		1995	2000	Αριθμός	Μέσος πληθ.
Γερμανία	81.662	82.188	0,6	21,86	21,67	40	2.055
Γαλλία	59.430	60.589	2,0	15,91	15,98	26	2.330
Ηνωμένο Βασίλειο	58.613	59.757	2,0	15,69	15,76	37	1.615
Ιταλία	57.300	57.761	0,8	15,34	15,23	20	2.888
Ισπανία	39.222	39.926	1,8	10,50	10,53	18	2.218
Ολλανδία	15.460	15.922	3,0	4,14	4,20	12	1.327
Ελλάδα	10.535	10.891	3,4	2,82	2,87	13	838
Βέλγιο	10.137	10.246	1,1	2,71	2,70	11	931
Πορτογαλία	10.027	10.231	2,0	2,68	2,70	7	1.462
Σουηδία	8.827	8.871	0,5	2,36	2,34	8	1.109
Αυστρία	8.047	8.110	0,8	2,15	2,14	9	901
Δανία	5.222	5.338	2,2	1,40	1,41	1	5.338
Φινλανδία	5.108	5.176	1,3	1,37	1,36	6	863
Ιρλανδία	3.601	3.799	5,5	0,96	1,00	2	1.900
Λουξεμβούργο	413	441	6,8	0,11	0,12	1	441
Ε.Ε.15	373.604	379.246	1,5	100,00	100,00	211	1.797

Όπως αναφέρθηκε στον Πρόλογο στον Πίνακα 1.1 δίνονται τα στοιχεία της Eurostat με εξαίρεση τα στοιχεία για την Ελλάδα για την οποία δίνουμε τον πληθυσμό με βάση το μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησής του που προκύπτει από τα αποτελέσματα των απογραφών των ετών 1991 και 2001. Πιο συγκεκριμένα :

Στην περίπτωση της χώρας μας η Eurostat για τα έτη μέχρι το 2000 στηριζόταν σε εκτιμήσεις του πληθυσμού της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος (ΕΣΥΕ) η οποία, δεν έπαιρνε, υπόψη τον πραγματικό πληθυσμό που βρέθηκε με την απογραφή της 18.3.2001. Από τα στοιχεία, όμως, των απογραφών των ετών 1991 και 2001 προκύπτει μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης του πληθυσμού της χώρας μας τη δεκαετία 1991-2001 είναι 0,67%, ενώ από τα αντίστοιχα στοιχεία της Eurostat (που στηρίζονταν στα στοιχεία των εκτιμήσεων της ΕΣΥΕ) μόνο 0,32%, δηλαδή μικρότερος από το μισό. Είναι, κατά συνέπεια, σαφές ότι το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ της χώρας μας και των περιφερειών της όπως δίνεται από την Eurostat (με την Ε.Ε. 15 = 100) είναι υπερεκτιμημένο αφού στηρίζεται σε ένα πληθυσμό μικρότερο από τον πραγματικό. Αναλυτικότερα :

Η εκτίμηση της Eurostat για το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ της Ελλάδας π.χ. για το έτος 2000 είναι 67,7 (Ε.Ε. 15 = 100). Η εκτίμηση αυτή στηριζόταν σε ένα πληθυσμό 10.558 χιλιάδες για το ίδιο έτος. Με βάση, όμως, την απογραφή της 18.3.2001 ο πληθυσμός της χώρας είναι 10.964 χιλιάδες. Κατά συνέπεια δεν είναι δυνατόν ο πληθυσμός της Ελλάδας το έτος 2000 να ήταν 10.558 χιλιάδες. Με βάση το μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης του πληθυσμού της χώρας τη δεκαετία 1991-2001 (ρυθμό που στηρίζεται στον πληθυσμό των δύο απογραφών) ο πληθυσμός της χώρας το 2000, κατά τη δική μας εκτίμηση θα πρέπει να

ήταν 10.891 χιλιάδες. Με βάση τα στοιχεία των απογραφών 1991 και 2001 γίνεται και η αναπροσαρμογή των στοιχείων της Eurostat για το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ του Συνόλου της Χώρας το έτος 1995 (10.535 χιλιάδες) καθώς και των 13 περιφερειών της τόσο για το έτος 1995 όσο και για το έτος 2000. Τις αναπροσαρμοσμένες αυτές εκτιμήσεις χρησιμοποιούμε σε όλους τους Πίνακες.

Από τον Πίνακα 1.1 φαίνεται ότι :

- Η Γερμανία έχει πάνω από το 1/5 του πληθυσμού της Ε.Ε.15 και ακολουθούν η Γαλλία, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιταλία με πληθυσμό η καθεμιά ανάμεσα στο 15% και 16% του πληθυσμού της Ε.Ε.15. Οι τέσσερις αυτές χώρες μαζί έχουν πάνω από τα 2/3 του πληθυσμού της Ε.Ε.15. Η χώρα με το μικρότερο πληθυσμό (λίγο πάνω από το 0,1% του πληθυσμού της Ε.Ε.15) είναι το Λουξεμβούργο. Η Ελλάδα κατέχει την 7^η θέση και βρίσκεται στη ζώνη των χωρών που ο πληθυσμός τους αντιπροσωπεύει ποσοστό 2% έως 3% του συνολικού πληθυσμού της Ε.Ε.15 (βλέπε 4^η και 5^η στήλη).
- Στο διάστημα 1995-2000 η μεγαλύτερη αύξηση πληθυσμού σημειώθηκε στο Λουξεμβούργο και ακολουθούν η Ιρλανδία, η Ελλάδα και η Ολλανδία και η μικρότερη στη Σουηδία και στη Γερμανία (βλέπε 3^η στήλη) Η πολύ σημαντική αύξηση του πληθυσμού στη χώρα μας (υπερδιπλάσια του μέσου όρου της Ε.Ε.15) οφείλεται αποκλειστικά σχεδόν στη μετανάστευση (βλέπε, σχετικά, το βιβλίο μας «*Εισροή μεταναστών και υπογεννητικότητα 1991-2000*» που εκδόθηκε το Δεκέμβριο του 2002).
- Το μεγαλύτερο αριθμό περιφερειών έχουν, όπως είναι φυσικό, οι πέντε μεγαλύτερες σε πληθυσμό χώρες της Ε.Ε.15, όχι, όμως με την ίδια σειρά. Πρώτη είναι η Γερμανία και ακολουθεί το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γαλλία, η Ιταλία και η Ισπανία. Η Ελλάδα κατέχει την 6^η θέση σε ό,τι αφορά τον αριθμό περιφερειών.
- Η χώρα με το μεγαλύτερο μέσο πληθυσμό περιφερειών είναι η Δανία (που, όπως προαναφέρθηκε, ή ίδια είναι μια περιφέρεια) και ακολουθούν η Ιταλία, η Γαλλία και η Ισπανία και η χώρα με το μικρότερο μέσο πληθυσμό περιφερειών είναι το Λουξεμβούργο (που είναι το ίδιο μια περιφέρεια) και ακολουθούν η Ελλάδα, η Φινλανδία και η Αυστρία (βλέπε τελευταία στήλη).

Στον Πίνακα 1.2 δίνουμε τις περιφέρειες των 15 χωρών-μελών της Ε.Ε.15 με το μέγιστο (3^η και 4^η στήλη) και ελάχιστο (7^η και 8^η στήλη) πληθυσμό σε χιλιάδες τα έτη 1995 και 2000. Η κατάταξη των χωρών γίνεται με βάση το ποσοστό που αντιπροσώπευε η περιφέρεια με το μέγιστο πληθυσμό στο συνολικό πληθυσμό της καθεμιάς χώρας το έτος 2000, αρχίζοντας από το μικρότερο ποσοστό (5^η στήλη). Στις δύο τελευταίες στήλες του Πίνακα δίνεται η σχέση των περιφερειών με το μέγιστο και ελάχιστο πληθυσμό τα έτη 1995 και 2000. Όπως και στον Πίνακα 1.1 στην τελευταία γραμμή του Πίνακα 1.2 δίνονται τα ίδια στοιχεία για την Ε.Ε.15 ως σύνολο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.2

Περιφέρειες των χωρών-μελών της Ε.Ε.15 με μέγιστο και ελάχιστο πληθυσμό σε χιλιάδες τα έτη 1995 και 2000

ΧΩΡΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΜΕ ΤΟ ΜΕΓΙΣΤΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ				ΩΣ % ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΠΛΗΘ.	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ				ΣΧΕΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΜΕ ΜΕΓΙΣΤΟ/ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΛΗΘ.	
	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΣΕ ΧΙΛΙΑΔΕΣ		ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ		ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΣΕ ΧΙΛΙΑΔΕΣ		ΜΕΓΙΣΤΟ/ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΛΗΘ.			
		1995	2000			1995	2000	1995	2000		
Γερμανία	Duesseldorf	5.288	5.257	6,4	Trier	504	511	10,3	10,3		
Ηνωμένο Βασίλειο	Outer London	4.326	4.483	7,5	Highlands	373	368	11,6	12,2		
Ιταλία	Lombardia	8.918	9.109	15,8	Valle d' Aosta	119	120	74,9	75,9		
Βέλγιο	Anwerpen	1.630	1.644	16,0	Luxembourg	241	248	6,8	6,6		
Γαλλία	Ile-de-France	10.866	11.001	18,2	Guyane	152	164	71,5	67,1		
Ισπανία	Andalucia	7.095	7.237	18,1	Ceuta y Melilla	132	140	53,8	51,7		
Αυστρία	Wien	1.593	1.609	19,8	Burgenland	274	278	5,8	5,8		
Σουηδία	Vastverige	1.750	1.767	19,9	Mallestra Norland	393	376	4,5	4,7		
Ολλανδία	Zuid Holland	3.329	3.408	21,4	Flevoland	268	323	12,4	10,6		
Ελλάδα	Αττική	3.618	3.787	34,8	Ιόνια Νησιά/Νησιά Β.Αιγαίου	201	205	18,0	18,5		
Φινλανδία	Etela Suomi	1.811	1.818	35,1	Aaland	25	26	72,4	69,9		
Πορτογαλία	Norte	3.567	3.635	35,5	Acoces	243	239	14,7	15,2		
Ιρλανδία	Southern & Eastern	2.641	2.797	73,6	Border,Midland & Western	960	1.002	2,8	2,8		
Λουξεμβούργο	Λουξεμβούργο	413	441	100,0	Λουξεμβούργο	413	441	1,0	1,0		
Δανία	Δανία	5.222	5.338	100,0	Δανία	5.222	5.338	1,0	1,0		
Ε.Ε.15	Ile-de-France	10.937	10.950		Aaland	25	26	437,5	421,2		

Από τον Πίνακα 1.2 φαίνεται ότι τόσο το 1995 όσο και το 2000 οι ίδιες περιφέρειες σε όλες τις χώρες-μέλη της Ε.Ε.15 είχαν το μέγιστο και ελάχιστο πληθυσμό με εξαίρεση την Ελλάδα στην οποία η περιφέρεια με τον ελάχιστο πληθυσμό το 1995 ήταν τα Ιόνια Νησιά ενώ το 2000 το Βόρειο Αιγαίο.

Από τον ίδιο Πίνακα φαίνεται ότι :

- Η χώρα με την περιφέρεια με το μέγιστο πληθυσμό τόσο το 1995 όσο και το 2000 ήταν η Γαλλία (Ile-de-France) και ακολουθούν η Ιταλία (Lombardia) και η Ισπανία (Andalucia). Στην Ε.Ε. η περιφέρεια με το μέγιστο πληθυσμό είναι η Ile-de-France της Γαλλίας, (βλέπε την 3^η και 4^η στήλη).
- Αν εξαιρέσουμε τις 2 χώρες που αποτελούν μια περιφέρεια (Δανία και Λουξεμβούργο), η περιφέρεια που αντιπροσωπεύει το μεγαλύτερο ποσοστό στο συνολικό πληθυσμό μιας χώρας το 2000 ήταν η Southern & Eastern στην Ιρλανδία και ακολουθούν η Norte στην Πορτογαλία, η Etela Suomi στη Φινλανδία και η Αττική στην Ελλάδα, ενώ η χώρα με την περιφέρεια με τον ελάχιστο πληθυσμό τόσο το 1995 όσο και το 2000 ήταν η Φινλανδία (Aaland) και ακολουθούν η Ιταλία (Valle d' Aosta) και η Ισπανία (Ceuta y Melilla). Στην Ε.Ε.15 η περιφέρεια με το ελάχιστο πληθυσμό ήταν η Aaland της Φινλανδίας.
- Η μεγαλύτερη διαφορά ανάμεσα στην περιφέρεια με το μέγιστο και σ' εκείνη με τον ελάχιστο πληθυσμό μιας χώρας τόσο το 1995 όσο και το 2000 υπήρχε στην Ιταλία (η Lombardia είχε 74,9 και 75,9 φορές, αντίστοιχα, μεγαλύτερο πληθυσμό απ' ό,τι η Valle d' Aosta) και ακολουθεί η Φινλανδία (η Etela Suomi είχε 72,4 και 69,9 φορές, αντίστοιχα, μεγαλύτερο πληθυσμό απ' ό,τι η Aaland) και η Γαλλία (η Ile-de-France είχε 71,5 και 67,1 φορές, αντίστοιχα, μεγαλύτερο πληθυσμό αντίστοιχα απ' ό,τι η Guyane).
- Στην Ελλάδα η περιφέρεια με το μέγιστο πληθυσμό (η Αττική) είχε το 1995 18 φορές μεγαλύτερο πληθυσμό απ' ό,τι τα Ιόνια Νησιά και το 2000 18,5 φορές μεγαλύτερο πληθυσμό απ' ό,τι το Βόρειο Αιγαίο. Τέλος
- Η σχέση περιφερειών με μέγιστο και ελάχιστο πληθυσμό αυξήθηκε σε 7 χώρες (η μεγαλύτερη αύξηση σημειώθηκε στην Ιταλία και ακολουθεί το Ηνωμένο Βασίλειο) και

μειώθηκε στις υπόλοιπες (η μεγαλύτερη μείωση σημειώθηκε στη Γαλλία και ακολουθεί η Φινλανδία).

II. Η ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Η ΣΥΝΟΧΗ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.15

Στον Πίνακα 1.3 δίνουμε το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ για την καθεμιά από τις χώρες-μέλη της Ε.Ε.15 (Ε.Ε.15=100) τα έτη 1995 και 2000 κατά το ύψος του το έτος 2000. Στις δύο τελευταίες γραμμές του Πίνακα δίνουμε τους δείκτες πραγματικής σύγκλισης που προαναφέρθηκαν, δηλαδή το δείκτη ανισότητας στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ των χωρών μελών της Ε.Ε.15 (προτελευταία γραμμή) και το δείκτη συνοχής της Ε.Ε.15 ως συνόλου (τελευταία γραμμή). Στην τρίτη στήλη του Πίνακα 1.3 δίνεται η ποσοστιαία μεταβολή του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ και των δειχτών ανισότητας και συνοχής.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.3

Κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ στις χώρες-μέλη της Ε.Ε.15 τα έτη 1995 και 2000 (Ε.Ε.15 = 100)

ΧΩΡΑ	1995	2000	% ΜΕΤ.
Λουξεμβούργο	170,6	195,3	14,5
Δανία	118,1	118,6	0,4
Ιρλανδία	93,2	115,2	23,6
Αυστρία	110,3	114,3	3,6
Ολλανδία	109,2	111,2	1,8
Βέλγιο	112,5	107,4	-4,5
Σουηδία	106,1	106,6	0,5
Γερμανία	110,0	106,4	-3,3
Φινλανδία	96,9	104,0	7,3
Ιταλία	103,4	102,0	-1,4
Γαλλία	103,8	101,1	-2,6
Ηνωμένο Βασίλειο	96,4	100,3	4,0
Ισπανία	78,2	82,2	5,1
Πορτογαλία	69,7	68,0	-2,4
Ελλάδα	65,4	65,7	0,5
Ε.Ε.15	100,0	100,0	
ΔΕΙΧΤΗΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑΣ	31,56	37,13	17,6
ΔΕΙΧΤΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ	4,30	3,83	-10,9

Από τον Πίνακα 1.3 φαίνεται ότι το διάστημα 1995-2000 σημειώθηκαν μεγάλες μεταβολές σε ορισμένες από τις 15 χώρες-μέλη της Ε.Ε.15 σε ό,τι αφορά το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ. Σε 10 από τις 15 χώρες σημειώθηκε αύξηση του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ και σε 5 μείωση. Η μεγαλύτερη (και θεαματική) αύξηση σημειώθηκε στην Ιρλανδία και ακολουθούν, σε απόσταση, το Λουξεμβούργο και η Φινλανδία. Η μεγαλύτερη μείωση σημειώθηκε στο Βέλγιο και ακολουθούν η Γερμανία και η Γαλλία

Εξαιτίας των διαφορετικών ρυθμών μεταβολής του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ η κατάταξη 7 από τις χώρες-μέλη της Ε.Ε.15 άλλαξε. Έτσι η Ιρλανδία από τη 12^η θέση το 1995 «ανέβηκε» στην 3^η το 2000, η Ολλανδία από την 6^η στην 5^η και η Φινλανδία από την 10^η στην 9^η. Αντίθετα η Γαλλία από την 8^η «κατέβηκε» στη 11^η, το Βέλγιο από τη 3^η στην 6^η, η Γερμανία από την 5^η στην 8^η και το Ηνωμένο Βασίλειο από την 11^η στη 12^η. Όλες οι άλλες χώρες παρέμειναν το 2000 στη σειρά που είχαν το 1995 με το Λουξεμβούργο να κατέχει την 1^η και την Ελλάδα τη 15^η (και τελευταία) θέση.

Οι ανακατατάξεις αυτές είχαν ως αποτέλεσμα τη σημαντική αύξηση της ανισότητας στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ ανάμεσα στις χώρες-μέλη της Ε.Ε.15 (βλέπε προτελευταία γραμμή του Πίνακα). Ταυτόχρονα, όμως, εξαιτίας του γεγονότος ότι οι μεγάλες αυξήσεις στο κατά κεφαλή ΑΕΠ αφορούσαν χώρες με μικρό πληθυσμό (την Ιρλανδία και το Λουξεμβούργο) ενώ οι μειώσεις τρεις από τις χώρες με το μεγαλύτερο πληθυσμό στην Ε.Ε.15 (τη Γαλλία, τη Γερμανία και την Ιταλία), οι ανακατατάξεις που προαναφέρθηκαν είχαν ως αποτέλεσμα, όπως δείχνει η τελευταία γραμμή του Πίνακα 1.3 να μειωθεί ο δείκτης συνοχής, δηλαδή να αυξηθεί η συνοχή της Ε.Ε.15 ως συνόλου.

Με βάση τα αναλυτικά στοιχεία της Eurostat δίνουμε για την κάθε χώρα μέλος της Ε.Ε.15 στην 1^η στήλη του Πίνακα 1.4 το ΑΕΠ σε εκατομμύρια ΜΑΔ, στη 2^η στήλη τον πληθυσμό σε χιλιάδες, στην 3^η στήλη το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ (αυτό προκύπτει από τη διαίρεση της 1^{ης} με τη 2^η στήλη και τον πολλαπλασιασμό του ηλικίου επί 1000), στην 4^η στήλη την ποσοστιαία κατανομή του ΑΕΠ σε ΜΑΔ και στην 5^η του πληθυσμού, στην 6^η στήλη τη σχέση του ποσοστού του ΑΕΠ προς το ποσοστό του πληθυσμού και στην 7^η το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ ως δείκτη. Η στήλη αυτή προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό της έκτης στήλης επί 100. Η κατάταξη των χωρών στον Πίνακα 1.4 όπως και στον Πίνακα 1.3 έγινε με βάση το ύψος του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ, δηλαδή με βάση είτε την 3^η είτε την 7^η στήλη.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.4
ΑΕΠ σε ΜΑΔ και πληθυσμός των χωρών-μελών της Ε.Ε.15 το έτος 2000

ΧΩΡΑ	ΑΕΠ σε ΜΑΔ σε εκατομ.	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ σε χιλιάδες	Κ.Κ.ΑΕΠ ΣΕ ΜΑΔ	Ποσοστιαία κατανομή		Σχέση ποσ. ΑΕΠ/ΠΛΗΘ.	Κατά κεφ. ΑΕΠ σε ΜΑΔ
				ΑΕΠ	ΠΛΗΘ.		
Λουξεμβούργο	19.466	441	44.140	0,23	0,12	1,955	195,5
Δανία	143.076	5.338	26.803	1,67	1,41	1,187	118,7
Ιρλανδία	98.887	3.799	26.030	1,15	1,00	1,153	115,3
Αυστρία	209.493	8.110	25.831	2,45	2,14	1,144	114,4
Ολλανδία	400.207	15.922	25.135	4,67	4,20	1,113	111,3
Βέλγιο	248.838	10.246	24.286	2,91	2,70	1,075	107,5
Σουηδία	213.701	8.871	24.090	2,50	2,34	1,067	106,7
Γερμανία	1.976.857	82.188	24.053	23,08	21,67	1,065	106,5
Φινλανδία	121.624	5.176	23.498	1,42	1,36	1,041	104,1
Ιταλία	1.331.794	57.761	23.057	15,55	15,23	1,021	102,1
Γαλλία	1.384.642	60.589	22.853	16,17	15,98	1,012	101,2
Ηνωμένο Βασίλειο	1.355.173	59.757	22.678	15,82	15,76	1,004	100,4
Ισπανία	741.947	39.926	18.583	8,66	10,53	0,823	82,3
Πορτογαλία	157.267	10.231	15.372	1,84	2,70	0,681	68,1
Ελλάδα	161.532	10.891	14.830	1,89	2,87	0,657	65,7
Ε.Ε.15	8.564.504	379.246	22.583	100,00	100,00	1,000	100,0

Από τον Πίνακα 1.4 φαίνεται ότι το έτος 2000 :

- Οι πέντε μεγαλύτερες χώρες της Ε.Ε.15 (η Γερμανία, η Γαλλία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ιταλία και η Ισπανία) είχαν το 2000 το 79,29% του ΑΕΠ σε ΜΑΔ και το 79,13% του πληθυσμού. Το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ των 5 αυτών χωρών μαζί, επομένως, είναι ίσο με το μέσο όρο της Ε.Ε. Θα πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι, σε ό,τι αφορά τις 3 από τις 4 μεγαλύτερες χώρες της Ε.Ε.15 (δηλαδή τη Γαλλία, το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιταλία) οι διαφορές στα ποσοστά συμμετοχής τους στο ΑΕΠ σε ΜΑΔ της Ε.Ε.15 δεν ταυτίζονται με τις διαφορές στα ποσοστά συμμετοχής τους στο συνολικό πληθυσμό της Ε.Ε.15.

- Σε ό,τι αφορά την ανισότητα του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ των χωρών-μελών της Ε.Ε.15 και τη συνοχή της Ε.Ε.15 ως συνόλου το 2000 ισχύουν τα όσα αναφέρθηκαν για τον Πίνακα 1.3.

III. ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΟΧΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.15

Πριν παρουσιάσουμε τα δύο μέτρα πραγματικής σύγκλισης θα παραθέσουμε δύο Πίνακες που δίνουν μια εικόνα των περιφερειακών ανισοτήτων στις χώρες-μέλη της Ε.Ε. τα έτη 1995 και 2000. Ο πρώτος είναι εκείνος που δίνει η Eurostat όταν ανακοινώνει τα στοιχεία για το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ των περιφερειών της Ε.Ε.15 για ένα συγκεκριμένο έτος. Πρόκειται για τον Πίνακα με τις 10 περιφέρειες με το υψηλότερο και χαμηλότερο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ σ' όλη την Ε.Ε.15 (με το κατά κεφαλή ΑΕΠ της Ε.Ε.15 = 100 κάθε έτος). Τα σχετικά στοιχεία για τα έτη 1995 και 2000 δίνονται στον Πίνακα 1.5.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.5
Περιφέρειες των χωρών-μελών της Ε.Ε.15 με το μεγαλύτερο και μικρότερο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ τα έτη 1995 και 2000 (Ε.Ε.15 = 100)

1995			2000		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΧΩΡΑ	ΑΕΠ ΣΕ ΜΑΔ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΧΩΡΑ	ΑΕΠ ΣΕ ΜΑΔ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΜΕ ΤΟ ΥΨΗΛΟΤΕΡΟ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗ ΑΕΠ ΣΕ ΜΑΔ					
Inner London	Ην.Βασίλειο	229,8	Inner London	Ην.Βασίλειο	241,4
Bruxelles	Βέλγιο	227,9	Bruxelles	Βέλγιο	217,6
Hamburg	Γερμανία	185,4	Luxembourg	Λουξεμβούργο	195,3
Luxembourg	Λουξεμβούργο	170,6	Hamburg	Γερμανία	181,5
Ile de France	Γαλλία	160,3	Ile de France	Γαλλία	158,3
Wien	Αυστρία	155,7	Wien	Αυστρία	157,0
Darmstadt	Γερμανία	152,7	Oberbayern	Γερμανία	154,4
Oberbayern	Γερμανία	148,9	Darmstadt	Γερμανία	148,8
Bremen	Γερμανία	144,8	Stockholm	Σουηδία	147,0
Valle d' Aosta	Ιταλία	139,7	Ussimaa (Suurallue)	Φινλανδία	143,2
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΜΕ ΤΟ ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΟ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗ ΑΕΠ ΣΕ ΜΑΔ					
Πελοπόννησος	Ελλάδα	55,4	Norte	Πορτογαλία	56,0
Ιόνια Νησιά	Ελλάδα	55,3	Alentejo	Πορτογαλία	54,5
Guyane	Γαλλία	55,2	Centro	Πορτογαλία	54,2
Βόρειο Αιγαίο	Ελλάδα	54,2	Guyane	Γαλλία	53,7
Δυτική Ελλάδα	Ελλάδα	53,4	Extremadura	Ισπανία	53,0
Αν.Μακεδονία & Θράκη	Ελλάδα	53,2	Acores	Πορτογαλία	51,7
Reunion	Γαλλία	52,8	Δυτική Ελλάδα	Ελλάδα	51,4
Acores	Πορτογαλία	51,5	Αν.Μακεδονία & Θράκη	Ελλάδα	50,8
Extremadura	Ισπανία	49,3	Reunion	Γαλλία	50,4
Ήπειρος	Ελλάδα	45,4	Ήπειρος	Ελλάδα	50,3

Από τον Πίνακα 1.3 φαίνεται ότι :

- Με εξαίρεση δύο περιφερειών (της Bremen της Γερμανίας και της Valle d'Aosta της Ιταλίας οι οποίες βρίσκονταν ανάμεσα στις 10 πρώτες το 1995 και των οποίων τις θέσεις το 2000 πήραν η Stockholm της Σουηδίας και η Ussimaa (Suurallue) της Φινλανδίας) οι ίδιες περιφέρειες των ίδιων χωρών περιλαμβάνονταν στις 10 περιφέρειες με το υψηλότερο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ στην Ε.Ε.15 τόσο το 1995 όσο και το 2000 (ορισμένες με διαφορετική, όμως, σειρά). Πρώτη τόσο το 1995 όσο και το 2000 ήταν το Inner London του Ηνωμένου Βασιλείου (πρόκειται για την περιφέρεια στην οποία βρίσκεται το City του Λονδίνου, το οποίο είναι ένα από τα δύο

μεγαλύτερα χρηματοπιστωτικά κέντρα του κόσμου) και ακολουθούν οι Βρυξέλλες οι οποίες είναι η έδρα της Ε.Ε.15, του ΝΑΤΟ και άλλων διεθνών οργανισμών. Από τις περιφέρειες με το υψηλότερο κατά κεφαλή ΑΕΠ το 1995 οι 4 βρίσκονταν στη Γερμανία και ανά 1 στο Ηνωμένο Βασίλειο, το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο, τη Γαλλία, την Αυστρία και την Ιταλία, ενώ το 2000 3 βρίσκονταν στη Γερμανία και ανά 1 στο Ηνωμένο Βασίλειο, το Βέλγιο το Λουξεμβούργο, τη Γαλλία, την Αυστρία, τη Σουηδία και τη Φινλανδία.

- Από τις περιφέρειες με το χαμηλότερο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ το 1995 6 βρίσκονταν στην Ελλάδα, 2 στη Γαλλία και ανά 1 στην Πορτογαλία και στην Ισπανία, ενώ το 2000 4 βρίσκονταν στην Πορτογαλία, 3 στην Ελλάδα, 2 στη Γαλλία και 1 στην Ισπανία. Οι 3 περιφέρειες της χώρας μας οι οποίες περιλαμβάνονταν στις 10 περιφέρειες της Ε.Ε.15 με το χαμηλότερο ΑΕΠ σε ΜΑΔ τόσο το 1995 όσο και το 2000 ήταν η Δυτική Ελλάδα, η Ανατολική Μακεδονία και Θράκη και η Ήπειρος, ενώ η Πελοπόννησος, τα Ιόνια Νησιά και το Βόρειο Αιγαίο, που περιλαμβάνονταν το 1995 δεν περιλαμβάνονται το 2000. Τόσο, όμως, το 1995 όσο και το 2000 η Ήπειρος ήταν η περιφέρεια με το χαμηλότερο κατά κεφαλή ΑΕΠ ανάμεσα στις 211 Περιφέρειες της Ε.Ε.15

Μια περισσότερο συγκεντρωτική εικόνα των περιφερειακών ανισοτήτων τα έτη 1995 και 2000 δίνεται από τον αριθμό των περιφερειών και τον πληθυσμό τους στην καθεμία από τις 15 χώρες-μέλη οι οποίες έχουν κατά κεφαλή ΑΕΠ ίσο ή ανώτερο του μέσου όρου (=100) της Ε.Ε.15. Τα σχετικά στοιχεία δίνονται στον Πίνακα 1.6 (η κατάταξη των χωρών έγινε με βάση το ποσοστό του πληθυσμού τους που είχαν κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ ίσο ή ανώτερο του μέσου όρου της Ε.Ε.15 το έτος 2000).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.6
Αριθμός περιφερειών των χωρών-μελών της Ε.Ε.15 και πληθυσμός τους με κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ ίσο ή ανώτερο του μέσου όρου της Ε.Ε.15 τα έτη 1995 και 2000

ΧΩΡΑ	Περιφέρειες με κ.κ.ΑΕΠ ίσο ή ανώτερο του Μ.Ο. της Ε.Ε.15				Ποσοστά			
	Αριθμός Περιφερειών		Πληθυσμός τους σε χιλιάδες		Περιφερειών		Πληθυσμού	
	1995	2000	1995	2000	1995	2000	1995	2000
Δανία	1	1	5.222	5.339	100,00	100,00	100,0	100,0
Λουξεμβούργο	1	1	413	441	100,00	100,00	100,0	100,0
Ιρλανδία	1	1	2.641	2.797	50,00	50,00	73,3	73,6
Ιταλία	12	12	36.432	36.941	60,00	60,00	63,6	64,0
Ολλανδία	6	5	10.071	9.977	50,00	41,70	65,1	62,7
Γερμανία	25	21	57.923	50.947	62,50	52,50	70,9	61,0
Αυστρία	5	5	4.487	4.524	55,60	55,56	55,8	55,8
Σουηδία	6	2	5.065	3.588	75,00	25,00	69,7	40,4
Βέλγιο	5	4	5.037	3.972	45,40	36,40	49,7	38,8
Ηνωμένο Βασίλειο	9	11	14.900	20.313	25,40	29,80	25,4	34,0
Γαλλία	3	3	18.094	18.453	11,50	11,50	30,4	30,5
Φινλανδία	2	2	1.327	1.413	33,33	33,33	26,0	27,3
Ισπανία	1	3	5.009	7.752	5,56	16,67	12,8	19,4
Πορτογαλία					0,00	0,00	0,0	0,0
Ελλάδα					0,00	0,00	0,0	0,0
Ε.Ε.15	77	71	166.621	175.401	36,49	33,65	44,6	46,2

Από τον Πίνακα 1.6 φαίνεται ότι σε ότι αφορά τις μεταβολές που σημειώθηκαν στο διάστημα 1995-2000 στον αριθμό των περιφερειών και τον πληθυσμό τους που είχαν κατά

κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ ίσο ή ανώτερο του μέσου όρου της Ε.Ε.15 :

- Σε 6 χώρες σημειώθηκε αύξηση του ποσοστού που αντιπροσωπεύει ο πληθυσμός των περιφερειών εκείνων που έχουν μέσο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ υψηλότερο από το μέσο όρο της Ε.Ε.15. Η μεγαλύτερη αύξηση σημειώθηκε στην Ισπανία και στο Ηνωμένο Βασίλειο και ακολουθεί, σε απόσταση, η Φινλανδία ενώ οι αυξήσεις στην Ιταλία, Γαλλία και Ιρλανδία ήταν πολύ μικρές.
- Σε 5 χώρες δεν σημειώθηκε καμιά αλλαγή. Πρόκειται για τη Δανία και το Λουξεμβούργο οι οποίες βρίσκονται στην κορυφή, αποτελούν η καθεμιά μια περιφέρεια και το σύνολο του πληθυσμού τους είχε κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ υψηλότερο του μέσου όρου της Ε.Ε.15. Στον αντίποδα των χωρών αυτών βρίσκονται η Πορτογαλία και η Ελλάδα, οι οποίες κατείχαν και τα δύο έτη τις δύο τελευταίες θέσεις στον Πίνακα 1.6 και των οποίων καμιά περιφέρεια δεν είχε κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ υψηλότερο του μέσου όρου της Ε.Ε.15. Καμιά αλλαγή δεν σημειώθηκε, επίσης, στην Αυστρία. Τέλος
- Σε 4 χώρες σημειώθηκε μείωση. Η μεγαλύτερη μείωση σημειώθηκε στη Σουηδία και ακολουθούν το Βέλγιο, η Γερμανία και η Ολλανδία.

Εξαιτίας των παραπάνω μεταβολών σημειώθηκε μετατόπιση προς τα άνω σε ό,τι αφορά τη σειρά τους ως προς το ποσοστό του συνόλου του πληθυσμού των περιφερειών εκείνων που έχουν κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ υψηλότερο του μέσου όρου της Ε.Ε.15 σε 4 χώρες. Πρόκειται για την Ιταλία (από την 7^η στην 4^η θέση), το Ηνωμένο Βασίλειο (από 12^η στην 10^η θέση), την Ολλανδία (από την 6^η στην 5^η) και την Αυστρία (από την 8^η στην 7^η). Σε 4 χώρες σημειώθηκε μετατόπιση προς τα κάτω. Πρόκειται για τη Σουηδία (από την 5^η στην 8^η θέση), τη Γερμανία (από την 4^η στην 6^η), τη Γαλλία (από τη 10^η στην 11^η) και τη Φινλανδία (από την 11^η στη 12^η). Τέλος η θέση 7 χωρών δεν μεταβλήθηκε, δηλαδή των τριών πρώτων, (του Λουξεμβούργου, της Δανίας και της Ιρλανδίας), των τριών τελευταίων (της Ισπανίας, της Πορτογαλίας και της Ελλάδας) και του Βελγίου.

Ενώ το 1995 8 από τις 15 χώρες είχαν περιφέρειες που ο συνολικός πληθυσμός τους με κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ ίσο ή υψηλότερο του μέσου όρου της Ε.Ε.15 ξεπερνούσε το 50%, το 2000 ο αριθμός των χωρών αυτών περιορίστηκε στις 7 εξαιτίας των μεταβολών που προαναφέρθηκαν. Παρ' όλα αυτά, όπως φαίνεται από την τελευταία σειρά του Πίνακα 1.6 ο συνολικός πληθυσμός όλων των περιφερειών της Ε.Ε.15 (δηλαδή και των 15 χωρών) που είχαν κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ υψηλότερο από το μέσο όρο της Ε.Ε.15 αυξήθηκε από 44,6% το 1995 σε 46,2% το 2000.

Όπως προαναφέρθηκε τόσο ο Πίνακας 1.5 όσο και ο Πίνακας 1.6 δίνουν μια μερική, μόνο, εικόνα των περιφερειακών ανισοτήτων στις χώρες της Ε.Ε.15, δεδομένου ότι δεν παίρνουν υπόψη όλες τις περιφέρειες της καθεμιάς χώρας ούτε και τις μεταξύ τους διαφορές. Το μέτρο που δίνει μια συγκριτική εικόνα των περιφερειακών ανισοτήτων είναι ο δείκτης ανισότητας τον οποίο αναφέραμε στην Εισαγωγή του Κεφαλαίου αυτού, δηλαδή ο απλός συντελεστής μεταβλητότητας. Ο δείκτης αυτός, όπως είναι ευνόητο, υπολογίζεται μόνο για χώρες με κάποιο αριθμό περιφερειών, δεν υπολογίζεται, δηλαδή, για τη Δανία, την Ιρλανδία και το Λουξεμβούργο. Η Δανία, το Λουξεμβούργο και οι 2 περιφέρειες της Ιρλανδίας, όμως, λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του δείκτη ανισότητας του συνόλου των 211 περιφερειών των χωρών-μελών της Ε.Ε.15.

Με βάση τα στοιχεία της Eurostat για τα έτη 1995 και 2000 για τις περιφέρειες των 14 χωρών και τα αναπροσαρμοσμένα στοιχεία για τις 13 περιφέρειες Ελλάδας, υπολογίσαμε για την καθεμιά από τις 12 χώρες-μέλη της Ε.Ε.15 το δείκτη ανισότητας τον οποίο δίνουμε στις δύο πρώτες στήλες του Πίνακα 1.7. Στην τελευταία γραμμή του Πίνακα δίνεται ο δείκτης ανισότητας για τις 211 περιφέρειες της Ε.Ε.15 (στις οποίες, όπως προαναφέρθηκε, περιλαμβάνονται η Δανία, το Λουξεμβούργο και οι 2 περιφέρειες της Ιρλανδίας). Στην τρίτη στήλη του Πίνακα δίνεται η ποσοστιαία μεταβολή του δείκτη αυτού το 2000 σε σύγκριση με το 1995 (η κατάταξη των χωρών γίνεται με βάση το δείκτη ανισότητας το 2000 αρχίζοντας από τις χώρες με τη μικρότερη ανισότητα στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.7
Δείκτης ανισότητας στις περιφέρειες 12
χωρών-μελών και του συνόλου των περιφερειών
της Ε.Ε.15 τα έτη 1995 και 2000

ΧΩΡΑ	ΔΕΙΧΤΗΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑΣ		% ΜΕΤ. 2000/1995
	1995	2000	
Ελλάδα	19,3	16,9	-12,4
Ολλανδία	15,4	17,5	14,1
Σουηδία	10,1	18,1	79,4
Ισπανία	20,3	20,4	0,6
Αυστρία	22,7	21,4	-5,5
Πορτογαλία	20,1	22,1	9,8
Γαλλία	24,9	24,8	-0,6
Ιταλία	26,6	25,0	-6,2
Γερμανία	25,2	26,2	4,0
Φινλανδία	22,2	28,0	26,0
Ηνωμένο Βασίλειο	28,0	28,8	2,9
Βέλγιο	38,0	38,5	1,4
Ε.Ε. 15	24,6	30,1	22,4

Από τον Πίνακα 1.7 φαίνεται ότι :

- Στο διάστημα 1995-2000 ο δείκτης ανισότητας αυξήθηκε σε 8 και μειώθηκε σε 4 από τις 12 χώρες. Η μεγαλύτερη αύξηση σημειώθηκε στη Σουηδία και στη Φινλανδία και η μεγαλύτερη μείωση στην Ελλάδα και στην Ιταλία.
- Οι 3 χώρες με τη μικρότερη ανισότητα στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ το 1995 ήταν η Σουηδία, η Ολλανδία και η Ελλάδα και οι 3 χώρες με τη μεγαλύτερη το Βέλγιο, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιταλία. Το 2000, εξαιτίας των μεταβολών που προαναφέρθηκαν, η σειρά των τριών χωρών με τη μικρότερη ανισότητα στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ άλλαξε και πρώτη ήταν η Ελλάδα και ακολουθούσαν η Ολλανδία και η Σουηδία. Το Βέλγιο και το Ηνωμένο Βασίλειο εξακολουθούσαν να έχουν τη μεγαλύτερη ανισότητα και τη θέση της Ιταλίας πήρε η Φινλανδία.
- Εκτός από τις παραπάνω μεταβολές το 2000 σε σχέση με το 1995 σημειώθηκαν και άλλες ανακατατάξεις. Έτσι, η Πορτογαλία από την 4^η θέση «κατέβηκε» στην 6^η ενώ η Αυστρία από την 7^η «ανέβηκε» στην 5^η, η Ιταλία από τη 10^η στην 8^η, η Ισπανία από την 5^η στην 4^η και η Γαλλία από την 8^η στην 7^η, ενώ στην ίδια θέση (9^η) παρέμεινε η Γερμανία.
- Συνολικά, όμως - όπως φαίνεται από την τελευταία γραμμή του Πίνακα 1.7 - η ανισότητα στις 211 περιφέρειες της Ε.Ε.15 αυξήθηκε κατά 22,4%-δηλαδή σημειώθηκε

σημαντική απόκλιση αντί σύγκλιση στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ όλων των περιφερειών της Ε.Ε.15 το 2000 σε σχέση με το 1995.

Από τη σύγκριση της τελευταίας γραμμής του Πίνακα 1.7 με την προτελευταία γραμμή του Πίνακα 1.3 φαίνεται ότι η αύξηση που σημειώθηκε στην ανισότητα του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ το 2000 σε σχέση με το 1995 ανάμεσα στις περιφέρειες της Ε.Ε.15 ήταν μεγαλύτερη από την αντίστοιχη αύξηση ανάμεσα στις χώρες-μέλη της.

Μετά την ανισότητα στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ εξετάζουμε το αν και κατά πόσο αυξήθηκε η συνοχή των περιφερειών της καθεμιάς από τις 12 χώρες καθώς και του συνόλου των περιφερειών της Ε.Ε. Αυτό γίνεται με τον υπολογισμό, όπως αναφέρθηκε στην Εισαγωγή του Κεφαλαίου αυτού, του σταθμισμένου με τον πληθυσμό καθεμιάς περιφέρειας, συντελεστή μεταβλητότητας για την καθεμιά χώρα και για την Ε.Ε.15 ως σύνολο. Τα σχετικά αποτελέσματα δίνονται στον Πίνακα 1.8. Στις δύο πρώτες στήλες του Πίνακα αυτού δίνεται ο δείκτης συνοχής τα έτη, αντίστοιχα, 1995 και 2000 για την καθεμιά από τις 12 χώρες-μέλη της Ε.Ε. 15 και στην τρίτη στήλη η ποσοστιαία μεταβολή του. Στην τελευταία γραμμή του Πίνακα δίνονται τα αντίστοιχα στοιχεία για τις 211 περιφέρειες της Ε.Ε.15.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.8
Δείκτης συνοχής των περιφερειών 12
χωρών-μελών και του συνόλου των περιφερειών
της Ε.Ε.15 τα έτη 1995 και 2000

ΧΩΡΑ	ΔΕΙΧΤΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ		% ΜΕΤ. 2000/1995
	1995	2000	
Ελλάδα	4,48	3,82	-14,7
Γερμανία	3,88	4,10	5,7
Ολλανδία	3,72	4,21	13,2
Ισπανία	5,21	5,33	2,3
Γαλλία	5,43	5,59	2,9
Ηνωμένο Βασίλειο	5,44	5,67	4,2
Ιταλία	6,34	6,12	-3,5
Σουηδία	4,38	7,45	70,1
Αυστρία	8,18	7,48	-8,6
Φινλανδία	9,01	10,76	19,4
Βέλγιο	11,47	11,60	1,1
Πορτογαλία	13,40	14,86	10,9
Ε.Ε. 15	3,36	3,10	-7,7

Από τον Πίνακα 1.8 φαίνεται ότι :

- Στο διάστημα 1995-2000 ο δείκτης συνοχής αυξήθηκε (δηλαδή η συνοχή μειώθηκε) σε 9 και μειώθηκε (δηλαδή η συνοχή αυξήθηκε) σε 3 από τις 12 χώρες. Η μεγαλύτερη αύξηση του δείκτη σημειώθηκε στη Σουηδία, τη Φινλανδία και την Ολλανδία και η μεγαλύτερη μείωση του στην Ελλάδα, την Αυστρία και την Ιταλία.
- Οι 3 χώρες με τη μεγαλύτερη περιφερειακή συνοχή το 1995 ήταν Ολλανδία, η Γερμανία και η Σουηδία, ενώ το 2000 - εξαιτίας των μεταβολών που προαναφέρθηκαν - η Ελλάδα, η Γερμανία και η Ολλανδία. Η Ελλάδα, δηλαδή, που το 1995 κατείχε την 4^η θέση στη συνοχή το 2000 «ανέβηκε» στην 1^η, παίρνοντας τη θέση της Σουηδίας. Οι 3 χώρες με τη μικρότερη συνοχή τόσο το 1995 όσο και το 2000 ήταν, κατά σειρά, η Πορτογαλία, το Βέλγιο και η Φινλανδία.

- Εκτός από τις παραπάνω μεταβολές το 2000 σε σχέση με το 1995 σημειώθηκαν και άλλες ανακατατάξεις. Έτσι, η Ιταλία από την 8^η θέση στη συνοχή «ανέβηκε» στην 7^η, το Ηνωμένο Βασίλειο από την 7^η στην 6^η, η Ισπανία από την 5^η στην 4^η και η Γαλλία από την 6^η στην 5^η. Αντίθετα η Σουηδία από την 3^η «κατέβηκε» στην 8^η. Αμετακίνητες το 2000 στη θέση που είχαν το 1995 ήταν : η Γερμανία (2^η) και η Αυστρία (9^η)
- Συνολικά, όμως - όπως φαίνεται από την τελευταία γραμμή του Πίνακα 1.8 - ο δείκτης συνοχής των 211 περιφερειών της Ε.Ε.15 μειώθηκε (δηλαδή η συνοχή αυξήθηκε) κατά 7,7% το 2000 σε σύγκριση με το 1995. Για τους λόγους στους οποίους οφείλεται η αύξηση αυτή βλέπε το Τμήμα ΙΙ αυτού του Κεφαλαίου.

Από τη σύγκριση της τελευταίας γραμμής του Πίνακα 1.8 με την τελευταία γραμμή του Πίνακα 1.3 φαίνεται ότι η αύξηση που σημειώθηκε στην συνοχή του συνόλου των περιφερειών της Ε.Ε.15 ήταν ελαφρά μικρότερη από την αντίστοιχη αύξηση στη συνοχή των χωρών-μελών της.

Σε ό,τι αφορά την Ελλάδα θα πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι τόσο η μείωση της ανισότητας στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ ανάμεσα στις 13 περιφέρειές της και η μικρή αύξηση του στη χώρα συνολικά όσο και η αύξηση της συνοχής το 2000 σε σχέση με το 1995 που δείχνουν οι Πίνακες 1.7, 1.3 και 1.8, αντίστοιχα, οφείλονται, κύρια στη μείωση του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ της Αττικής (της περιφέρειας που έχει το 1/3 του πληθυσμού της χώρας) και της Στερεάς Ελλάδας, των δύο, δηλαδή, περιφερειών με το υψηλότερο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ (βλέπε, σχετικά, το Κεφάλαιο 4).

ΙV. ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε. 15 ΚΑΤΑ ΚΛΙΜΑΚΙΑ ΤΟΥ ΑΕΠ ΣΕ ΜΑΔ

Στον Πίνακα 1.9 δίνεται το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ τα έτη 1995 και 2000 των 211 περιφερειών της Ε.Ε.15 σε 6 κλιμάκια σε ΜΑΔ. Με την Ε.Ε. 15 = 100 και για τα δύο έτη τα κλιμάκια αυτά είναι :

- Μέχρι 60
- 61-75
- 76-100
- 101-125
- 126-150, και
- 151 και άνω.

Στο πρώτο μέρος του Πίνακα 1.9 για το έτος 1995 δίνεται ο αριθμός των περιφερειών (1^η στήλη), το ΑΕΠ σε εκατομμύρια ΜΑΔ (2^η στήλη), ο πληθυσμός σε χιλιάδες (3^η στήλη), η ποσοστιαία κατανομή του ΑΕΠ σε ΜΑΔ (4^η στήλη) και του πληθυσμού (5^η στήλη) και η σχέση του ποσοστού του ΑΕΠ προς το ποσοστό του πληθυσμού (6^η στήλη). Όσο η σχέση αυτή απέχει από τη μονάδα τόσο περισσότερο άνιση είναι η κατανομή :

- Εις βάρος εκείνων των κλιμακίων στα οποία η σχέση είναι κάτω από τη μονάδα, και
- Υπέρ των κλιμακίων εκείνων στα οποία η σχέση είναι πάνω από τη μονάδα.

Στο δεύτερο μέρος του Πίνακα 1.7 δίνονται τα ίδια στοιχεία για το έτος 2000.

Στον Πίνακα 1.9Α στο τέλος αυτού του Κεφαλαίου δίνονται τα αντίστοιχα στοιχεία του Πίνακα 1.9 για την καθεμιά χώρα-μέλος της Ε.Ε.15.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.9

Αριθμός περιφερειών, ΑΕΠ σε εκατομμύρια ΜΑΔ και πληθυσμός σε χιλιάδες του συνόλου των περιφερειών της Ε.Ε.15 τα έτη 1995 και 2000 κατά κλιμάκια ΑΕΠ σε ΜΑΔ (Ε.Ε.15 = 100 και τα δύο έτη), ποσοστιαίες κατανομές ΑΕΠ σε ΜΑΔ και πληθυσμού και σχέση του ποσοστού του ΑΕΠ σε ΜΑΔ με το ποσοστό του πληθυσμού

ΚΛΙΜΑΚΙΑ Ε.Ε.15=100	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡ.	ΑΕΠΣΕ ΕΚΑΤΟΜ. ΜΑΔ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΣΕ ΧΙΛΙΑΔΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ		ΣΧΕΣΗ ΠΟΣ. ΑΕΠ/ΠΛΗΘ.
				ΑΕΠ σε ΜΑΔ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	
1995						
Μέχρι 60	16	188.497	18.875	2,86	5,05	0,566
61-75	37	687.829	57.086	10,43	15,28	0,683
76-100	83	2.085.356	131.880	31,62	35,30	0,896
101-125	51	2.102.781	107.441	31,89	28,76	1,109
126-150	17	864.497	36.444	13,11	9,75	1,344
151 και άνω	7	665.490	21.878	10,09	5,86	1,723
ΣΥΝΟΛΟ	211	6.594.450	373.604	100,00	100,00	
2000						
Μέχρι 60	13	130.669	10.675	1,53	2,81	0,542
61-75	39	954.395	62.787	11,14	16,56	0,673
76-100	90	2.948.115	145.894	34,42	38,47	0,895
101-125	47	2.537.708	100.922	29,63	26,61	1,113
126-150	15	1.110.344	36.365	12,96	9,59	1,352
151 και άνω	7	883.271	22.602	10,31	5,96	1,730
ΣΥΝΟΛΟ	211	8.564.502	379.246	100,00	100,00	

Ο Πίνακας 1.9 επιβεβαιώνει με ένα άλλο τρόπο τα όσα αναφέρθηκαν στο προηγούμενο τμήμα για την ανισότητα στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ του συνόλου των περιφερειών της Ε.Ε.15. Από τη σύγκριση της τελευταίας στήλης του δεύτερου μέρους με την τελευταία στήλη του πρώτου μέρους του Πίνακα 1.9 φαίνεται ότι η σχέση ποσοστών ΑΕΠ/Πληθυσμού χειροτέρευσε σε όλα τα κλιμάκια. Πιο συγκεκριμένα το 2000 σε σύγκριση με το 1995 :

- Η σχέση στα τρία πρώτα κλιμάκια μειώθηκε (κατά συνέπεια η ανισότητα εις βάρος των χαμηλών στρωμάτων αυξήθηκε), ενώ
- Η σχέση στα τρία τελευταία κλιμάκια αυξήθηκε (η ανισότητα υπέρ των υψηλών στρωμάτων αυξήθηκε επίσης).

Για τις διαφορές για την καθεμιά χώρα-μέλος της Ε.Ε.15 παραπέμπουμε στον Πίνακα 1.9Α στο τέλος του Παραρτήματος

V. ΑΜΕΣΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗ ΑΕΠ ΣΕ ΜΑΔ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε. 15 ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΟΥΣ

Οι άμεσοι παράγοντες από τους οποίους εξαρτάται η μεταβολή του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ (με την Ε.Ε.15=100) της καθεμιάς χώρας-μέλους της Ε.Ε.15 είναι η αύξηση του ΑΕΠ της σε Ευρώ και η μεταβολή του πληθυσμού της σε σχέση με την αντίστοιχη αύξηση του ΑΕΠ και τη μεταβολή του πληθυσμού της Ε.Ε.15 ως συνόλου καθώς και ο συντελεστής μετατροπής του ΑΕΠ της από Ευρώ σε ΜΑΔ.

Ο συντελεστής μετατροπής του ΑΕΠ μιας χώρας - μέλους της Ευρωζώνης από Ευρώ σε ΜΑΔ εξαρτάται από το επίπεδο των τιμών ενός συνόλου αγαθών και υπηρεσιών στη χώρα αυτή σε σχέση με το μέσο επίπεδο των τιμών τους στην Ε.Ε.15 και η μεταβολή του από τον πληθωρισμό της χώρας αυτής σε σχέση με το μέσο πληθωρισμό της Ευρωζώνης, είναι, δηλαδή, ένα είδος αποπληθωριστή, ενώ για τις χώρες που δεν είναι μέλη της

Ευρωζώνης (Ηνωμένο Βασίλειο, Σουηδία και Δανία) ο συντελεστής μετατροπής εκφράζει τη σχέση του επιπέδου των τιμών τους του συνόλου αγαθών και υπηρεσιών προς το μέσο επίπεδο τιμών τους στην Ε.Ε.15 η οποία, εκτός από τα παραπάνω, εξαρτάται και από την ισοτιμία του νομίσματός τους προς το Ευρώ δεδομένου ότι πριν από την μετατροπή του ΑΕΠ τους από Ευρώ σε ΜΑΔ με βάση το συντελεστή μετατροπής έχει γίνει η μετατροπή από το εθνικό τους νόμισμα σε Ευρώ.

Η διερεύνηση όλων των μεταβλητών οι οποίες επηρεάζουν τους τρεις άμεσους παράγοντες που προαναφέρθηκαν τόσο στις χώρες-μέλη της Ε.Ε.15 όσο και στις περιφέρειες τους θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο μιας αναλυτικής μελέτης (βλέπε, σχετικά, τον Επίλογο στο τέλος του βιβλίου αυτού).

Με βάση τα αναλυτικά στοιχεία της Eurostat δίνουμε για κάθε χώρα-μέλος και την Ε.Ε.15 ως σύνολο στο πρώτο μέρος του Πίνακα 1.10 για το έτος 1995:

- Το συνολικό ΑΕΠ σε εκατομμύρια Ευρώ (1^η στήλη).
- Το συντελεστή μετατροπής του ΑΕΠ από Ευρώ σε ΜΑΔ (2^η στήλη). Ο συντελεστής αυτός προκύπτει από τη διαίρεση της 3^{ης} στήλης με την 1^η στήλη και για την Ε.Ε.15 ως σύνολο είναι, φυσικά, ίσος με τη μονάδα.
- Το συνολικό ΑΕΠ σε εκατομμύρια ΜΑΔ (3^η στήλη).
- Τον πληθυσμό σε χιλιάδες.
- Το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ (5^η στήλη) το οποίο προκύπτει από τη διαίρεση της 3^{ης} στήλης με την 4^η, και
- Το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ με $E.E.15=100$ (6^η στήλη) το οποίο προκύπτει από τη διαίρεση της 5^{ης} στήλης με τον κατά κεφαλή ΑΕΠ της Ε.Ε.15 ως συνόλου.

Στο δεύτερο μέρος του Πίνακα 10 δίνονται τα ίδια στοιχεία για το έτος 2000 και στο τρίτο μέρος οι ποσοστιαίες μεταβολές τους το 2000 σε σχέση με το 1995.

Πριν εξετάσουμε την επίδραση των τριών άμεσων παραγόντων που προαναφέρθηκαν μαζί στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ (με την $E.E.15=100$) μιας χώρας θα πρέπει να σημειώσουμε ότι μια αύξηση του συνολικού ΑΕΠ της χώρας αυτής σε ΜΑΔ την περίοδο 1995-2000 υψηλότερη από τη αύξησή του ΑΕΠ σε Ευρώ της Ε.Ε.15 ως συνόλου συμβάλει θετικά, ενώ μια αύξηση του πληθυσμού της υψηλότερη από τη αύξησή του στην Ε.Ε.15 συμβάλει αρνητικά στη μεταβολή του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ. Η διαφορά, δηλαδή, των δύο αυτών ρυθμών για κάθε χώρα-μέλος συγκρινόμενη με την αντίστοιχη διαφορά της Ε.Ε.15 ως συνόλου είναι το κριτήριο εκείνο το οποίο προσδιορίζει το αν και κατά πόσο υπάρχει αύξηση ή μείωση του κατά κεφαλή ΑΕΠ της σε ΜΑΔ. Αν η διαφορά αυτή σε μια χώρα είναι μεγαλύτερη από τη διαφορά στην Ε.Ε.15 υπάρχει αύξηση του κατά κεφαλή ΑΕΠ της σε ΜΑΔ, ενώ αν είναι μικρότερη υπάρχει μείωση του. Αυτό φαίνεται καθαρά στον Πίνακα 1.11.

Η 1^η, 2^η και 3^η στήλη του Πίνακα 1.11 είναι η μεταφορά της 6^{ης}, 3^{ης} και 4^{ης} στήλης του τρίτου μέρους του Πίνακα 1.10. Η 4^η στήλη του Πίνακα 1.11 είναι η διαφορά της 3^{ης} από τη 2^η στήλη. Στη 2^η, 3^η και 4^η στήλη της τελευταίας γραμμής του Πίνακα 1.11 δίνονται οι αντίστοιχες μεταβολές για την Ε.Ε. 15. Η κατάταξη των χωρών-μελών της Ε.Ε.15 στον Πίνακα 1.11 γίνεται με βάση το ποσοστό μεταβολής του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ (με την $E.E.15=100$) το 2000 σε σχέση με το 1995.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.10

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) σε εκατ. Ευρώ και εκατ. Μονάδες
Αγοραστικής Δύναμης (ΜΑΔ), Πληθυσμός σε χιλιάδες και κατά
κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ των χωρών-μελών της Ε.Ε.15 τα έτη 1995 και 2000

Χώρες	ΑΕΠ σε εκατ.Ευρω.	Συντελεστής μετατροπής	ΑΕΠ σε εκατ. ΜΑΔ	Πληθυσμός σε χιλιάδες	Κατά κεφαλή ΑΕΠ	
					σε ΜΑΔ	Ε.Ε.15=100
1995						
Βέλγιο	211.551	0,95	201.396	10.137	19.867	112,5
Δανία	137.793	0,79	108.853	5.222	20.845	118,1
Γερμανία	1.880.207	0,84	1.585.876	81.661	19.420	110,0
Ελλάδα	89.888	1,35	121.679	10.535	11.550	65,4
Ισπανία	446.881	1,21	541.387	39.223	13.803	78,2
Γαλλία	1.188.101	0,92	1.088.815	59.430	18.321	103,8
Ιρλανδία	50.836	1,17	59.266	3.601	16.458	93,2
Ιταλία	839.042	1,25	1.046.010	57.301	18.255	103,4
Λουξεμβούργο	13.828	0,90	12.443	413	30.128	170,6
Ολλανδία	317.323	0,94	298.065	15.460	19.280	109,2
Αυστρία	179.840	0,87	156.632	8.047	19.465	110,3
Πορτογαλία	82.631	1,49	123.473	10.027	12.314	69,7
Φινλανδία	98.898	0,88	87.391	5.108	17.109	96,9
Σουηδία	189.888	0,87	165.274	8.827	18.724	106,1
Ηνωμένο Βασίλειο	867.743	1,15	997.893	58.612	17.025	96,4
Ε.Ε.15	6.594.450	1,00	6.594.453	373.604	17.651	100,0
2000						
Βέλγιο	247.469	1,01	248.838	10.246	24.286	107,5
Δανία	173.889	0,82	143.076	5.338	26.803	118,7
Γερμανία	2.030.000	0,97	1.976.857	82.188	24.053	106,5
Ελλάδα	123.122	1,31	161.532	10.892	14.830	65,7
Ισπανία	609.319	1,22	741.947	39.927	18.583	82,3
Γαλλία	1.416.877	0,98	1.384.642	60.589	22.853	101,2
Ιρλανδία	102.910	0,96	98.887	3.799	26.030	115,3
Ιταλία	1.164.767	1,14	1.331.794	57.762	23.057	102,1
Λουξεμβούργο	20.815	0,94	19.466	441	44.140	195,5
Ολλανδία	402.599	0,99	400.207	15.922	25.135	111,3
Αυστρία	207.038	1,01	209.493	8.110	25.831	114,4
Πορτογαλία	115.042	1,37	157.267	10.231	15.372	68,1
Φινλανδία	131.145	0,93	121.624	5.176	23.498	104,1
Σουηδία	260.120	0,82	213.701	8.871	24.090	106,7
Ηνωμένο Βασίλειο	1.559.392	0,87	1.355.173	59.756	22.678	100,4
Ε.Ε.15	8.564.504	1,00	8.564.504	379.248	22.583	100,0
ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ 2000/1995						
Βέλγιο	17,0	6,3	23,6	1,1	22,2	-4,4
Δανία	26,2	3,8	31,4	2,2	28,6	0,5
Γερμανία	8,0	15,5	24,7	0,6	23,9	-3,2
Ελλάδα	37,0	-3,0	32,8	3,4	28,4	0,5
Ισπανία	36,3	0,8	37,0	1,8	34,6	5,2
Γαλλία	19,3	6,5	27,2	2,0	24,7	-2,5
Ιρλανδία	102,4	-17,9	66,9	5,5	58,2	23,7
Ιταλία	38,8	-8,8	27,3	0,8	26,3	-1,3
Λουξεμβούργο	50,5	4,4	56,4	6,8	46,5	14,6
Ολλανδία	26,9	5,3	34,3	3,0	30,4	1,9
Αυστρία	15,1	16,1	33,7	0,8	32,7	3,7
Πορτογαλία	39,2	-8,1	27,4	2,0	24,8	-2,3
Φινλανδία	32,6	5,7	39,2	1,3	37,3	7,4
Σουηδία	37,0	-5,7	29,3	0,5	28,7	0,6
Ηνωμένο Βασίλειο	79,7	-24,3	35,8	2,0	33,2	4,1
Ε.Ε.15	29,9		29,9	1,5	27,9	

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.11

Ποσοστιαία μεταβολή του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ, του ΑΕΠ σε ΜΑΔ και του πληθυσμού και διαφορά της ποσοστιαίας μεταβολής του πληθυσμού από την ποσοστιαία μεταβολή του ΑΕΠ σε ΜΑΔ των χωρών-μελών της Ε.Ε.15 το 2000 σε σχέση με το 1995

Χώρες	Ποσοστιαία μεταβολή του :			Διαφορά % μετ. του Πληθυσμού από την % μετ. του ΑΕΠ σε ΜΑΔ
	Κατά κεφ. ΑΕΠ σε ΜΑΔ Ε.Ε.15 = 100	ΑΕΠ σε ΜΑΔ	Πληθυσμού	
Ιρλανδία	23,7	66,9	5,5	61,4
Λουξεμβούργο	14,6	56,4	6,8	49,7
Φινλανδία	7,4	39,2	1,3	37,8
Ισπανία	5,2	37,0	1,8	35,3
Ηνωμένο Βασίλειο	4,1	35,8	2,0	33,9
Αυστρία	3,7	33,7	0,8	33,0
Ολλανδία	1,9	34,3	3,0	31,3
Σουηδία	0,6	29,3	0,5	28,8
Δανία	0,5	31,4	2,2	29,2
Ελλάδα	0,5	32,8	3,4	29,4
Ιταλία	-1,3	27,3	0,8	26,5
Πορτογαλία	-2,3	27,4	2,0	25,3
Γαλλία	-2,5	27,2	2,0	25,2
Γερμανία	-3,2	24,7	0,6	24,0
Βέλγιο	-4,4	23,6	1,1	22,5
Ε.Ε.15		29,9	1,5	28,4

Από τον Πίνακα 1.11 φαίνεται, όπως προαναφέρθηκε, ότι το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ μιας χώρας (με Ε.Ε.15=100) αυξάνεται ή μειώνεται ανάλογα με το αν η διαφορά της αύξησης του πληθυσμού της από την αύξηση του ΑΕΠ της σε ΜΑΔ (βλέπε τελευταία στήλη του Πίνακα 1.11) είναι μεγαλύτερη ή μικρότερη από 28,4 (δηλαδή τη διαφορά στην Ε.Ε.15). Π.χ.

- Στην Ιρλανδία σημειώθηκε η μεγαλύτερη αύξηση του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ εξαιτίας του ότι η διαφορά της αύξησης του πληθυσμού της από την αύξηση του ΑΕΠ της σε ΜΑΔ ήταν κατά 33 εκατοστιαίες μονάδες μεγαλύτερη από την αντίστοιχη διαφορά στην Ε.Ε.15. Η μεγάλη αυτή θετική διαφορά, με τη σειρά της, οφείλεται κύρια στο ότι στην Ιρλανδία η αύξηση του ΑΕΠ σε ΜΑΔ ήταν κατά 37 μονάδες υψηλότερη από εκείνη της Ε.Ε.15. Η διαφορά αυτή μειώθηκε κατά 4 μονάδες εξαιτίας του ότι η αύξηση του πληθυσμού της χώρας αυτής ήταν κατά τις μονάδες αυτές υψηλότερη από την αντίστοιχη αύξηση στην Ε.Ε.15. Αντίθετα
- Στο Βέλγιο σημειώθηκε η μεγαλύτερη μείωση του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ εξαιτίας του ότι η διαφορά που προαναφέρθηκε ήταν στην περίπτωση της χώρας αυτής κατά 5,9 εκατοστιαίες μονάδες μικρότερη από την αντίστοιχη διαφορά στην Ε.Ε.15. Η αρνητική αυτή διαφορά, με τη σειρά της, οφείλεται κύρια στο ότι στο Βέλγιο η αύξηση του ΑΕΠ σε ΜΑΔ ήταν κατά 6,3 μονάδες χαμηλότερη από εκείνη της Ε.Ε.15. Η διαφορά αυτή μειώθηκε κατά 0,4 μονάδες εξαιτίας του ότι η αύξηση του πληθυσμού της χώρας αυτής ήταν κατά τις μονάδες αυτές χαμηλότερη από την αντίστοιχη αύξηση στην Ε.Ε.15.

Από μια στατιστική διερεύνηση του ρόλου και των τριών άμεσων παραγόντων που προαναφέρθηκαν μαζί για όλες τις χώρες-μέλη της Ε.Ε.15 προέκυψε ότι ο βασικός (και στατιστικά ο σημαντικότερος) παράγοντας ο οποίος προσδιορίζει την αύξηση του κατά

κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ μιας χώρας είναι η αύξηση του συνολικού ΑΕΠ της σε Ευρώ σε σχέση με τη αύξησή του στην Ε.Ε.15 ως συνόλου. Όσο υψηλότερη είναι η αύξηση αυτή από την αύξηση του ΑΕΠ της Ε.Ε.15 ως συνόλου τόσο μεγαλύτερη είναι η αύξηση του κατά κεφαλή ΑΕΠ της σε ΜΑΔ, αν δεν το επηρεάζουν αρνητικά άλλοι παράγοντες.

Από τους από τους δύο άλλους άμεσους παράγοντες ο συντελεστής μετατροπής του ΑΕΠ από Ευρώ σε ΜΑΔ επηρεάζει θετικά (και είναι στατιστικά σημαντικός) το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ. Όταν ο συντελεστής αυτός - με τη μορφή που δίνεται στον Πίνακα 1.10 - αυξάνεται, αυξάνεται και το ΑΕΠ σε ΜΑΔ και αντίστροφα. Ο ρόλος της μεταβολής του πληθυσμού στη μεταβολή του ΑΕΠ σε ΜΑΔ για το σύνολο των χωρών-μελών της Ε.Ε.15 δεν ήταν στατιστικά σημαντικός.

Από τη διερεύνηση των τριών άμεσων παραγόντων μαζί για το σύνολο των 211 περιφερειών της Ε.Ε. προέκυψε ότι και οι τρεις επηρεάζουν την αύξηση του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ και είναι στατιστικά σημαντικοί. Όπως και στην περίπτωση των 15 χωρών-μελών ο σημαντικότερος από αυτούς - που επηρεάζει θετικά την αύξηση του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ - είναι η αύξηση του ΑΕΠ σε Ευρώ. Θετικά, επίσης, την επηρεάζει η αύξηση του ο συντελεστή μετατροπής από Ευρώ σε ΜΑΔ, ενώ η αύξηση του πληθυσμού των περιφερειών την επηρεάζει αρνητικά.

Στη στατιστική διερεύνηση των παραγόντων που επηρεάζουν τη μεταβολή του κατά κεφαλή ΑΕΠ των περιφερειών της καθεμιάς από τις 12 χώρες που έχουν περισσότερες από 2 περιφέρειες δεν μπορούμε να περιλάβουμε το συντελεστή μετατροπής δεδομένου ότι δεν υπάρχουν δείκτες για τη μεταβολή του πληθωρισμού για καθεμιά από τις περιφέρειες της κάθε χώρας (ο δείκτης τιμών καταναλωτή είναι μόνο εθνικός, δηλαδή για το σύνολο χώρας). Κατά συνέπεια η διερεύνηση περιορίστηκε μόνο στην επίδραση της αύξησης του ΑΕΠ σε Ευρώ και της αύξησης του πληθυσμού στη μεταβολή του ΑΕΠ σε ΜΑΔ των περιφερειών των χωρών αυτών.

Σε όλες τις χώρες η αύξηση του ΑΕΠ σε Ευρώ συμβάλει θετικά ενώ η αύξηση του πληθυσμού αρνητικά στη μεταβολή του ΑΕΠ σε ΜΑΔ (πάντοτε με την Ε.Ε.15 = 100). Από τη διερεύνηση αυτή προέκυψαν τα παρακάτω γενικά συμπεράσματα :

- Κυριαρχικός στη μεταβολή του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ ήταν ο ρόλος της αύξησης του ΑΕΠ σε Ευρώ στη Σουηδία, το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Φινλανδία, την Ελλάδα, το Βέλγιο και την Αυστρία.
- Σημαντικότερος από την αύξηση του πληθυσμού στη μεταβολή του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ ήταν ο ρόλος της αύξησης του ΑΕΠ σε Ευρώ στην Ιταλία και τη Γερμανία. Αντίθετα
- Στη Γαλλία και την Ισπανία σημαντικότερος από την αύξηση του ΑΕΠ σε Ευρώ ήταν ο ρόλος της αύξησης του πληθυσμού. Τέλος στην περίπτωση
- Της Ολλανδίας δεν κατέστη δυνατός ο επιμερισμός ανάμεσα στην αύξηση του ΑΕΠ σε Ευρώ και στην αύξηση του πληθυσμού.

Τα παραπάνω συμπεράσματα - τα οποία είναι περίληψη, χωρίς τεχνικές λεπτομέρειες, της στατιστικής διερεύνησης που έγινε - σχετικά με τους παράγοντες που προσδιορίζουν το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ αποτελούν απλές νύξεις και δεν υπεισέρχονται σε βάθος, διότι, όπως προαναφέρθηκε, με βάση μόνο τα στοιχεία που χρησιμοποιήσαμε δεν είναι δυνατόν να διερευνηθούν οι παράγοντες στους οποίους οφείλεται η μεγάλη ή η μικρή αύξηση του

ΑΕΠ σε Ευρώ, η αύξηση ή η μείωση της αγοραστικής δύναμης του Ευρώ και η όποια αύξηση του πληθυσμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΙΣ 10 ΧΩΡΕΣ -ΝΕΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΤΟΥΣ ΤΗΝ 5ΕΤΙΑ 1995-2000

Στο Κεφάλαιο αυτό εξετάζουμε αν και κατά πόσο στο διάστημα 1995-2000 σημειώθηκε σύγκλιση ή απόκλιση στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ των 10 χωρών – νέων μελών της Ε.Ε. (10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.) που θα αποτελέσουν πλήρη μέλη της την 1.5.2004 καθώς, αν αυξήθηκε ή μειώθηκε η συνοχή των περιφερειών της καθεμιάς από τις 8 χώρες (Τσεχία, Εσθονία, Ουγγαρία, Λιθουανία, Λετονία, Πολωνία, Σλοβενία και Σλοβακία) στις οποίες υπάρχουν περισσότερες από 2 περιφέρειες (η Κύπρος και η Μάλτα αποτελούν, η καθεμιά, μια περιφέρεια) καθώς και όλων των περιφερειών των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. (στις οποίες περιλαμβάνονται η Κύπρος και η Μάλτα). Η εξέταση των ανισοτήτων στις χώρες αυτές και στις περιφέρειές τους θα γίνει στο Κεφάλαιο αυτό με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που έγινε και η εξέταση των ανισοτήτων στις χώρες-μέλη της Ε.Ε.15 στο Κεφάλαιο 1.

Ι. ΠΑΘΟΥΣΜΟΣ ΤΩΝ 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΟΥΣ

Στον Πίνακα 2.1 δίνουμε τον πληθυσμό σε χιλιάδες τα έτη 1995 και 2000 (1^η και 2^η στήλη, αντίστοιχα) των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. καταταγμένων κατά μέγεθος του πληθυσμού τους, την ποσοστιαία μεταβολή του το 2000 σε σύγκριση με το 1995 (3^η στήλη), την ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού τους το 1995 και 2000 (4^η και 5^η στήλη), τον αριθμό των περιφερειών τους (6^η στήλη) και το μέσο πληθυσμό των περιφερειών σε χιλιάδες το έτος 2000 (7^η στήλη). Στην τελευταία γραμμή του Πίνακα 2.1 δίνουμε τα στοιχεία για το Σύνολο των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.1
Πληθυσμός σε χιλιάδες και αριθμός περιφερειών των 10 χωρών-νέων μελών της Ε.Ε.
τα έτη 1995 και 2000

Χώρες	Πληθυσμός σε χιλιάδες		% Μετ. 2000/1995	Ποσοστιαία κατανομή		Περιφέρειες 2000	
	1995	2000		1995	2000	Αριθμός	Μέσος πληθ.
Πολωνία	38.588	38.646	0,2	51,32	51,63	44	878
Τσεχία	10.327	10.272	-0,5	13,73	13,72	14	734
Ουγγαρία	10.329	10.211	-1,1	13,74	13,64	20	511
Σλοβακία	5.364	5.401	0,7	7,13	7,22	8	675
Λιθουανία	3.632	3.506	-3,5	4,83	4,68	10	351
Λετονία	2.485	2.373	-4,5	3,30	3,17	5	475
Σλοβενία	1.988	1.990	0,1	2,64	2,66	12	166
Εσθονία	1.448	1.372	-5,2	1,93	1,83	5	274
Κύπρος	651	694	6,6	0,87	0,93	1	694
Μάλτα	378	390	3,2	0,50	0,52	1	390
10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.	75.190	74.855	-0,4	100,00	100,00	120	624

Από τον Πίνακα 2.1 φαίνεται ότι :

- Η Πολωνία είχε το 2000 πάνω από το 50% του πληθυσμού των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. και η Τσεχία και η Ουγγαρία μαζί πάνω από το 25%. Συνολικά οι τρεις αυτές χώρες είχαν πληθυσμό που αντιπροσώπευε σχεδόν το 80% του συνολικού πληθυσμού των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.. Κατά σύμπτωση το ίδιο, περίπου, ποσοστό αντιπροσωπεύει, όπως είδαμε στο Κεφάλαιο 1, στο συνολικό πληθυσμό της Ε.Ε.15 και ο πληθυσμός των 5 μεγαλύτερων σε πληθυσμό χωρών της Ε.Ε., δηλαδή της Γερμανίας, της Γαλλίας, του Ηνωμένου Βασιλείου, της Ιταλίας και της Ισπανίας.
- Στο διάστημα 1995-2000 σημειώθηκε αύξηση πληθυσμού σε 5 και μείωση στις υπόλοιπες 5 από τις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. ενώ, όπως είδαμε στο Κεφάλαιο 1, σε όλες τις χώρες-μέλη της Ε.Ε.15 σημειώθηκε αύξηση του πληθυσμού τους. Η μεγαλύτερη αύξηση σημειώθηκε στην Κύπρο και στη Μάλτα ενώ η αύξηση στη Σλοβακία ήταν πολύ μικρή και στην Πολωνία και στη Σλοβενία ανεπαίσθητη. Η μεγαλύτερη μείωση σημειώθηκε στις Βαλτικές χώρες με πρώτη την Εσθονία. Η συνολική μείωση τις 5 χώρες ήταν μεγαλύτερη από τη συνολική αύξηση στις άλλες 5 με αποτέλεσμα να σημειωθεί ελαφρά μείωση του συνολικού πληθυσμού των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.
- Το μεγαλύτερο αριθμό περιφερειών έχουν, όπως είναι φυσικό, οι τρεις μεγαλύτερες σε πληθυσμό χώρες με πρώτη την Πολωνία (η οποία, σημειωτέον, έχει περισσότερες περιφέρειες από τη Γερμανία - τη χώρα που έχει το μεγαλύτερο αριθμό (40) περιφερειών στην Ε.Ε.15 - και ακολουθούν η Ουγγαρία και η Τσεχία
- Η χώρα με το μεγαλύτερο μέσο πληθυσμό περιφερειών είναι η Πολωνία και ακολουθεί η Τσεχία, ενώ η χώρα με το μικρότερο είναι η Σλοβενία και ακολουθεί η Εσθονία. Τα αντίστοιχα μεγέθη στην Ε.Ε.15 είναι μεγαλύτερα (η Δανία, που είναι η ίδια μια περιφέρεια, είχε πληθυσμό 5.338 χιλιάδες και το Λουξεμβούργο, που, επίσης, είναι μια περιφέρεια, είχε πληθυσμό 441 χιλιάδες το έτος 2000).

Στον Πίνακα 2.2 δίνουμε τις περιφέρειες των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. με το μέγιστο (3^η και 4^η στήλη) και ελάχιστο (7^η και 8^η στήλη) πληθυσμό σε χιλιάδες τα έτη 1995 και 2000. Η κατάταξη των χωρών γίνεται με βάση το ποσοστό που αντιπροσώπευε η περιφέρεια με το μέγιστο πληθυσμό στο συνολικό πληθυσμό της καθεμιάς χώρας το έτος 2000, αρχίζοντας από το μικρότερο ποσοστό (5^η στήλη). Στις δύο τελευταίες στήλες του Πίνακα δίνεται η σχέση των περιφερειών με το μέγιστο και ελάχιστο πληθυσμό τα έτη 1995 και 2000. Όπως και στον Πίνακα 2.1 στην τελευταία γραμμή του Πίνακα 2.2 δίνονται τα ίδια στοιχεία για τις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. ως σύνολο.

Από τον Πίνακα 2.2 (βλέπε επόμενη σελίδα) φαίνεται ότι τόσο το 1995 όσο και το 2000 οι ίδιες περιφέρειες σε όλες τις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. είχαν το μέγιστο και ελάχιστο πληθυσμό. Από τον ίδιο Πίνακα φαίνεται ακόμη ότι :

- Η χώρα με την περιφέρεια με το μέγιστο πληθυσμό τόσο το 1995 όσο και το 2000 ήταν η Πολωνία (Centralny Slaski) και ακολουθούν η Τσεχία (Moravskoslezsky) και η Ουγγαρία (Budapest). Στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. συνολικά η περιφέρεια με το μέγιστο πληθυσμό ήταν η Centralny Slaski της Πολωνίας, (βλέπε την 3^η και 4^η στήλη) και η χώρα με την περιφέρεια με το ελάχιστο πληθυσμό είναι η Σλοβενία (Zasavska) (βλέπε 7^η και 8^η στήλη).

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.2

Περιφέρειες των 10 χωρών - νέων μελών της Ε.Ε. με μέγιστο και ελάχιστο πληθυσμό σε χιλιάδες τα έτη 1995 και 2000

ΧΩΡΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΜΕ ΤΟ ΜΕΓΙΣΤΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ			ΩΣ % ΤΟΥ ΣΥΝ. ΠΛΗΘ.	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ			ΣΧΕΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΜΕ ΜΕΓΙΣΤΟ/ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΛΗΘ.	
	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΣΕ ΧΙΛΙΑΔΕΣ			ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΣΕ ΧΙΛΙΑΔΕΣ		ΜΕΓΙΣΤΟ	ΕΛΑΧΙΣΤΟ
		1995	2000			1995	2000		
Πολωνία	Centralny Slaski	2.187	2.112	5,5	Elcki	292	293	7,3	7,2
Τσεχία	Moravskoslezsky	1.294	1.280	12,5	Karlovarsky	305	305	4,2	4,2
Σλοβακία	Presovsky Kraj	770	786	14,6	Trnavsky Kraj	548	551	1,4	1,4
Ουγγαρία	Budapest	1.937	1.831	17,9	Nograd	225	220	8,6	8,3
Λιθουανία	Vilniaus (Arskritis)	879	851	24,3	Taurages (Arskritis)	127	135	6,9	6,3
Σλοβενία	Osrednjeslovenska	485	490	24,6	Zasavska	47	46	10,3	10,7
Εσθονία	Pohja-Eesti	553	527	38,4	Kesk-Eesti	151	144	3,7	3,7
Λετονία	Riga	1.025	962	40,5	Kurzeme	339	321	3,0	3,0
Κύπρος	Κύπρος	651	694	100,0	Κύπρος	651	694	1,0	1,0
Μάλτα	Μάλτα	378	390	100,0	Μάλτα	378	390	1,0	1,0
10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.	Centralny Slaski	2.187	2.112	2,8	Zasavska	47	46	46,5	45,9

- Αν εξαιρέσουμε τις 2 χώρες που αποτελούν μια περιφέρεια (Κύπρος και Μάλτα), η περιφέρεια που αντιπροσωπεύει το μεγαλύτερο ποσοστό στο συνολικό πληθυσμό μιας χώρας το 2000 ήταν η Riga στη Λετονία και ακολουθεί Pohja Eesti στην Εσθονία.
- Η μεγαλύτερη διαφορά ανάμεσα στην περιφέρεια με το μέγιστο και σ' εκείνη με τον ελάχιστο πληθυσμό μιας χώρας τόσο το 1995 όσο και το 2000 υπήρχε στη Σλοβενία (η Osrednjeslovenska είχε 10,3 και 10,7 φορές, αντίστοιχα, μεγαλύτερο πληθυσμό απ' ό,τι η Zasavska) και ακολουθεί η Ουγγαρία (η Budapest είχε 8,6 και 8,3 φορές, αντίστοιχα, μεγαλύτερο πληθυσμό απ' ό,τι η Nograd) και η Πολωνία (η Centralny Slaski είχε 7,5 και 7,2 φορές, αντίστοιχα, μεγαλύτερο πληθυσμό αντίστοιχα απ' ό,τι Elcki). Οι αντίστοιχες διαφορές στην Ε.Ε. 15, όπως φαίνεται από τη σύγκριση του Πίνακα 1.2 με τον Πίνακα 2.2, είναι πολύ πιο μεγάλες.

Τέλος

- Η σχέση περιφερειών με μέγιστο και ελάχιστο πληθυσμό αυξήθηκε σε 2 χώρες και μειώθηκε σε 6 (στην Κύπρο και στη Μάλτα, φυσικά, παρέμεινε αμετάβλητη). Η μεγαλύτερη αύξηση σημειώθηκε στη Σλοβενία και η μεγαλύτερη μείωση στη Λιθουανία.

II. Η ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Η ΣΥΝΟΧΗ ΤΩΝ 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.

Στον Πίνακα 2.3 δίνουμε το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ για την καθεμιά από τις 10 Χ.-Μ.Ε.Ε. (Ε.Ε.15=100) τα έτη 1995 και 2000 (1^η και 2^η στήλη, αντίστοιχα) κατά το ύψος του το έτος 2000. Στις δύο τελευταίες γραμμές του Πίνακα 2.3 δίνουμε τους δείχτες πραγματικής σύγκλισης, δηλαδή το δείκτη ανισότητας στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. (προτελευταία γραμμή) και το δείκτη συνοχής των χωρών αυτών ως συνόλου (τελευταία γραμμή). Στην 3^η στήλη του Πίνακα 2.3 δίνεται η ποσοστιαία μεταβολή του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ και των δειχτών ανισότητας και συνοχής. Ο Πίνακας 2.3 είναι ο αντίστοιχος του Πίνακα 1.3 για τις χώρες-μέλη της Ε.Ε.15.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.3
Κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.
τα έτη 1995 και 2000 (Ε.Ε.15 = 100)

ΧΩΡΑ	1995	2000	% ΜΕΤ.
Κύπρος	82,6	75,8	-8,2
Σλοβενία	62,8	67,2	7,0
Τσεχία	62,1	56,2	-9,5
Μάλτα	52,4	55,1	5,2
Ουγγαρία	45,5	49,7	9,2
Σλοβακία	45,9	45,9	0,0
Εσθονία	33,6	40,1	19,3
Πολωνία	34,3	38,9	13,4
Λιθουανία	32,0	35,7	11,6
Λετονία	24,7	30,9	25,1
10 Χ.-Μ.Ε.Ε.	41,3	44,1	6,8
ΔΕΙΧΤΗΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑΣ	46,67	34,98	-25,0
ΔΕΙΧΤΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ	9,37	6,37	-32,0

Από τον Πίνακα 2.3 φαίνεται ότι το διάστημα 1995-2000 σημειώθηκαν μεγάλες μεταβολές σε ορισμένες από τις 10 Χ.-Μ.Ε.Ε. σε ό,τι αφορά το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ. Αναλυτικότερα :

- Σε 7 από τις 10 χώρες σημειώθηκε αύξηση του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ, σε 1 παρέμεινε σταθερό και σε 2 μείωση. Η μεγαλύτερη αύξηση σημειώθηκε στη Λετονία και ακολουθούν η Εσθονία, η Πολωνία και η Λιθουανία. Στάσιμο έμεινε το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ στη Σλοβακία, ενώ στην Κύπρο και στην Τσεχία μειώθηκε.
- Εξαιτίας των διαφορετικών ρυθμών μεταβολής του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ η κατάταξη 4 από τις 10 Χ.-Μ.Ε.Ε. άλλαξε. Έτσι η Ουγγαρία «ανέβηκε από την 6^η θέση το 1995 στην 5^η 2000 και η Εσθονία από την 8^η στην 7^η, ενώ η Σλοβακία «κατέβηκε» από την 5^η στην 6^η και η Πολωνία από την 7^η στην 8^η.
- Αμετακίνητες παρέμειναν στις 4 πρώτες θέσεις, κατά σειρά, η Κύπρος, η Σλοβενία, η Τσεχία και η Μάλτα και στις δύο τελευταίες η Λιθουανία και η Λετονία.
- Από τις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. μόνο η Κύπρος και η Σλοβενία έχουν κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ υψηλότερο από εκείνο της Ελλάδας, η οποία κατέχει την τελευταία θέση στην Ε.Ε.15 με βάση το κριτήριο αυτό.
- Οι διαφορετικοί ρυθμοί μεταβολής και οι ανακατατάξεις που προαναφέρθηκαν είχαν ως αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση της ανισότητας στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ ανάμεσα στις χώρες-μέλη της Ε.Ε. (βλέπε προτελευταία γραμμή του Πίνακα). Στην Ε.Ε. 15, όπως φαίνεται από την προτελευταία γραμμή του Πίνακα 1.3, συνέβη το αντίθετο, δηλαδή η ανισότητα αυξήθηκε με αποτέλεσμα ενώ η ανισότητα στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. το 1995 ήταν μεγαλύτερη απ' ό,τι στην Ε.Ε.15, το 2000 ήταν μικρότερη. Τέλος
- Εξαιτίας του γεγονότος ότι οι μεγάλες αυξήσεις αφορούσαν χώρες με πολύ χαμηλό κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ (ανάμεσα σ' αυτές και η Πολωνία, η πολυπληθέστερη απ' όλες), οι ανακατατάξεις που προαναφέρθηκαν είχαν ως αποτέλεσμα, όπως δείχνει η τελευταία γραμμή του Πίνακα, να μειωθεί σημαντικά ο δείκτης συνοχής, δηλαδή να αυξηθεί η συνοχή των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. ως συνόλου, ενώ εκείνη της Ε.Ε.15 ως

συνόλου, όπως φαίνεται από την τελευταία γραμμή του Πίνακα 1.3 μειώθηκε πολύ λίγο.

Με βάση τα αναλυτικά στοιχεία της Eurostat στις 10 πρώτες γραμμές του Πίνακα 2.4 δίνουμε για το έτος 2000 για καθεμιά από τις 10 Ν.Χ-Μ.Ε.Ε. το ΑΕΠ σε εκατομμύρια ΜΑΔ (1^η στήλη), τον πληθυσμό σε χιλιάδες (2^η στήλη), το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ (3^η στήλη, η οποία προκύπτει από τη διαίρεση της πρώτης με τη δεύτερη στήλη και τον πολλαπλασιασμό του πηλίκου επί 1000), την ποσοστιαία κατανομή του ΑΕΠ σε ΜΑΔ (4^η στήλη) και του πληθυσμού (5^η στήλη) και τη σχέση του ποσοστού του ΑΕΠ προς το ποσοστό του πληθυσμού (6^η στήλη). Στην τρίτη από τέλος γραμμή του Πίνακα 2.4 δίνονται τα ίδια στοιχεία για το σύνολο των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.

Για σύγκριση στις τρεις πρώτες στήλες της προτελευταίας γραμμής του Πίνακα 2.4 (η οποία διαχωρίζεται από τον υπόλοιπο Πίνακα για να αποφευχθεί η σύγχυση) δίνονται τα στοιχεία για το ΑΕΠ σε εκατ. ΜΑΔ της Ε.Ε.15, τον πληθυσμό σε χιλιάδες και το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ. Στην 1^η στήλη της τελευταίας γραμμής του Πίνακα 2.4 δίνεται το ποσοστό (8,7%) που το ΑΕΠ σε ΜΑΔ των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. αντιπροσωπεύει στο συνολικό ΑΕΠ της Ε.Ε.15, στη 2^η στήλη το αντίστοιχο ποσοστό (19,7%) για τον πληθυσμό και στην 3^η στήλη το αντίστοιχο ποσοστό (44,1%) στο ΑΕΠ σε ΜΑΔ. Το τελευταίο αυτό ποσοστό είναι το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ των 10 Ν.Χ-Μ.Ε.Ε. ως συνόλου με την Ε.Ε.15 = 100 που δίνεται στην τελευταία γραμμή της τελευταίας στήλης του Πίνακα, δηλαδή 44,1.

Το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ της καθεμιάς από τις 10 Ν.Χ-Μ.Ε.Ε. (με την Ε.Ε.15=100) προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό της σχέσης στην 6^η στήλη επί το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ του συνόλου των 10 Ν.Χ-Μ.Ε.Ε (με την Ε.Ε.15=100). Π.χ. το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ της Κύπρου είναι = $1,720 \times 44,1 = 75,8$.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.4
ΑΕΠ σε ΜΑΔ και πληθυσμός των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. και της Ε.Ε.15 το έτος 2000

ΧΩΡΑ	ΑΕΠ σε ΜΑΔ σε εκατομ.	Πληθυσμός σε χιλιάδες	κ.κ.ΑΕΠ ΣΕ ΜΑΔ	Ποσοστιαία κατανομή			κ.κ.ΑΕΠ σε ΜΑΔ Ε.Ε.15=100
				ΑΕΠ	ΠΛΗΘ.	Σχέση	
Κύπρος	11.878	694	17.115	1,59	0,93	1,720	75,8
Σλοβενία	30.213	1.990	15.182	4,06	2,66	1,526	67,2
Τσεχία	130.467	10.272	12.701	17,52	13,72	1,277	56,2
Μάλτα	4.857	390	12.454	0,65	0,52	1,252	55,1
Ουγγαρία	114.638	10.211	11.227	15,39	13,64	1,128	49,7
Σλοβακία	56.035	5.401	10.375	7,52	7,22	1,043	45,9
Εσθονία	12.434	1.372	9.063	1,67	1,83	0,911	40,1
Πολωνία	339.429	38.646	8.783	45,58	51,63	0,883	38,9
Λιθουανία	28.257	3.506	8.060	3,79	4,68	0,810	35,7
Λετονία	16.552	2.373	6.975	2,22	3,17	0,701	30,9
10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.	744.760	74.855	9.949	100,00	100,00	1,000	44,1
Ε.Ε.15	8.564.504	379.248	22.583				
10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. ως ποσοστό Ε.Ε.15	8,7	19,7	44,1				

Η τελευταία στήλη του Πίνακα 2.4 είναι ακριβώς ή ίδια με τη δεύτερη στήλη του Πίνακα 2.3. Ο Πίνακας 2.4, δηλαδή, δείχνει τον τρόπο με τον οποίο προκύπτει το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ της καθεμιάς και του συνόλου των 10 Ν.Χ-Μ.Ε.Ε. με την Ε.Ε.15 = 100.

**III. ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΟΧΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΩΝ 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.
ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΑΥΤΩΝ**

Πριν παρουσιάσουμε τα δύο μέτρα πραγματικής σύγκλισης παραθέτουμε - όπως κάναμε στο Κεφάλαιο 1 - δύο Πίνακες που δίνουν μια εικόνα των περιφερειακών ανισοτήτων στις 10 Χ.-Μ.Ε.Ε. τα έτη 1995 και 2000.

Ο πρώτος είναι ο αντίστοιχος του Πίνακα 1.3, δηλαδή με εκείνο που δίνει η Eurostat όταν ανακοινώνει τα στοιχεία για το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ των περιφερειών της Ε.Ε.15 για ένα συγκεκριμένο έτος. Πρόκειται για τον Πίνακα με τις 10 περιφέρειες με το υψηλότερο και χαμηλότερο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. (με το κατά κεφαλή ΑΕΠ της Ε.Ε.15 = 100 κάθε έτος). Τα σχετικά στοιχεία για τις περιφέρειες των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. τα έτη 1995 και 2000 δίνονται στον Πίνακα 2.5.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.5
Περιφέρειες των 10 χωρών - νέων μελών της Ε.Ε. με το μεγαλύτερο και το μικρότερο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ τα έτη 1995 και 2000 (Ε.Ε.15 = 100)

1995			2000		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΧΩΡΑ	ΑΕΠ ΣΕ ΜΑΔ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΧΩΡΑ	ΑΕΠ ΣΕ ΜΑΔ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΜΕ ΤΟ ΥΨΗΛΟΤΕΡΟ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗ ΑΕΠ ΣΕ ΜΑΔ					
Praha	Τσεχία	114	Praha	Τσεχία	121
Bratislavsky Kraj	Σλοβακία	91	M. Warzawa	Πολωνία	115
Κύπρος	Κύπρος	83	Bratislavsky Kraj	Σλοβακία	98
Budapest	Ουγγαρία	82	Budapest	Ουγγαρία	97
Osrednjeslovenska	Σλοβενία	82	Osrednjeslovenska	Ουγγαρία	90
M. Warzawa	Πολωνία	81	M. Poznan	Πολωνία	82
M. Poznan	Πολωνία	64	Κύπρος	Κύπρος	76
Obalno-Kraska	Σλοβενία	63	Obalno-Kraska	Σλοβενία	70
Plzensky	Τσεχία	62	Goriska	Σλοβενία	68
Goriska	Σλοβενία	62	Gyor-Moson-Sopron	Ουγγαρία	66
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΜΕ ΤΟ ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΟ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗ ΑΕΠ ΣΕ ΜΑΔ					
Kirde-Eesti	Εσθονία	23	Elcki	Πολωνία	24
Louna-Eesti	Εσθονία	23	Kirde-Eest	Εσθονία	23
Nowosadecki	Πολωνία	22	Nowosadecki	Πολωνία	23
Lomzynski	Πολωνία	22	Lomzynski	Πολωνία	23
Elcki	Πολωνία	22	Bialskopdlaski	Πολωνία	22
Ostroleco-Siedlecki	Πολωνία	20	Chelmsko-Zamojski	Πολωνία	22
Zemgale	Λετονία	19	Taurages (Apskritis)	Λιθουανία	20
Radomski	Πολωνία	19	Zemgale	Λετονία	17
Vidzeme	Λετονία	16	Vidzeme	Λετονία	15
Ladgale	Λετονία	16	Latgale	Λετονία	12

Από τον Πίνακα 2.5 φαίνεται ότι :

- Με εξαίρεση μιας περιφέρειας (της Plzensky της Τσεχίας της οποίας τη θέση πήρε η Gyor-Moson-Sopron της Ουγγαρίας) οι ίδιες περιφέρειες των ίδιων χωρών περιλαμβάνονταν στις 10 περιφέρειες με το υψηλότερο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. τόσο το 1995 όσο και το 2000 (ορισμένες με διαφορετική, όμως, σειρά). Πρώτη τόσο το 1995 όσο και το 2000 ήταν η Praha (πρωτεύουσα της Τσεχίας) και ακολουθεί το 1995 η Bratislavsky Kraj (πρωτεύουσα της Σλοβακίας) και το 2000 η M. Warzawa (πρωτεύουσα της Πολωνίας). Από τις περιφέρειες με το υψηλότερο κατά

κεφαλή ΑΕΠ το 1995 3 βρίσκονταν στη Σλοβενία, 2 στην Πολωνία, 2 στην Τσεχία, 1 στη Σλοβακία, 1 στην Ουγγαρία και η Κύπρος, ενώ το 2000 3 στην Ουγγαρία, 2 στην Πολωνία, 2 στη Σλοβενία, 1 στην Τσεχία, 1 στη Σλοβακία και η Κύπρος.

- Από τις περιφέρειες με το χαμηλότερο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ το 1995 5 βρίσκονταν στην Πολωνία, 3 στη Λετονία και 2 στην Εσθονία, ενώ το 2000 5 στην Πολωνία, 3 στη Λετονία, 1 στην Εσθονία και 1 στην Λιθουανία. Είναι χαρακτηριστικό ότι ενώ στην περίπτωση των περιφερειών με το υψηλότερο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ το 2000 όλες είχαν υψηλότερο κατά κεφαλή ΑΕΠ απ' ό,τι το 1995, στην περίπτωση των περιφερειών με το χαμηλότερο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ 2 περιφέρειες το 2000 είχαν χαμηλότερο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ απ' ό,τι το 1995.

Μια περισσότερο συγκεντρωτική εικόνα των περιφερειακών ανισοτήτων στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ τα έτη 1995 και 2000 δίνεται από τον αριθμό των περιφερειών και τον πληθυσμό τους στην καθεμιά από τις 10 Ν.Χ.-Μ.Ε.Ε. οι οποίες έχουν κατά κεφαλή ΑΕΠ ανώτερο του 60% μέσου όρου της Ε.Ε.15 = 100. Τα σχετικά στοιχεία δίνονται στον Πίνακα 2.6 (το κριτήριο κατάταξης των χωρών αυτών είναι το ποσοστό του πληθυσμού τους που είχαν κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ ανώτερο του 60% μέσου όρου της Ε.Ε. το έτος 2000 (βλέπε την τελευταία στήλη του Πίνακα).

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.6

Αριθμός περιφερειών των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. και πληθυσμός τους με κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ ανώτερο του 60% μέσου όρου της Ε.Ε.15=100 τα έτη 1995 και 2000

ΧΩΡΑ	Περιφέρειες με κ.κ.ΑΕΠ ίσο ή ανώτερο του Μ.Ο. της Ε.Ε.15				Ποσοστά			
	Αριθμός Περιφερειών		Πληθυσμός τους σε χιλιάδες		Περιφερειών		Πληθυσμού	
	1995	2000	1995	2000	1995	2000	1995	2000
Κύπρος	1	1	651	694	100,0	100,0	100,0	100,0
Σλοβενία	3	6	709	1304	25,0	50,0	35,7	65,6
Εσθονία	0	1	0	527	0,0	20,0	0,0	38,4
Ουγγαρία	1	3	1937	2695	5,0	15,0	18,8	26,4
Τσεχία	2	1	1768	1183	14,3	7,1	17,1	11,5
Σλοβακία	1	1	617	617	12,5	12,5	11,5	11,4
Πολωνία	2	3	2220	2928	4,5	6,8	5,7	7,6
Λιθουανία					0,0	0,0	0,0	0,0
Λετονία					0,0	0,0	0,0	0,0
Μάλτα					0,0	0,0	0,0	0,0
10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.	10	16	7903	9950	8,3	13,3	10,5	13,3

Από τον Πίνακα 2.6 φαίνεται ότι σε ότι αφορά τις μεταβολές που σημειώθηκαν στο διάστημα 1995-2000 στον αριθμό των περιφερειών και τον πληθυσμό τους που είχαν κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ ανώτερο του 60% του μέσου όρου της Ε.Ε.15 :

- Σε 4 χώρες σημειώθηκε αύξηση του ποσοστού που αντιπροσωπεύει ο πληθυσμός των περιφερειών εκείνων που έχουν μέσο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ υψηλότερο από το 60% του μέσου όρου της Ε.Ε.15. Η μεγαλύτερη αύξηση σημειώθηκε στην Εσθονία και ακολουθεί η Σλοβενία, η Ουγγαρία και η Πολωνία. Σε 2 χώρες σημειώθηκε μείωση (στην Τσεχία και Σλοβακία) και σε 4 δεν σημειώθηκε καμιά αλλαγή (τις Βαλτικές χώρες και τη Μάλτα, οι οποίες δεν είχαν καμιά περιφέρεια με κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ υψηλότερο του 60% του μέσου όρου της Ε.Ε.15.

- Εξαιτίας των παραπάνω μεταβολών σημειώθηκε μετατόπιση της Εσθονίας προς τα άνω (από την 6^η στην 3^η θέση) σε ό,τι αφορά τη σειρά της ως προς το ποσοστό του συνόλου του πληθυσμού των περιφερειών εκείνων που έχουν κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ υψηλότερο του 60% του μέσου όρου της Ε.Ε. 15.
- Συνολικά 10 περιφέρειες στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. είχαν κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ ανώτερο του 60% του μέσου όρου της Ε.Ε. το 1995 και ο πληθυσμός τους αντιπροσώπευε το 10,5% του συνολικού πληθυσμού των 10 χωρών. Το 2000 ο αριθμός τους αυξήθηκε σε 16 και το αντίστοιχο ποσοστό αυξήθηκε στο 13,3%.

Όπως αναφέρθηκε και στο Κεφάλαιο 1 τόσο ο Πίνακας 2.5 όσο και ο Πίνακας 2.6 δίνουν μια μερική, μόνο, εικόνα των περιφερειακών ανισοτήτων στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. δεδομένου ότι δεν παίρνουν υπόψη όλες τις περιφέρειες της καθεμιάς χώρας ούτε και τις μεταξύ τους διαφορές. Το μέτρο που δίνει μια συγκριτική εικόνα των περιφερειακών ανισοτήτων στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ είναι ο δείκτης ανισότητας τον οποίο χρησιμοποιήσαμε και στο Κεφάλαιο 1, δηλαδή ο απλός συντελεστής μεταβλητότητας. Ο δείκτης αυτός, όπως είναι ευνόητο, υπολογίζεται μόνο για χώρες με περισσότερες από δύο περιφέρειες. Δεν υπολογίζεται, δηλαδή, για την Κύπρο και τη Μάλτα. Οι δύο αυτές χώρες, όμως - ως περιφέρειες - λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του δείκτη ανισότητας του συνόλου των 120 περιφερειών των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε..

Με βάση τα στοιχεία της Eurostat για τα έτη 1995 και 2000 για τις περιφέρειες των 8 από τις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. χωρών υπολογίσαμε το δείκτη ανισότητας τον οποίο δίνουμε στις δύο πρώτες στήλες του Πίνακα 2.7. Στην τελευταία γραμμή του Πίνακα δίνεται ο δείκτης ανισότητας για τις 120 περιφέρειες των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.. (στις οποίες περιλαμβάνονται η Κύπρος και η Μάλτα). Στην τρίτη στήλη του Πίνακα δίνεται η ποσοστιαία μεταβολή του δείκτη αυτού το 2000 σε σύγκριση με το 1995 (η κατάταξη των χωρών γίνεται με βάση το δείκτη ανισότητας το 2000 αρχίζοντας από τις χώρες με τη μικρότερη ανισότητα στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ).

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.7
Δείκτης ανισότητας στις περιφέρειες 8 από τις
10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. και του συνόλου των περιφερειών
των 10 Χ.-Μ.Ε.Ε. τα έτη 1995 και 2000

ΧΩΡΑ	ΔΕΙΧΤΗΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑΣ		% ΜΕΤ. 2000/1995
	1995	2000	
Σλοβενία	14,8	17,4	17,6
Λιθουανία	15,0	25,8	71,8
Τσεχία	26,5	35,7	34,6
Ουγγαρία	28,2	36,2	28,4
Εσθονία	37,8	44,0	16,5
Πολωνία	36,2	44,5	23,1
Σλοβακία	41,1	46,5	13,2
Λετονία	31,5	56,8	80,1
10 Χ.-Μ.Ε.Ε.	41,0	43,0	4,9

Από τον Πίνακα 2.7 φαίνεται ότι :

- Στο διάστημα 1995-2000 ο δείκτης ανισότητας αυξήθηκε και στις 8 χώρες. Η μεγαλύτερη αύξηση σημειώθηκε στη Λετονία και η μικρότερη στη Σλοβακία. Στην Ε.Ε.15 σημειώθηκαν αυξήσεις σε 8 και μειώσεις σε 4 από τις 12 χώρες-μέλη που έχουν

περισσότερες από 2 περιφέρειες (η αύξηση στη Σουηδία είναι ανάλογη με εκείνη της Λετονίας και της Φινλανδίας ανάλογη με εκείνη της Ουγγαρίας).

- Η χώρα με τη μικρότερη ανισότητα στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ τόσο το 1995 όσο και το 2000 ήταν η Σλοβενία (η πλουσιότερη από τις 8) και ακολουθούσε η Λιθουανία. Η χώρα με τη μεγαλύτερη ανισότητα το 1995 ήταν η Σλοβακία ενώ το 2000 η Λετονία, η οποία από την 5^η θέση το 1995 «κατέβηκε» στην 8^η το 2000. Σε σύγκριση με τις 15 χώρες-μέλη της Ε.Ε. το έτος 2000 η ελάχιστη ανισότητα στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. είναι της ίδιας τάξης μεγέθους (στην Ε.Ε. 15 είναι 16,9). Δεν συμβαίνει, όμως, το ίδιο στη μέγιστη (στην Ε.Ε.15 είναι 38,5, ενώ στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. είναι 56,8).
- Εκτός από την παραπάνω μεταβολή το 2000 σε σχέση με το 1995 σημειώθηκαν άλλες δύο ανακατατάξεις. Έτσι, η Εσθονία «ανέβηκε» από την 7^η θέση στην 5^η και η Σλοβακία από την 8^η στην 7^η.
- Συνολικά, όπως φαίνεται από την τελευταία γραμμή του Πίνακα 5 - η ανισότητα στις 120 περιφέρειες των 10 Ν.Χ-Μ.Ε.Ε που εξετάζουμε στο άρθρο αυτό αυξήθηκε κατά 4,9%. Η αύξηση αυτή είναι πολύ μικρή αν συγκριθεί με την αύξηση που σημειώθηκε στο ίδιο χρονικό διάστημα στις 211 περιφέρειες της Ε.Ε.15 (22,4%).

Μετά την ανισότητα στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ εξετάζουμε το αν και κατά πόσο αυξήθηκε η συνοχή των περιφερειών της καθεμιάς από τις 8 χώρες καθώς και του συνόλου των 120 περιφερειών των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. Αυτό γίνεται με τον υπολογισμό, όπως και στο Κεφάλαιο 1, του σταθμισμένου με τον πληθυσμό καθεμιάς περιφέρειας, συντελεστή μεταβλητότητας για την καθεμιά χώρα και για τις περιφέρειες των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. ως συνόλου. Τα σχετικά αποτελέσματα δίνονται στον Πίνακα 2.8. Στις δύο πρώτες στήλες του Πίνακα αυτού δίνεται ο δείκτης συνοχής τα έτη, αντίστοιχα, 1995 και 2000 και στην τρίτη στήλη η ποσοστιαία μεταβολή του. Στην τελευταία γραμμή του Πίνακα δίνονται τα αντίστοιχα στοιχεία για όλες τις περιφέρειες των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.8
Δείκτης συνοχής των περιφερειών 8 από τις
10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. και του συνόλου των περιφερειών
των 10 Ν.Χ-Μ.Ε.Ε. τα έτη 1995 και 2000

ΧΩΡΑ	ΔΕΙΧΤΗΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑΣ		% ΜΕΤ. 2000/1995
	1995	2000	
Σλοβενία	5,50	6,18	12,4
Πολωνία	5,76	7,26	26,0
Λιθουανία	4,40	8,18	85,9
Ουγγαρία	9,20	11,07	20,3
Τσεχία	8,61	11,59	34,6
Σλοβακία	14,16	15,97	12,8
Εσθονία	19,03	21,75	14,3
Λετονία	14,41	27,62	91,7
10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.	4,17	4,52	8,4

Από τον Πίνακα 2.8 φαίνεται ότι :

- Στο διάστημα 1995-2000 ο δείκτης συνοχής αυξήθηκε (δηλαδή η συνοχή μειώθηκε) και στις 8 χώρες. Η μεγαλύτερη αύξηση του δείκτη σημειώθηκε στη Λετονία και ακολουθεί η Λιθουανία και η μικρότερη στη Σλοβενία. Στην Ε.Ε.15 σημειώθηκαν

αυξήσεις σε 9 και μειώσεις σε 3 από τις 12 χώρες-μέλη που έχουν περισσότερες από 2 περιφέρειες (η αύξηση στη Σουηδία πλησιάζει εκείνη στη Λιθουανία).

- Η χώρα με το μικρότερο δείκτη συνοχής (δηλαδή τη μεγαλύτερη συνοχή) το 1995 ήταν η Λιθουανία (η οποία το 2000 «κατέβηκε» στην 3^η θέση) και το 2000 η Σλοβενία (η οποία κατείχε τη 2^η θέση το 1995). Η χώρα με το μεγαλύτερο δείκτη συνοχής (τη μικρότερη συνοχή) το 1995 ήταν η Εσθονία (η οποία το 2000 «ανέβηκε» στην 7^η θέση) και το 2000 η Λετονία (η οποία το 1995 κατείχε την 7^η θέση). Σε σύγκριση με τις 15 χώρες-μέλη της Ε.Ε. το έτος 2000 ο δείκτης συνοχής τόσο στην ελάχιστη όσο και στη μέγιστη τιμή του είναι υψηλότερος (δηλαδή η συνοχή μικρότερη) στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. σε σύγκριση με την Ε.Ε.15 (στην οποία το 2000 η ελάχιστη τιμή του δείκτη ήταν 3,82 και η μέγιστη 14,86).
- Εκτός από τις μεταβολές που προαναφέρθηκαν το 2000 σε σχέση με το 1995 η Πολωνία «ανέβηκε» από την 3^η στη 2^η θέση, η Ουγγαρία από την 5^η στην 4^η, ενώ η Τσεχία από την 4^η θέση το 1995 «κατέβηκε» στην 5^η το 2000.
- Συνολικά, όπως φαίνεται από την τελευταία γραμμή του Πίνακα 2.8 ο δείκτης συνοχής των 120 περιφερειών των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε που εξετάζουμε στο άρθρο αυτό αυξήθηκε (δηλαδή η συνοχή τους μειώθηκε) κατά 8,4%. Αντίθετα ο δείκτης συνοχής στις 211 περιφέρειες της Ε.Ε.15 μειώθηκε (δηλαδή η συνοχή αυξήθηκε).

IV. ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΩΝ 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. ΚΑΤΑ ΚΛΙΜΑΚΙΑ ΑΕΠ ΣΕ ΜΑΔ

Στο Μέρος αυτό γίνεται μια παρουσίαση των περιφερειακών ανισοτήτων του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ (τα έτη 1995 και 2000 όλων των περιφερειών των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. σε 7 κλιμάκια του ΑΕΠ σε ΜΑΔ. Με την Ε.Ε. 15 = 100 και για τα δύο έτη τα κλιμάκια αυτά είναι :

- 0-15
- 16-30
- 31-45
- 46-60
- 61-75
- 76-100 και
- 101-125

Η παρουσίαση γίνεται στον Πίνακα 2.9.

Στο πρώτο μέρος του Πίνακα 2.9 για το έτος 1995 δίνεται ο αριθμός των περιφερειών (1^η στήλη), το ΑΕΠ σε εκατομμύρια ΜΑΔ (2^η στήλη), ο πληθυσμός σε χιλιάδες (3^η στήλη), η ποσοστιαία κατανομή του ΑΕΠ σε ΜΑΔ (4^η στήλη) και του πληθυσμού (5^η στήλη) και η σχέση του ποσοστού του ΑΕΠ προς το ποσοστό του πληθυσμού (6^η στήλη). Όπως αναφέραμε στο Κεφάλαιο 1 όσο η σχέση αυτή απέχει από τη μονάδα τόσο περισσότερο άνιση είναι η κατανομή :

- Εις βάρος εκείνων των κλιμακίων στα οποία η σχέση είναι κάτω από τη μονάδα, και
- Υπέρ των κλιμακίων εκείνων στα οποία η σχέση είναι πάνω από τη μονάδα.

Στο δεύτερο μέρος του Πίνακα 2.9 δίνονται τα ίδια στοιχεία για το έτος 2000 και στο τρίτο και τέταρτο μέρος σε δύο μόνο κλιμάκια (0-60 και 61-125) για τα έτη 1995 και 2000,

αντίστοιχα.

Στον Πίνακα 2.9Α στο τέλος του Παραρτήματος δίνονται για τα έτη 1995 και 2000 ο αριθμός των περιφερειών, οι ποσοστιαίες κατανομές του ΑΕΠ σε ΜΑΔ και του πληθυσμού και η σχέση των ποσοστών ΑΕΠ προς το ποσοστό του πληθυσμού για την καθεμιά από τις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.9

Αριθμός περιφερειών, ΑΕΠ σε εκατομμύρια ΜΑΔ και πληθυσμός σε χιλιάδες του συνόλου των περιφερειών των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. τα έτη 1995 και 2000 κατά κλιμάκιο ΑΕΠ σε ΜΑΔ (Ε.Ε.15 = 100), ποσοστιαίες κατανομές ΑΕΠ σε ΜΑΔ και πληθυσμού και σχέση του ποσοστού του ΑΕΠ σε ΜΑΔ με το ποσοστό του πληθυσμού

ΚΛΙΜΑΚΙΑ Ε.Ε.15=100	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡ.	ΑΕΠ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜ. ΜΑΔ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΣΕ ΧΙΛΙΑΔΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ		ΣΧΕΣΗ ΠΟΣ. ΑΕΠ/ΠΛΗΘ.
				ΑΕΠ σε ΜΑΔ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	
1995						
0-15						
15-30	45	127.724	27.876	23,3	37,1	0,63
31-45	35	150.220	23.057	27,4	30,7	0,89
46-60	30	152.988	16.354	27,9	21,8	1,28
61-75	4	15.085	1.361	2,8	1,8	1,52
75-100	5	78.082	5.329	14,2	7,1	2,01
101-125	1	24.400	1.212	4,4	1,6	2,76
ΣΥΝΟΛΟ	120	548.499	75.190	100,0	100,0	
2000						
0-15	2	2.252	743	0,3	1,0	0,30
15-30	33	121.505	19.814	16,3	26,5	0,62
31-45	42	231.362	27.898	31,1	37,3	0,83
46-60	27	186.153	16.450	25,0	22,0	1,14
61-75	9	42.691	2.944	5,7	3,9	1,46
75-100	5	86.324	4.208	11,6	5,6	2,06
101-125	2	74.473	2.798	10,0	3,7	2,68
ΣΥΝΟΛΟ	120	744.760	74.855	100,0	100,0	
1995						
Μέχρι 60	110	430.932	67.287	78,6	89,5	0,88
61-125	10	117.567	7.903	21,4	10,5	2,04
2000						
Μέχρι 60	104	541.272	64.906	72,7	86,7	0,84
61-125	16	203.488	9.949	27,3	13,3	2,06

Ο Πίνακας 2.9 επιβεβαιώνει με ένα άλλο τρόπο τα όσα αναφέρθηκαν στο προηγούμενο τμήμα για την ανισότητα στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ του συνόλου των περιφερειών των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. Πιο συγκεκριμένα από τη σύγκριση της τελευταίας στήλης του δεύτερου μέρους με την τελευταία στήλη του πρώτου μέρους του Πίνακα 2.9 φαίνεται ότι η σχέση ποσοστών ΑΕΠ/Πληθυσμού χειροτέρευσε στα τρία πρώτα κλιμάκια, δηλαδή στις περιφέρειες στις οποίες ζουν σχεδόν τα 2/3 του πληθυσμού των 10 Χ.-Μ.Ε.Ε. Χειροτέρευση, επίσης, παρουσίασε και η σχέση στο κλιμάκιο 75-100.

Η χειροτέρευση φαίνεται συνοπτικότερα από το τρίτο και τέταρτο μέρος του Πίνακα 2.9. Όπως φαίνεται από τη σύγκριση των δύο αυτών μερών η σχέση μειώθηκε στο πρώτο κλιμάκιο (δηλαδή οι φτωχές περιφέρειες έγιναν φτωχότερες) και αυξήθηκε στο δεύτερο (δηλαδή οι πλούσιες περιφέρειες έγιναν πλουσιότερες).

Σε σύγκριση με τις περιφέρειες της Ε.Ε.15 θα πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι το έτος 2000 το ποσοστό του συνολικού πληθυσμού της που κατοικούσε σε περιφέρειες με κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ κάτω από 61 ήταν 2,8% ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τις 10 Χ.-

N.M.E.E. ήταν 86,9%. Εξάλλου το ποσοστό του συνολικού πληθυσμού της Ε.Ε.15 που κατοικούσε σε περιφέρειες με κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ άνω του 100 (δηλαδή άνω του μέσου όρου της Ε.Ε.15) ήταν 42,2%, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στις 10 Χ.-N.M.E.E. μόλις 2,7%. Υπάρχουν, δηλαδή, πάρα πολύ μεγάλες διαφορές στις περιφερειακές ανισότητες ανάμεσα στην Ε.Ε.15 και στις 10 Χ.-N.M.E.E.

Για τις διαφορές για την καθεμιά από τις 10 Χ.-N.M.E.E. παραπέμπουμε στον Πίνακα 2.9Α στο τέλος του Παραρτήματος.

V. ΑΜΕΣΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗ ΑΕΠ ΣΕ ΜΑΔ ΤΩΝ 10 Χ.-N.M.E.E. ΧΩΡΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΟΥΣ

Στο τμήμα αυτό - όπως και στο αντίστοιχο τμήμα του Κεφαλαίου 1 - διερευνούμε το ρόλο των άμεσων παραγόντων στη μεταβολή του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ (με την Ε.Ε.15=100) των 10 Χ.-N.M.E.E. και των περιφερειών τους δηλαδή της αύξησης του ΑΕΠ σε Ευρώ, της μεταβολής του πληθυσμού και της μεταβολής του συντελεστή μετατροπής του ΑΕΠ μιας χώρας από Ευρώ σε ΜΑΔ. Ο Πίνακας 2.10 για τις 10 Χ.-N.M.E.E. (βλέπε επόμενη σελίδα) είναι ο αντίστοιχος του Πίνακα 1.10 για τις 15 χώρες-μέλη της Ε.Ε.

Στο πρώτο μέρος του Πίνακα 2.10 για το έτος 1995 δίνεται το συνολικό ΑΕΠ σε εκατομμύρια Ευρώ για την καθεμιά και τις 10 Χ.-N.M.E.E. ως σύνολο (1^η στήλη), ο συντελεστής μετατροπής του ΑΕΠ από Ευρώ σε ΜΑΔ (2^η στήλη), το συνολικό ΑΕΠ σε εκατομμύρια ΜΑΔ (3^η στήλη), ο πληθυσμός (4^η στήλη), το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ (5^η στήλη) και το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ με Ε.Ε.15=100 (6^η στήλη). Στο δεύτερο μέρος του Πίνακα 2.10 δίνονται τα ίδια στοιχεία για το έτος 2000 και στο τρίτο μέρος οι ποσοστιαίες μεταβολές τους την πενταετία 1995-2000. Στην τελευταία γραμμή των τριών μερών Πίνακα 2.10 δίνονται τα αντίστοιχα στοιχεία για την Ε.Ε.15.

Πριν εξετάσουμε την επίδραση των τριών άμεσων παραγόντων που προαναφέρθηκαν μαζί στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ (με την Ε.Ε.15=100) εξετάζουμε - όπως κάναμε και στο αντίστοιχο τμήμα του Κεφαλαίου 1 - το ρόλο της αύξησης του συνολικού ΑΕΠ σε ΜΑΔ και της αύξησης του πληθυσμού μιας χώρας σε σχέση με τις αντίστοιχες αυξήσεις στην Ε.Ε. 15 στη μεταβολή του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ (Ε.Ε.15=100). Αυτό γίνεται στον Πίνακα 2.11 (βλέπε μεθεπόμενη σελίδα) που είναι ο αντίστοιχος του Πίνακα 1.11 στο Κεφάλαιο 1.

Η 1^η στήλη του Πίνακα 2.11 είναι η ίδια με την τελευταία στήλη του τρίτου μέρους του Πίνακα 2.10 (δηλαδή ο ρυθμός μεταβολής του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ με Ε.Ε.15 = 100), η 2^η και 3^η στήλη του Πίνακα 2 είναι η ίδια με την 3^η και 4^η στήλη του Πίνακα 2.10 (δηλαδή η αύξηση του ΑΕΠ σε ΜΑΔ και η αύξηση του πληθυσμού). Η 4^η στήλη του Πίνακα 2.11 είναι η διαφορά της 3^{ης} από τη 2^η στήλη. Η κατάταξη των χωρών-μελών της Ε.Ε. γίνεται με βάση το ρυθμό μεταβολής του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ. Στην προτελευταία γραμμή του Πίνακα 2.11 δίνονται τα ίδια στοιχεία για τις 10 Χ.-N.M.E.E. και στην τελευταία για την Ε.Ε. 15.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.10
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) σε εκατ. Ευρώ και εκατ. ΜΑΔ,
Πληθυσμός σε χιλιάδες και κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ
των 10 Ν.Χ-Μ.Ε.Ε. και της Ε.Ε.15 τα έτη 1995 και 2000 (Ε.Ε.15=100)

Χόρες	ΑΕΠ σε εκατ.Ευρω.	Συντελεστής μετατροπής	ΑΕΠ σε εκατ. ΜΑΔ	Πληθυσμός σε χιλιάδες	Κατά κεφαλή ΑΕΠ	
					σε ΜΑΔ	Ε.Ε.15=100
1995						
Κύπρος	6772	1,40	9490	651	14.578	82,6
Τσεχία	39804	2,85	113265	10327	10.968	62,1
Εσθονία	2728	3,15	8600	1448	5.939	33,6
Ουγγαρία	34119	2,43	83011	10329	8.037	45,5
Λιθουανία	4607	4,46	20546	3632	5.657	32,0
Λετονία	3378	3,20	10824	2485	4.356	24,7
Μάλτα	2483	1,41	3498	378	9.254	52,4
Πολωνία	97179	2,41	233789	38588	6.059	34,3
Σλοβενία	14343	1,54	22038	1988	11.086	62,8
Σλοβακία	14639	2,97	43438	5364	8.098	45,9
10 Ν.Χ-Μ.Ε.Ε.	220051	2,49	548499	75190	7.295	41,3
Ε.Ε.15	6.594.450	1,00	6.594.453	373.604	17.651	100,0
2000						
Κύπρος	9604	1,24	11878	694	17.115	75,8
Τσεχία	55755	2,34	130467	10272	12.701	56,2
Εσθονία	5575	2,23	12434	1372	9.063	40,1
Ουγγαρία	50571	2,27	114638	10211	11.227	49,7
Λιθουανία	12218	2,31	28257	3506	8.060	35,7
Λετονία	7776	2,13	16552	2373	6.975	30,9
Μάλτα	3855	1,26	4857	390	12.454	55,1
Πολωνία	170896	1,99	339429	38646	8.783	38,9
Σλοβενία	19532	1,55	30213	1990	15.182	67,2
Σλοβακία	21333	2,63	56035	5401	10.375	45,9
10 Ν.Χ-Μ.Ε.Ε.	357114	2,09	744760	74855	9.949	44,1
Ε.Ε.15	8.564.504	1,00	8.564.504	379.248	22.583	100,0
ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ 2000/1995						
Κύπρος	41,8	-11,7	25,2	6,6	17,4	-8,2
Τσεχία	40,1	-17,8	15,2	-0,5	15,8	-9,5
Εσθονία	104,4	-29,3	44,6	-5,2	52,6	19,3
Ουγγαρία	48,2	-6,8	38,1	-1,1	39,7	9,2
Λιθουανία	165,2	-48,1	37,5	-3,5	42,5	11,4
Λετονία	130,2	-33,6	52,9	-4,5	60,1	25,2
Μάλτα	55,3	-10,6	38,9	3,2	34,6	5,2
Πολωνία	75,9	-17,4	45,2	0,2	45,0	13,3
Σλοβενία	36,2	0,7	37,1	0,1	37,0	7,1
Σλοβακία	45,7	-11,5	29,0	0,7	28,1	0,2
10 Ν.Χ-Μ.Ε.Ε.	62,3	-16,3	35,8	-0,4	36,4	6,6
Ε.Ε.15	29,9		29,9	1,5	27,9	

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.11

Ποσοστιαία μεταβολή του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ, του ΑΕΠ σε ΜΑΔ και του πληθυσμού και διαφορά της ποσοστιαίας μεταβολής του πληθυσμού από την ποσοστιαία μεταβολή του ΑΕΠ σε ΜΑΔ των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. ως συνόλου και της Ε.Ε.15 το 2000 σε σχέση με το 1995

Χώρες	Ποσοστιαία μεταβολή του :			Διαφορά % μετ. του Πληθυσμού από την % μετ. του ΑΕΠ σε ΜΑΔ
	Κατά κεφ. ΑΕΠ σε ΜΑΔ Ε.Ε.15 = 100	ΑΕΠ σε ΜΑΔ	Πληθυσμού	
Λετονία	25,2	52,9	-4,5	57,4
Εσθονία	19,3	44,6	-5,2	49,8
Πολωνία	13,3	45,2	0,2	45,0
Λιθουανία	11,4	37,5	-3,5	41,0
Ουγγαρία	9,2	38,1	-1,1	39,2
Σλοβενία	7,1	37,1	0,1	37,0
Μάλτα	5,2	38,9	3,2	35,7
Σλοβακία	0,2	29,0	0,7	28,3
Κύπρος	-8,2	25,2	6,6	18,6
Τσεχία	-9,5	15,2	-0,5	15,7
10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.	6,6	35,8	-0,4	36,2
Ε.Ε.15	-2,3	29,9	1,5	28,4

Από τον Πίνακα 2.11 φαίνεται ότι το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ μιας χώρας αυξάνεται ή μειώνεται ανάλογα με το αν η διαφορά της αύξησης του πληθυσμού της από την αύξηση του ΑΕΠ της σε ΜΑΔ είναι μεγαλύτερη ή μικρότερη από 28,4 (δηλαδή τη διαφορά στην Ε.Ε.15). Π.χ.

- Στη Λετονία σημειώθηκε η μεγαλύτερη αύξηση του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ εξαιτίας του ότι η διαφορά που προαναφέρθηκε ήταν στην περίπτωση της κατά 29 εκατοστιαίες μονάδες μεγαλύτερη από την αντίστοιχη διαφορά στην Ε.Ε.15. Η μεγάλη αυτή θετική διαφορά, με τη σειρά της, οφείλεται κύρια στο γεγονός ότι στην Λετονία η αύξηση του ΑΕΠ σε ΜΑΔ ήταν κατά 23 μονάδες υψηλότερη από εκείνη της Ε.Ε.15. Η διαφορά αυτή ενισχύθηκε κατά 6 μονάδες εξαιτίας του ότι ο πληθυσμός της χώρας αυτής μειώθηκε κατά 4,5 % ενώ της Ε.Ε.15 αυξήθηκε κατά 1,5%. Αντίθετα
- Στην Τσεχία σημειώθηκε η μεγαλύτερη μείωση του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ εξαιτίας του ότι η διαφορά που προαναφέρθηκε ήταν στην περίπτωση της κατά 12,7 εκατοστιαίες μονάδες μικρότερη από την αντίστοιχη διαφορά στην Ε.Ε.15. Η μεγάλη αυτή αρνητική διαφορά, με τη σειρά της, οφείλεται κύρια στο γεγονός ότι στην Τσεχία η αύξηση του ΑΕΠ σε ΜΑΔ ήταν κατά 14,7 μονάδες μικρότερη από εκείνη της Ε.Ε.15. Η διαφορά αυτή αποδυναμώθηκε κατά 2 μονάδες εξαιτίας του ότι ο πληθυσμός της χώρας αυτής μειώθηκε κατά 0,5% ενώ στην Ε.Ε. αυξήθηκε κατά 1,5%.

Τα συμπεράσματα από τη στατιστική διερεύνηση των τριών παραγόντων μαζί - ανάλογη με εκείνη που έγινε στο Κεφάλαιο 1 για τις χώρες-μέλη της Ε.Ε.15 και τις περιφέρειές τους - για τις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε και τις περιφέρειες τους ως προς τον στατιστικά σημαντικότερο θετικό ρόλο της μεταβολής του ΑΕΠ σε Ευρώ και τον στατιστικά σημαντικό θετικό, επίσης, ρόλο του συντελεστή μετατροπής με τη μορφή που δίνεται στον Πίνακα 2.10 στην αύξηση του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ είναι τα ίδια. Η μεταβολή του πληθυσμού παίζει (λιγότερο, όμως, στατιστικά σημαντικό) αρνητικό ρόλο.

Από την ίδια διερεύνηση για το σύνολο των 120 περιφερειών των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. προέκυψε ότι και οι τρεις παράγοντες που προαναφέρθηκαν επηρεάζουν κατά στατιστικά

σημαντικό τρόπο την αύξηση του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ. Όπως και στην περίπτωση των 211 περιφερειών των χωρών-μελών της Ε.Ε.15 θετικά την επηρεάζει η αύξηση του ΑΕΠ σε Ευρώ των περιφερειών και η αύξηση του συντελεστή μετατροπής από Ευρώ σε ΜΑΔ και αρνητικά η αύξηση του πληθυσμού των περιφερειών.

Στη διερεύνηση των παραγόντων που επηρεάζουν τη μεταβολή του κατά κεφαλή ΑΕΠ της καθεμιάς από τις 8 χώρες που έχουν περισσότερες από 2 περιφέρειες δεν μπορούμε να περιλάβουμε το συντελεστή μετατροπής δεδομένου ότι, όπως και στην περίπτωση των χωρών-μελών της Ε.Ε.15, δεν υπάρχουν δείχτες για τη μεταβολή του πληθωρισμού για καθεμιά από τις περιφέρειες της κάθε χώρας. Κατά συνέπεια η διερεύνηση περιορίστηκε μόνο στην επίδραση της αύξησης του ΑΕΠ σε Ευρώ και της αύξησης του πληθυσμού στη μεταβολή του ΑΕΠ σε ΜΑΔ των περιφερειών των χωρών αυτών. Σε όλες τις χώρες η αύξηση του ΑΕΠ σε Ευρώ συμβάλει θετικά ενώ η αύξηση του πληθυσμού αρνητικά στην αύξηση του ΑΕΠ σε ΜΑΔ (πάντοτε με την Ε.Ε.15 = 100).

Τα παραπάνω συμπεράσματα, όπως και στο Κεφάλαιο 1 για τις χώρες-μέλη της Ε.Ε.15 αποτελούν απλές νύξεις και δεν υπεισέρχονται σε βάθος, διότι με βάση μόνο τα στοιχεία τα οποία χρησιμοποιήσαμε δεν είναι δυνατόν να διερευνηθούν οι παράγοντες στους οποίους οφείλεται η μεγάλη ή η μικρή αύξηση του ΑΕΠ σε Ευρώ, η αύξηση ή η μείωση της αγοραστικής δύναμης του Ευρώ και η όποια μεταβολή του πληθυσμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ ΣΤΙΣ 25 ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΤΗΝ 5ΕΤΙΑ 1995-2000

Στο Κεφάλαιο ενοποιούμε ορισμένους από τους Πίνακες των Κεφαλαίων 1 και 2 ώστε να δοθεί μια εικόνα της διευρυμένης Ε.Ε. των 25 πλέον μελών (Ε.Ε.25) από την 1.5.2004 και εξετάζουμε την ανισότητα και τη συνοχή της διευρυμένης Ε.Ε. το 1995 και 2000 ακολουθώντας τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε στα δύο προηγούμενα Κεφάλαια.

I. ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.25 ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΟΥΣ

Στον Πίνακα 3.1 δίνουμε τον πληθυσμό σε χιλιάδες τα έτη 1995 και 2000 (1^η και 2^η στήλη, αντίστοιχα) των μελών της Ε.Ε.25 καταταγμένων κατά μέγεθος του πληθυσμού τους, την ποσοστιαία μεταβολή του το 2000 σε σύγκριση με το 1995 (3^η στήλη), την ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού τους το 1995 και 2000 (4^η και 5^η στήλη), τον αριθμό των περιφερειών τους (6^η στήλη) και το μέσο πληθυσμό των περιφερειών σε χιλιάδες το έτος 2000 (7^η στήλη). Στην τελευταία γραμμή του Πίνακα 3.1 δίνουμε τα στοιχεία για την Ε.Ε.25 ως σύνολο. Ο Πίνακας 3.1 είναι η ενοποίηση των Πινάκων 1.1 και 2.1.

Οι 25 χώρες-μέλη της διευρυμένης Ε.Ε. στον Πίνακα 3.1 (βλέπε επόμενη σελίδα) μπορούν να καταταχθούν σε 4 ομάδες :

- Η πρώτη ομάδα περιλαμβάνει τις 6 μεγάλες σε πληθυσμό χώρες, δηλαδή τη Γερμανία, τη Γαλλία, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ιταλία και την Ισπανία από την Ε.Ε.15 και την Πολωνία από τις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. στις οποίες κατοικεί το 74,6% του πληθυσμού της Ε.Ε.25, οι οποίες έχουν 185 περιφέρειες (το 55,9% του συνόλου) με μέσο πληθυσμό 1.832 κατοίκους.
- Η δεύτερη ομάδα περιλαμβάνει 6 χώρες μεσαίου σε πληθυσμό μεγέθους (άνω των 10.000.000 κατοίκων), σ' αυτήν κατοικεί το 14,9% του πληθυσμού της Ε.Ε.25, έχουν 77 περιφέρειες (το 23,3% του συνόλου) με μέσο πληθυσμό 880 κατοίκους. Στην ομάδα αυτή περιλαμβάνεται και η χώρα μας (2^η μετά την Ολλανδία).
- Η τρίτη ομάδα περιλαμβάνει 5 χώρες με πληθυσμό 5.000.000- 9.000.000 κατοίκους, σ' αυτή κατοικεί το 7,3% του πληθυσμού της Ε.Ε.25, έχουν 32 περιφέρειες (το 9,7%) του συνόλου με μέσο πληθυσμό 1.028 κατοίκους, και
- Η τέταρτη ομάδα περιλαμβάνει 8 χώρες με πληθυσμό μέχρι 4.000.000 κατοίκους, σ' αυτήν κατοικεί το 3,3% του πληθυσμού της Ε.Ε., έχουν 37 περιφέρειες (το 11,2% του συνόλου) με μέσο πληθυσμό 394 κατοίκους.
Ο μέσος πληθυσμός των 331 περιφερειών της Ε.Ε.25 είναι 1.372 κάτοικοι.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.1
Πληθυσμός σε χιλιάδες και αριθμός περιφερειών των χωρών-μελών της Ε.Ε.25
τα έτη 1995 και 2000

Χώρες	Πληθυσμός σε χιλιάδες		% Μετ. 2000/1995	Ποσοστιαία κατανομή		Περιφέρειες 2000	
	1995	2000		1995	2000	Αριθμός	Μέσος πληθ.
Γερμανία	81.662	82.188	0,6	18,20	18,10	40	2.055
Γαλλία	59.430	60.589	2,0	13,24	13,34	26	2.330
Ηνωμένο Βασίλειο	58.613	59.757	2,0	13,06	13,16	37	1.615
Ιταλία	57.300	57.761	0,8	12,77	12,72	20	2.888
Ισπανία	39.222	39.926	1,8	8,74	8,79	18	2.218
Πολωνία	38.588	38.646	0,2	8,60	8,51	44	878
Ολλανδία	15.460	15.922	3,0	3,44	3,51	12	1.327
Ελλάδα	10.535	10.891	3,4	2,35	2,40	13	838
Τσεχία	10.327	10.272	-0,5	2,30	2,26	14	734
Βέλγιο	10.137	10.246	1,1	2,26	2,26	11	931
Πορτογαλία	10.027	10.231	2,0	2,23	2,25	7	1.462
Ουγγαρία	10.329	10.211	-1,1	2,30	2,25	20	511
Σουηδία	8.827	8.871	0,5	1,97	1,95	8	1.109
Αυστρία	8.047	8.110	0,8	1,79	1,79	9	901
Σλοβακία	5.364	5.401	0,7	1,20	1,19	8	675
Δανία	5.222	5.338	2,2	1,16	1,18	1	5.338
Φινλανδία	5.108	5.176	1,3	1,14	1,14	6	863
Ιρλανδία	3.601	3.799	5,5	0,80	0,84	2	1.900
Λιθουανία	3.632	3.506	-3,5	0,81	0,77	10	351
Λετονία	2.485	2.373	-4,5	0,55	0,52	5	475
Σλοβενία	1.988	1.990	0,1	0,44	0,44	12	166
Εσθονία	1.448	1.372	-5,2	0,32	0,30	5	274
Κύπρος	651	694	6,6	0,15	0,15	1	694
Λουξεμβούργο	413	441	6,8	0,09	0,10	1	441
Μάλτα	378	390	3,2	0,08	0,09	1	390
Ε.Ε.15	448.794	454.101	1,2	100,00	100,00	331	1.372

Δεδομένης της μείωσης του πληθυσμού των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. (βλέπε Τμήμα Ι του Κεφαλαίου 2) η μικρή αύξηση του πληθυσμού της Ε.Ε.25 το 2000 σε σχέση με το 1995 οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στην αύξηση του πληθυσμού της Ε.Ε.15 (βλέπε Τμήμα Ι του Κεφαλαίου 1)

Στο Διάγραμμα 3.1 στο τέλος του Κεφαλαίου αυτού φαίνεται ανάγλυφα η ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού των χωρών-μελών της Ε.Ε.25 τα έτη 1995 και 2000.

II. Η ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Η ΣΥΝΟΧΗ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ-ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.25

Στο Τμήμα αυτό εξετάζουμε την ανισότητα ανάμεσα στις χώρες-μέλη της Ε.Ε.25 χρησιμοποιώντας την ίδια μεθοδολογία που χρησιμοποιήσαμε στα δύο προηγούμενα κεφάλαια για τις χώρες-μέλη της Ε.Ε.25 και τις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.

Στον Πίνακα 3.2 δίνουμε το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ για την καθεμιά από τις 25 χώρες-μέλη της διευρυμένης Ε.Ε. (με το μέσο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ του συνόλου των Ε.Ε.25 = 100) τα έτη 1995 και 2000. Ο Πίνακας αυτός είναι ο αντίστοιχος των Πινάκων 1.3 και 2.3 και ο τρόπος με τον οποίο προκύπτουν τα στοιχεία του δίνεται στον Πίνακα 3.3.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2
Κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ στις χώρες-μέλη
της Ε.Ε.25 τα έτη 1995 και 2000 (Ε.Ε.25 = 100)

ΧΩΡΑ	1995	2000	% ΜΕΤ.
Λουξεμβούργο	189,3	215,3	13,7
Δανία	131,0	130,7	-0,2
Ιρλανδία	103,4	127,0	22,8
Αυστρία	122,3	126,0	3,0
Ολλανδία	121,1	122,6	1,2
Βέλγιο	124,8	118,5	-5,1
Σουηδία	117,6	117,5	-0,1
Γερμανία	122,0	117,3	-3,8
Φινλανδία	107,5	114,6	6,6
Ιταλία	114,7	112,5	-1,9
Γαλλία	115,1	111,5	-3,2
Ηνωμένο Βασίλειο	107,0	110,6	3,4
Ισπανία	86,7	90,6	4,5
Κύπρος	91,6	83,5	-8,9
Πορτογαλία	77,4	75,0	-3,1
Σλοβενία	69,7	74,1	6,3
Ελλάδα	72,6	72,3	-0,3
Τσεχία	68,9	62,0	-10,1
Μάλτα	58,1	60,8	4,5
Ουγγαρία	50,5	54,8	8,5
Σλοβακία	50,9	50,6	-0,5
Εσθονία	37,3	44,2	18,5
Πολωνία	38,1	42,8	12,5
Λιθουανία	35,5	39,3	10,6
Λετονία	27,4	34,0	24,3
Ε.Ε.25	100,0	100,0	
ΔΕΙΧΤΗΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑΣ	40,34	41,85	3,7
ΔΕΙΧΤΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ	5,70	5,30	-7,0

Από τον Πίνακα 3.2 φαίνεται ότι στη διευρυμένη Ε.Ε.25 δύο από τις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. έχουν υψηλότερο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ από δύο από τις χώρες-μέλη της Ε.Ε.15. Οι χώρες αυτές είναι :

- Η Κύπρος, η οποία έχει υψηλότερο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ τόσο από την Πορτογαλία όσο και από την Ελλάδα, και
- Η Σλοβενία η οποία έχει υψηλότερο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ από την Ελλάδα, με αποτέλεσμα η χώρα μας δεν παραμένει στην 15^η θέση που κατείχε στην Ε.Ε.15, αλλά «κατεβαίνει» στην 17^η θέση στην Ε.Ε.25.

Από την προτελευταία γραμμή του Πίνακα 3.2 φαίνεται ότι η ανισότητα στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ των 25 χωρών-μελών της διευρυμένης Ε.Ε.25 είναι πολύ μεγαλύτερη από εκείνη της Ε.Ε.15 τόσο το 1995 όσο και το 2000 και μεγαλύτερη και από εκείνη των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. το 2000. Η ανισότητα στην Ε.Ε.25 αυξήθηκε ελαφρά στο διάστημα 1995-2000 εξαιτίας της αύξησης της ανισότητας στην Ε.Ε.15 (βλέπε, σχετικά, το Τμήμα ΙΙ του Κεφαλαίου 1).

Από την τελευταία γραμμή του Πίνακα 3.2 φαίνεται ότι η συνοχή της Ε.Ε.25 είναι πολύ μικρότερη τόσο από αυτή της Ε.Ε.15 όσο και από εκείνη των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. και βελτιώθηκε ελαφρά στο διάστημα 1995-2000 εξαιτίας της αύξησής της στην Ε.Ε.15 (δηλαδή των μειώσεων του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ των μεγάλων σε πληθυσμό χωρών-μελών της Ε.Ε.15 - βλέπε, σχετικά, το Τμήμα ΙΙ του Κεφαλαίου 1).

Στο Διάγραμμα 3.2 στο τέλος του Κεφαλαίου αυτού φαίνονται ανάγλυφα οι μεγάλες διαφορές στο κατά κεφαλή ΑΕΠ των χωρών-μελών της Ε.Ε.25 τα έτη 1995 και 2000.

Από την ενοποίηση των Πινάκων 1.4 και 2.4 των δύο προηγούμενων κεφαλαίων προκύπτει ο Πίνακας 3.3. Όπως και στους Πίνακες 1.4 και 2.4 η προτελευταία στήλη προκύπτει από τη διαίρεση της 5^{ης} στήλης (δηλαδή της ποσοστιαίας συμμετοχής μιας χώρας στο ΑΕΠ σε ΜΑΔ της Ε.Ε.25) δια της 6^{ης} στήλης (δηλαδή της ποσοστιαίας συμμετοχής της ίδιας χώρας στον πληθυσμό της Ε.Ε.25). Η τελευταία στήλη του Πίνακα αυτού προκύπτει όπως και εκείνη του Πίνακα 1.4, δηλαδή τον πολλαπλασιασμό της προτελευταίας στήλης του Πίνακα 3.3 επί 100.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3

ΑΕΠ σε ΜΑΔ και πληθυσμός των χωρών - μελών της Ε.Ε.25 το έτος 2000

ΧΩΡΑ	ΑΕΠ σε ΜΑΔ σε εκατομ.	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ σε χιλιάδες	Κ.Κ.ΑΕΠ ΣΕ ΜΑΔ	Ποσοστιαία κατανομή		Σχέση ποσ. ΑΕΠ/ΠΛΗ	Κ.Κ.ΑΕΠ σε ΜΑΔ (Ε.Ε.25=100)
				ΑΕΠ	ΠΛΗΘ.		
Λουξεμβούργο	19.466	441	44.141	0,21	0,10	2,153	215,3
Δανία	143.076	5.338	26.803	1,54	1,18	1,307	130,7
Ιρλανδία	98.887	3.799	26.030	1,06	0,84	1,270	127,0
Αυστρία	209.493	8.110	25.831	2,25	1,79	1,260	126,0
Ολλανδία	400.207	15.922	25.135	4,30	3,51	1,226	122,6
Βέλγιο	248.838	10.246	24.286	2,67	2,26	1,185	118,5
Σουηδία	213.701	8.871	24.090	2,30	1,95	1,175	117,5
Γερμανία	1.976.857	82.188	24.053	21,24	18,10	1,173	117,3
Φινλανδία	121.624	5.176	23.498	1,31	1,14	1,146	114,6
Ιταλία	1.331.794	57.762	23.057	14,31	12,72	1,125	112,5
Γαλλία	1.384.642	60.589	22.853	14,87	13,34	1,115	111,5
Ηνωμένο Βασίλειο	1.355.173	59.756	22.678	14,56	13,16	1,106	110,6
Ισπανία	741.947	39.926	18.583	7,97	8,79	0,906	90,6
Κύπρος	11.878	694	17.115	0,13	0,15	0,835	83,5
Πορτογαλία	157.267	10.231	15.372	1,69	2,25	0,750	75,0
Σλοβενία	30.213	1.990	15.182	0,32	0,44	0,741	74,1
Ελλάδα	161.532	10.891	14.832	1,74	2,40	0,723	72,3
Τσεχία	130.467	10.272	12.701	1,40	2,26	0,620	62,0
Μάλτα	4.857	390	12.454	0,05	0,09	0,607	60,7
Ουγγαρία	114.638	10.211	11.227	1,23	2,25	0,548	54,8
Σλοβακία	56.035	5.401	10.375	0,60	1,19	0,506	50,6
Εσθονία	12.434	1.372	9.063	0,13	0,30	0,442	44,2
Πολωνία	339.429	38.646	8.783	3,65	8,51	0,428	42,8
Λιθουανία	28.257	3.506	8.060	0,30	0,77	0,393	39,3
Λετονία	16.552	2.373	6.975	0,18	0,52	0,340	34,0
Ε.Ε.25	9.309.264	454.101	20.500	100,00	100,00	1,000	100,0

Στο Διάγραμμα 3.3. στο τέλος του Κεφαλαίου αυτού φαίνονται ανάγλυφα οι διαφορές της ποσοστιαίας συμμετοχής των χωρών-μελών της Ε.Ε.25 στο συνολικό ΑΕΠ σε ΜΑΔ της Ε.Ε.25 από την ποσοστιαία συμμετοχή τους στο συνολικό πληθυσμό της Ε.Ε.25.

**III. Η ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Η ΣΥΝΟΧΗ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.25
ΚΑΙ Η ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗ ΑΕΠ ΤΟΥΣ ΣΕ ΜΑΔ ΚΑΤΑ ΚΛΙΜΑΚΙΑ**

Στον Πίνακα 3.4 δίνουμε τους δείχτες ανισότητας και συνοχής των 331 περιφερειών της Ε.Ε.25 το 1995 (1^η στήλη) και το 2000 (2^η στήλη) και τη μεταβολή τους το 2000 σε σύγκριση με το 1995 (3^η στήλη).

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4
Δείχτες ανισότητας και συνοχής στις 331
περιφέρειες της Ε.Ε.25 τα έτη 1995 και 2000

ΧΩΡΑ	1995	2000	% MET.
Δείχτης ανισότητας	42,88	42,39	-1,1
Δείχτης συνοχής	2,14	2,11	-1,3

Από τον Πίνακα 3.4 φαίνεται ότι εξαιτίας των διαφορετικών μεταβολών στους δείχτες ανισότητας και συνοχής των 211 περιφερειών της Ε.Ε.15 και των 120 περιφερειών των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. σημειώθηκε ελαφρά μείωση της ανισότητας και ελαφρά βελτίωση της συνοχής των 331 περιφερειών της Ε.Ε.15 το 2000 σε σύγκριση με το 1995.

Ένας άλλος τρόπος για την εξέταση των περιφερειακών ανισοτήτων στη διευρυμένη Ε.Ε., όπως δείξαμε στα δύο προηγούμενα Κεφάλαια για την Ε.Ε.15 και τις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε., είναι να εξετάσουμε το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ των 331 περιφερειών της Ε.Ε.25 τα έτη 1995 κατά κλιμάκια ΑΕΠ σε ΜΑΔ με την Ε.Ε.25 = 100. Τα κλιμάκια αυτά είναι σε ΜΑΔ με Ε.Ε.25 = 100 είναι :

- Μέχρι 30
- 31-45
- 46-60
- 61-75
- 76-100
- 101-125
- 126-150, και
- 151 και άνω.

Οι κατανομές που προκύπτουν από την επεξεργασία των στοιχείων δίνονται στον Πίνακα 3.5. ο οποίος είναι αντίστοιχος του Πινάκα 2.9 του Κεφαλαίου 2.

Από τα δύο πρώτα μέρη του Πίνακα 3.5 (βλέπε επόμενη σελίδα) δεν μπορεί να εξαχθεί μια ξεκάθαρη εικόνα για το αν μειώθηκε ή αυξήθηκε η ανισότητα των περιφερειών στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ. Αν, όμως, συγκρίνουμε την τελευταία στήλη του τέταρτου μέρους με την τελευταία στήλη του τρίτου μέρους παρατηρούμε ότι :

- Η αύξηση στη σχέση που σημειώθηκε στα κλιμάκια κάτω από το μέσο όρο της Ε.Ε. 25 (δηλαδή η σύγκλιση σημειώθηκε σ' αυτά) ήταν ελαφρά μεγαλύτερη από
- Την αύξηση που σημειώθηκε στα κλιμάκια πάνω από το μέσο όρο της Ε.Ε.25 (δηλαδή την απόκλιση που σημειώθηκε σ' αυτά).

Στο διάστημα δηλαδή 1995-2000 σημειώθηκε μια ελαφρά μείωση της ανισότητας, όπως δείχνει και ο Πίνακα 3.4.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.5

Αριθμός περιφερειών, ΑΕΠ σε εκατομμύρια ΜΑΔ και πληθυσμός του συνόλου των περιφερειών της Ε.Ε 25 τα έτη 1995 και 2000 κατά κλιμάκια ΑΕΠ σε ΜΑΔ (Ε.Ε.25 = 100 και τα δύο έτη), ποσοστιαίες κατανομές ΑΕΠ σε ΜΑΔ και πληθυσμού και σχέση του ποσοστού του ΑΕΠ σε ΜΑΔ με το ποσοστό του πληθυσμού

ΚΛΙΜΑΚΙΑ Ε.Ε.15=100	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡ.	ΑΕΠ ΣΕ ΕΚΑΤΟΜ. ΜΑΔ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΣΕ ΧΙΛΙΑΔΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ		ΣΧΕΣΗ ΠΟΣ. ΑΕΠ/ΠΛΗΘ.
				ΑΕΠ σε ΜΑΔ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	
1995						
Μέχρι 30	31	74.927	17.455	1,05	3,89	0,270
31-45	40	166.851	28.693	2,34	6,39	0,365
46-60	34	167.951	19.481	2,35	4,34	0,542
61-75	43	598.052	54.315	8,37	12,10	0,692
76-100	63	1.252.341	88.380	17,53	19,69	0,890
101-125	81	2.463.222	139.839	34,48	31,16	1,107
126-150	27	1.390.716	64.158	19,47	14,30	1,362
151 και άνω	12	1.028.887	36.473	14,40	8,13	1,772
ΣΥΝΟΛΟ	331	7.142.947	448.794	100,00	100,00	
2000						
Μέχρι 30	21	49.606	9.327	0,53	2,05	0,259
31-45	48	260.497	34.479	2,80	7,59	0,369
46-60	36	271.311	24.730	2,91	5,45	0,535
61-75	38	661.072	46.237	7,10	10,18	0,697
76-100	76	2.123.410	115.003	22,81	25,33	0,901
101-125	74	2.928.767	127.433	31,46	28,06	1,121
126-150	25	1.843.125	65.555	19,80	14,44	1,371
151 και άνω	13	1.171.448	31.337	12,58	6,90	1,823
ΣΥΝΟΛΟ	331	9.309.236	454.101	100,00	100,00	
1995						
Μέχρι 100	211	2.260.122	208.324	31,64	46,42	0,682
101 και άνω	120	4.882.825	240.470	68,36	53,58	1,276
2000						
Μέχρι 100	219	3.365.896	229.776	36,16	50,60	0,715
101 και άνω	112	5.943.340	224.325	63,84	49,40	1,292

IV. ΑΜΕΣΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗ ΑΕΠ ΣΕ ΜΑΔ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ -ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.25

Στο τμήμα αυτό, όπως και στα αντίστοιχα τμήματα των Κεφαλαίων 1 και 2, διερευνούμε το ρόλο των άμεσων παραγόντων στη μεταβολή του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ (με την Ε.Ε.25=100) του συνόλου των χωρών-μελών της Ε.Ε.25, δηλαδή της αύξησης του ΑΕΠ σε Ευρώ, της μεταβολής του πληθυσμού, και της μεταβολής του συντελεστή μετατροπής του ΑΕΠ μιας χώρας από Ευρώ σε ΜΑΔ. Τα σχετικά στοιχεία δίνονται στον Πίνακα 3.6, (βλέπε επόμενη σελίδα) ο οποίος είναι αντίστοιχος των Πινάκων 1.10 και 2.10 των Κεφαλαίων 1 και 2.

Από μια ανάλυση των τριών άμεσων παραγόντων που προαναφέρθηκαν για τις 25 χώρες -μέλη της Ε.Ε.25 μαζί - όπως και στην περίπτωση των χωρών-μελών της Ε.Ε.15 - προέκυψε ότι ο βασικός (και στατιστικά ο σημαντικότερος) παράγοντας ο οποίος προσδιορίζει την αύξηση του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ μιας χώρας είναι η αύξηση του συνολικού ΑΕΠ της σε Ευρώ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.6

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) σε εκατ. Ευρώ και εκατ. Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης (ΜΑΑ), Πληθυσμός σε χιλιάδες και κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΑ των χωρών-μελών της Ε.Ε.25 τα έτη 1995 και 2000

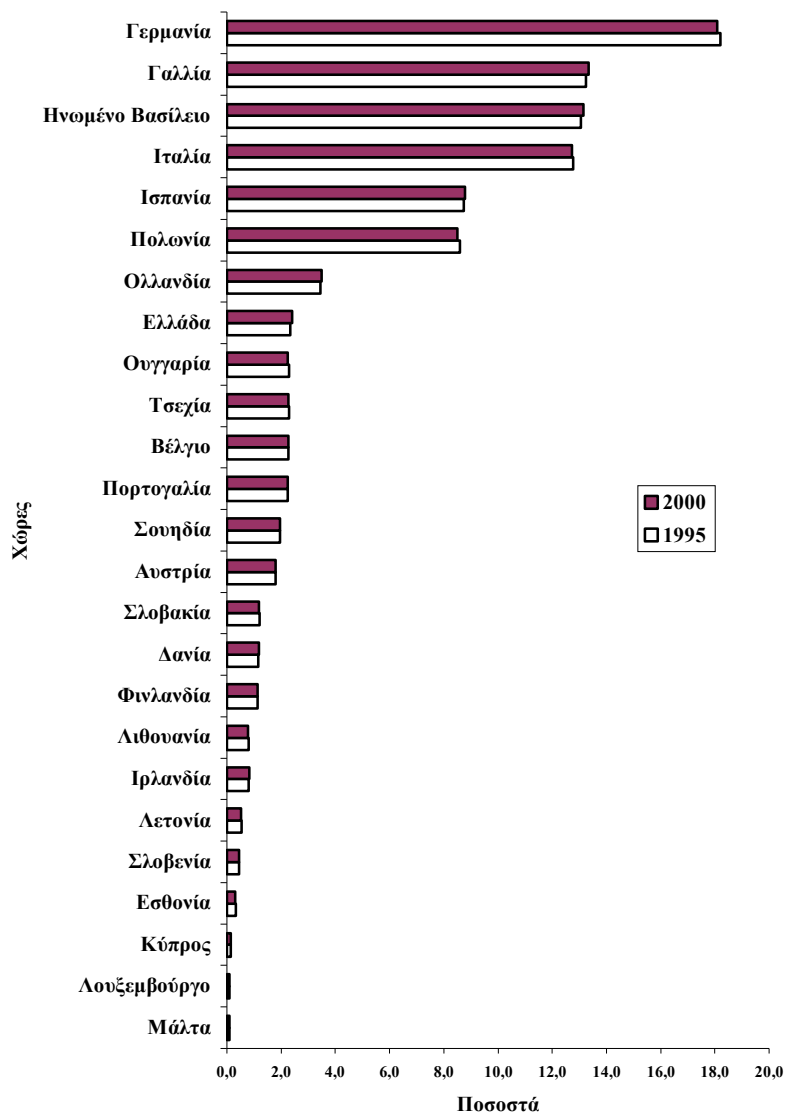
Χώρα	ΑΕΠ σε	Συντελεστής μετατροπής	ΑΕΠ σε	Πληθυσμός σε χιλιάδες	Κατά κεφαλή ΑΕΠ	
	εκατ.Ευρω.		εκατ. ΜΑΑ		σε ΜΑΑ	Ε.Ε.25=100
1995						
Λουξεμβούργο	13.828	0,90	12.443	413	30.128	189,3
Δανία	137.793	0,79	108.853	5.222	20.845	131,0
Ιρλανδία	50.836	1,17	59.266	3.601	16.458	103,4
Αυστρία	179.840	0,87	156.632	8.047	19.465	122,3
Ολλανδία	317.323	0,94	298.065	15.460	19.280	121,1
Βέλγιο	211.551	0,95	201.396	10.137	19.867	124,8
Σουηδία	189.888	0,87	165.274	8.827	18.724	117,6
Γερμανία	1.880.207	0,84	1.585.876	81.661	19.420	122,0
Φινλανδία	98.898	0,88	87.391	5.108	17.109	107,5
Ιταλία	839.042	1,25	1.046.010	57.301	18.255	114,7
Γαλλία	1.188.101	0,92	1.088.815	59.430	18.321	115,1
Ηνωμένο Βασίλειο	867.743	1,15	997.893	58.612	17.025	107,0
Ισπανία	446.881	1,21	541.387	39.223	13.803	86,7
Κύπρος	6.772	1,40	9.490	651	14.578	91,6
Πορτογαλία	82.631	1,49	123.473	10.027	12.314	77,4
Σλοβενία	14.343	1,54	22.038	1.988	11.086	69,7
Ελλάδα	89.888	1,35	121.679	10.535	11.550	72,6
Τσεχία	39.804	2,85	113.265	10.327	10.968	68,9
Μάλτα	2.483	1,41	3.498	378	9.254	58,1
Ουγγαρία	34.119	2,43	83.011	10.329	8.037	50,5
Σλοβακία	14.639	2,97	43.438	5.364	8.098	50,9
Εσθονία	2.728	3,15	8.600	1.448	5.939	37,3
Πολωνία	97.179	2,41	233.789	38.588	6.059	38,1
Λιθουανία	4.607	4,46	20.546	3.632	5.657	35,5
Λετονία	3.378	3,20	10.824	2.485	4.356	27,4
Ε.Ε.25	6.814.502	1,05	7.142.952	448.794	15.916	100,0
2000						
Λουξεμβούργο	20.815	0,94	19.466	441	44.140	215,3
Δανία	173.889	0,82	143.076	5.338	26.803	130,7
Ιρλανδία	102.910	0,96	98.887	3.799	26.030	127,0
Αυστρία	207.038	1,01	209.493	8.110	25.831	126,0
Ολλανδία	402.599	0,99	400.207	15.922	25.135	122,6
Βέλγιο	247.469	1,01	248.838	10.246	24.286	118,5
Σουηδία	260.120	0,82	213.701	8.871	24.090	117,5
Γερμανία	2.030.000	0,97	1.976.857	82.188	24.053	117,3
Φινλανδία	131.145	0,93	121.624	5.176	23.498	114,6
Ιταλία	1.164.767	1,14	1.331.794	57.762	23.057	112,5
Γαλλία	1.416.877	0,98	1.384.642	60.589	22.853	111,5
Ηνωμένο Βασίλειο	1.559.392	0,87	1.355.173	59.756	22.678	110,6
Ισπανία	609.319	1,22	741.947	39.927	18.583	90,6
Κύπρος	9.604	1,24	11.878	694	17.115	83,5
Πορτογαλία	115.042	1,37	157.267	10.231	15.372	75,0
Σλοβενία	19.532	1,55	30.213	1.990	15.182	74,1
Ελλάδα	123.122	1,31	161.532	10.892	14.830	72,3
Τσεχία	55.755	2,34	130.467	10.272	12.701	62,0
Μάλτα	3.855	1,26	4.857	390	12.454	60,8
Ουγγαρία	50.571	2,27	114.638	10.211	11.227	54,8
Σλοβακία	21.333	2,63	56.035	5.401	10.375	50,6
Εσθονία	5.575	2,23	12.434	1.372	9.063	44,2
Πολωνία	170.896	1,99	339.429	38.646	8.783	42,8
Λιθουανία	12.218	2,31	28.257	3.506	8.060	39,3
Λετονία	7.776	2,13	16.552	2.373	6.975	34,0
Ε.Ε.25	8.921.619	1,04	9.309.264	454.103	20.500	100,0
ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ 2000/1995						
Λουξεμβούργο	50,5	3,9	56,4	6,8	46,5	13,7
Δανία	26,2	4,2	31,4	2,2	28,6	-0,2
Ιρλανδία	102,4	-17,6	66,9	5,5	58,2	22,8
Αυστρία	15,1	16,2	33,7	0,8	32,7	3,0
Ολλανδία	26,9	5,8	34,3	3,0	30,4	1,2
Βέλγιο	17,0	5,6	23,6	1,1	22,2	-5,1
Σουηδία	37,0	-5,6	29,3	0,5	28,7	-0,1
Γερμανία	8,0	15,5	24,7	0,6	23,9	-3,8
Φινλανδία	32,6	5,0	39,2	1,3	37,3	6,6
Ιταλία	38,8	-8,3	27,3	0,8	26,3	-1,9
Γαλλία	19,3	6,6	27,2	2,0	24,7	-3,2
Ηνωμένο Βασίλειο	79,7	-24,4	35,8	2,0	33,2	3,4
Ισπανία	36,3	0,5	37,0	1,8	34,6	4,5
Κύπρος	41,8	-11,7	25,2	6,6	17,4	-8,8
Πορτογαλία	39,2	-8,5	27,4	2,0	24,8	-3,1
Σλοβενία	36,2	0,7	37,1	0,1	37,0	6,3
Ελλάδα	37,0	-3,1	32,8	3,4	28,4	-0,3
Τσεχία	40,1	-17,8	15,2	-0,5	15,8	-10,1
Μάλτα	55,3	-10,6	38,9	3,2	34,6	4,5
Ουγγαρία	48,2	-6,8	38,1	-1,1	39,7	8,5
Σλοβακία	45,7	-11,5	29,0	0,7	28,1	-0,5
Εσθονία	104,4	-29,3	44,6	-5,2	52,6	18,5
Πολωνία	75,9	-17,4	45,2	0,2	45,0	12,5
Λιθουανία	165,2	-48,1	37,5	-3,5	42,5	10,6
Λετονία	130,2	-33,6	52,9	-4,5	60,1	24,3
Ε.Ε.25	30,9	-0,5	30,3	1,2	28,8	

Στατιστικά σημαντικός είναι και ο ρόλος της μεταβολής του συντελεστή μετατροπής των Ευρώ σε ΜΑΔ. Όταν ο συντελεστής αυτός αυξάνεται, αυξάνεται το ΑΕΠ σε ΜΑΔ και αντίστροφα.

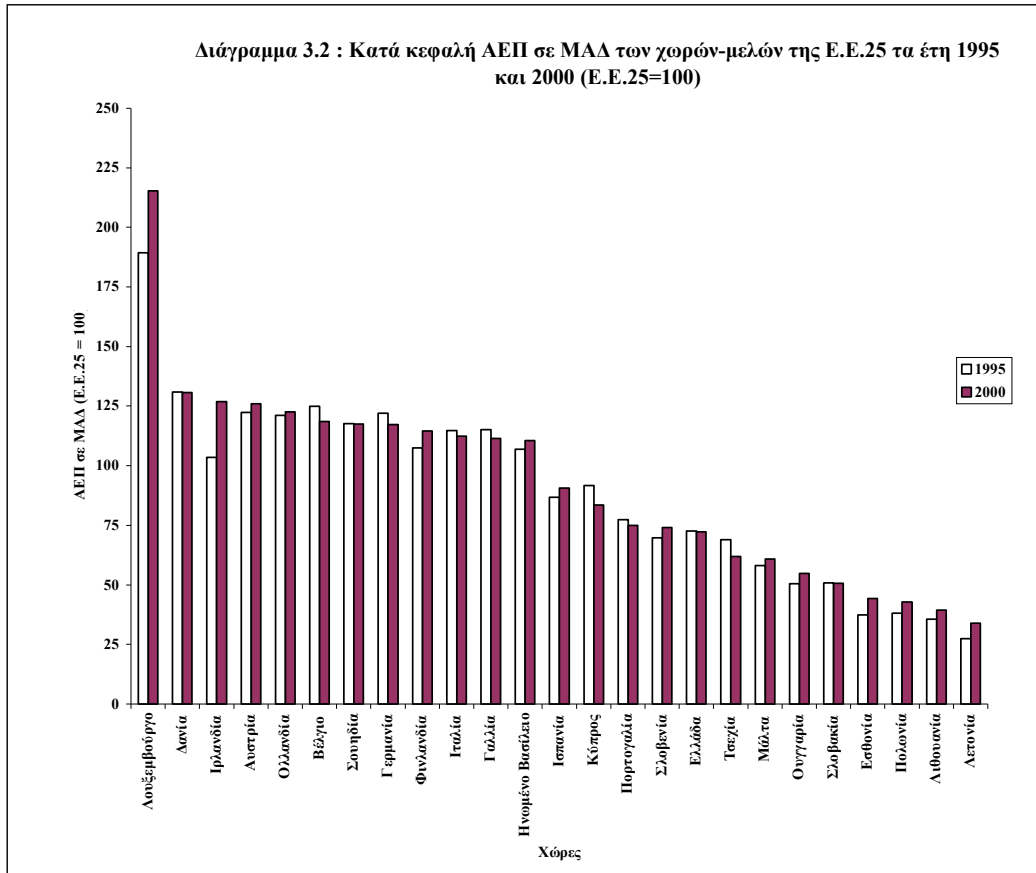
Η αύξηση του πληθυσμού, ασκεί μεν αρνητική επίδραση, αλλά η επίδραση αυτή δεν είναι στατιστικά σημαντική.

Οι παραπάνω επιδράσεις φαίνονται ανάγλυφα στο Διάγραμμα 3.4 στο τέλος του Κεφαλαίου αυτού.

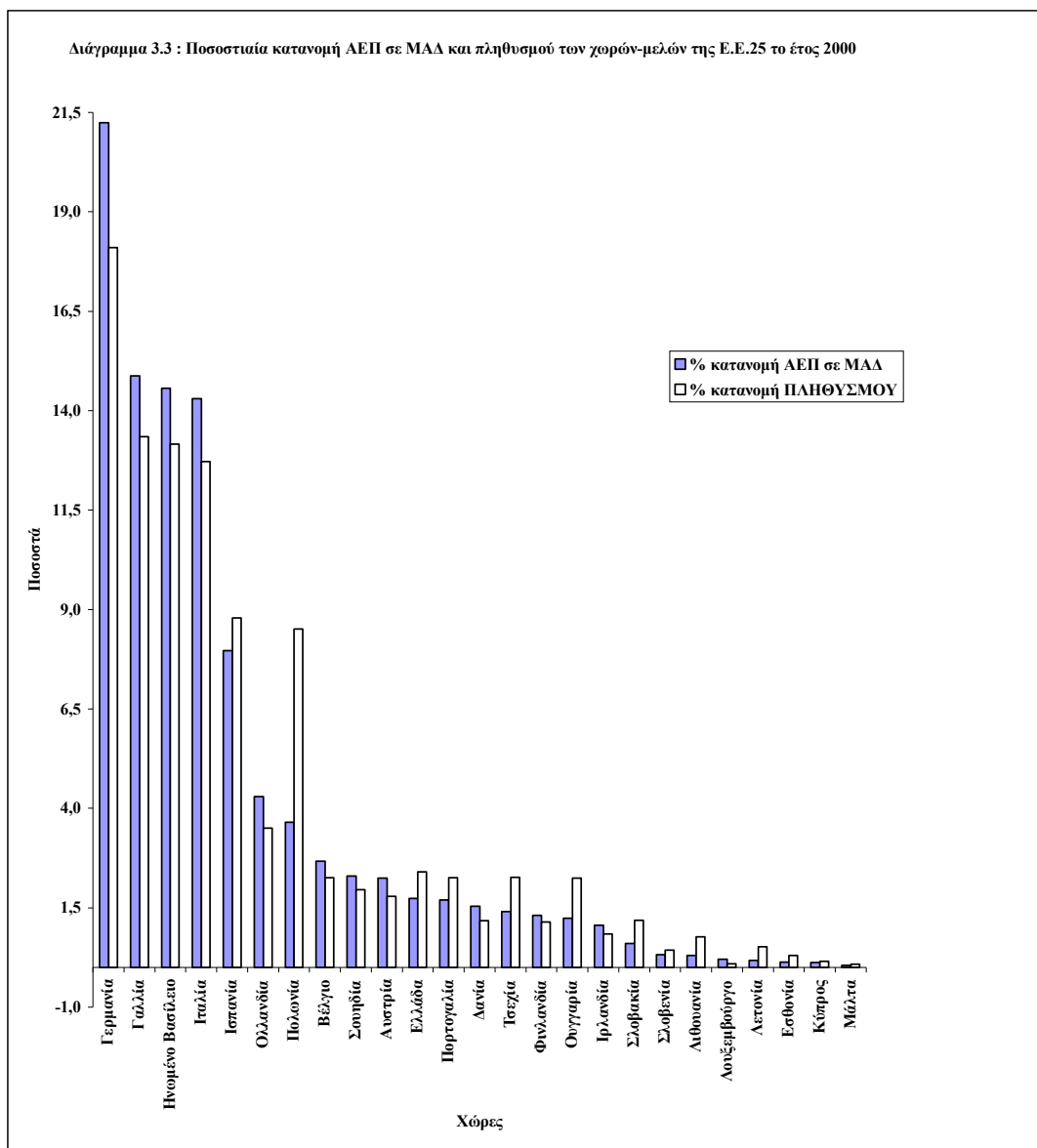
Διάγραμμα 3.1 : Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού των χωρών-μελών της Ε.Ε.25 τα έτη 1995 και 2000

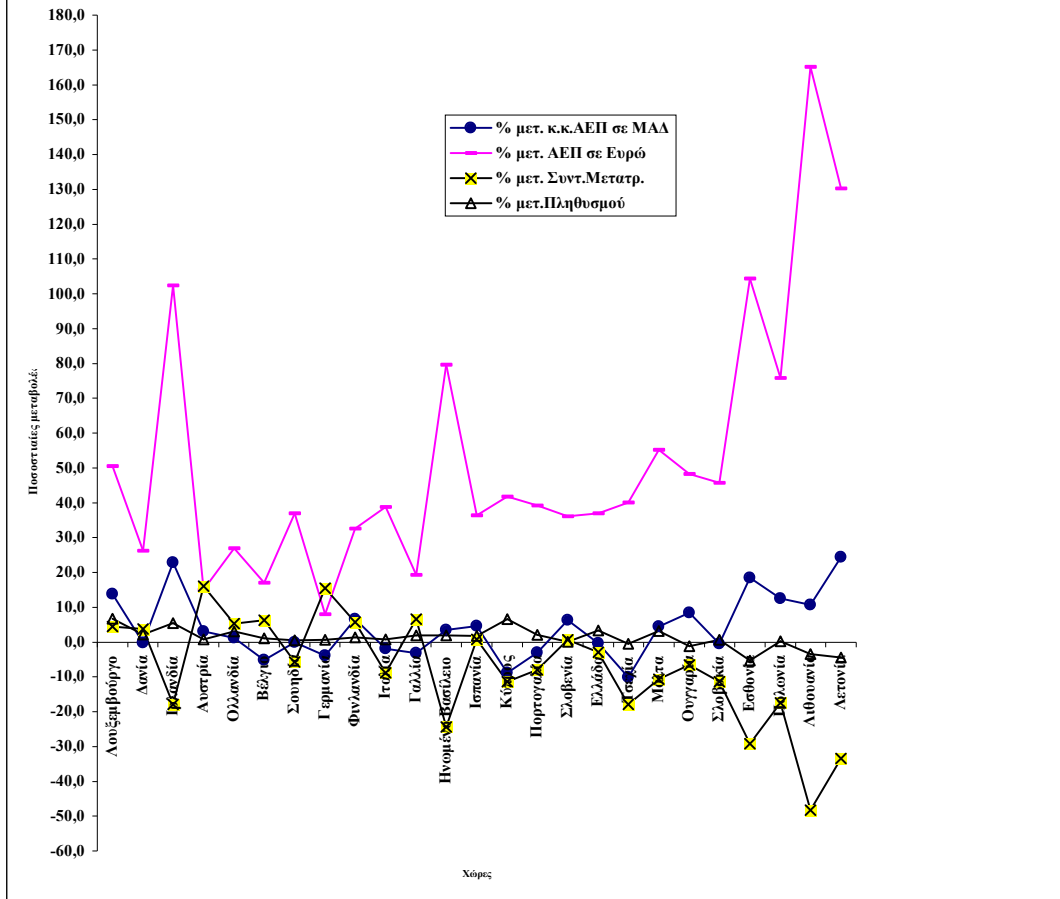
Διάγραμμα 3.2 : Κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ των χωρών-μελών της Ε.Ε.25 τα έτη 1995 και 2000 (Ε.Ε.25=100)

Διάγραμμα 3.3 : Ποσοστιαία κατανομή ΑΕΠ σε ΜΑΑ και πληθυσμού των χωρών-μελών της Ε.Ε.25 το έτος 2000

Διάγραμμα 3.4 : Ποσοστιαίες μεταβολές το 2000 σε σχέση με το 1995 του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΑ, του ΑΕΠ σε Ευρώ, του Συντελεστή Μετατροπής και του Πληθυσμού των χωρών-μελών της Ε.Ε.25

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΗΝ 5ΕΤΙΑ 1995-2000

Στο Κεφάλαιο αυτό εξετάζουμε τις ανισότητες στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ των 13 περιφερειών της Ελλάδας το 2000 σε σύγκριση με το 1995 με βάση τα στοιχεία της Eurostat για το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε Ευρώ και σε ΜΑΔ και τα στοιχεία των απογραφών 1991 και 2001 για τον πληθυσμό τους.

Πριν προχωρήσουμε στην εξέταση των ανισοτήτων αυτών δίνουμε στον Πίνακα 4.1 τα στοιχεία για τον πληθυσμό των περιφερειών της χώρας μας όπως τα εκτιμά η Eurostat για τα έτη 1995 και 2000 και τα στοιχεία που υπολογίσαμε με βάση τη μέση ετήσια αύξηση του πληθυσμού τους που προκύπτει από τα στοιχεία των απογραφών 1991 και 2001 και τα οποία θα χρησιμοποιήσουμε στη συνέχεια για να εξετάσουμε τις ανισότητες στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ των περιφερειών αυτών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.1

Πληθυσμός των περιφερειών της Ελλάδας τα έτη 1995 και 2000 με βάση το μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης που προκύπτει από τις απογραφές των ετών 1991 και 2001 και με βάση τις εκτιμήσεις της Eurostat

Περιφέρειες	Έτος 1995			Έτος 2000		
	Πληθυσμός με βάση		Διαφορά	Πληθυσμός με βάση		Διαφορά
	Απογραφές	Eurostat		Απογραφές	Eurostat	
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	586	562	24	607	564	43
Κεντρική Μακεδονία	1.774	1.768	6	1.858	1.809	49
Δυτική Μακεδονία	296	302	-6	301	304	-3
Θεσσαλία	742	742	0	752	744	8
Ήπειρος	345	365	-20	352	376	-24
Ιόνια Νησιά	201	198	3	211	205	6
Δυτική Ελλάδα	721	730	-9	737	741	-4
Στερεά Ελλάδα	591	653	-62	603	664	-61
Πελοπόννησος	620	664	-44	636	671	-35
Αττική	3.618	3.465	153	3.736	3.456	280
Βόρειο Αιγαίο	202	186	16	205	183	22
Νότιο Αιγαίο	275	265	10	298	273	25
Κρήτη	564	556	8	595	566	29
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	10.535	10.456	79	10.891	10.556	335

Από τον Πίνακα 4.1 φαίνεται ότι η Eurostat - επειδή δεν έπαιρνε υπόψη τα αποτελέσματα της απογραφής του 2001 - υπερεκτιμούσε τον πληθυσμό της Ηπείρου, της Στερεάς Ελλάδας και της Πελοποννήσου τόσο το 1995 όσο και το 2000 και της Δυτικής Ελλάδας το 2000 και υποεκτιμούσε τον πληθυσμό των άλλων περιφερειών. Η μεγαλύτερη υποεκτίμηση και τα δύο έτη αφορούσε την Αττική, στην οποία έχει συρρεύσει μεγάλος αριθμός μεταναστών, λαθρομεταναστών και των οικογενειών τους (βλέπε, σχετικά, το βιβλίο μας «Εισροή Μεταναστών και Υπογεννητικότητα 1991-2000» που εκδόθηκε το 2002).

Με βάση τα στοιχεία της 1^{ης} και της 4^{ης} στήλης του Πίνακα 4.1 και τα στοιχεία της Eurostat για το ΑΕΠ σε Ευρώ και σε ΜΑΔ καταρτίσαμε τον Πίνακα 4.2 ο οποίος είναι αντίστοιχος των Πινάκων 1.10, 2.10 και 3.6 των Κεφαλαίων, αντίστοιχα, 1, 2 και 3.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.2

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) σε εκατ. Ευρώ και εκατ. Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης (ΜΑΔ), Πληθυσμός σε χιλιάδες και κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ των περιφερειών της Ελλάδας και του Συνόλου Χώρας τα έτη 1995 και 2000

Περιφέρειες	ΑΕΠ σε εκατ.Ευρο.	Συντελεστής μετατροπής	ΑΕΠ σε εκατ. ΜΑΔ	Πληθυσμός σε χιλιάδες	Κατά κεφαλή ΑΕΠ	
					σε ΜΑΔ	Ε.Ε.15=100
1995						
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	4.072	1,35	5.512	586	9.406	53,3
Κεντρική Μακεδονία	14.844	1,35	20.093	1.774	11.326	64,2
Δυτική Μακεδονία	2.481	1,35	3.359	296	11.348	64,3
Θεσσαλία	5.524	1,35	7.477	742	10.077	57,1
Ήπειρος	2.046	1,35	2.770	345	8.029	45,5
Ιόνια Νησιά	1.451	1,35	1.964	201	9.771	55,4
Δυτική Ελλάδα	5.016	1,35	6.790	721	9.417	53,4
Στερεά Ελλάδα	7.047	1,35	9.539	591	16.140	91,4
Πελοπόννησος	4.481	1,35	6.066	620	9.784	55,4
Αττική	34.219	1,35	46.323	3.618	12.803	72,5
Βόρειο Αιγαίο	1.427	1,35	1.932	202	9.564	54,2
Νότιο Αιγαίο	2.559	1,35	3.464	275	12.596	71,4
Κρήτη	4.721	1,35	6.390	564	11.330	64,2
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	89.888	1,35	121.679	10.535	11.550	65,4
2000						
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	5.306	1,31	6.962	607	11.470	50,8
Κεντρική Μακεδονία	21.169	1,31	27.773	1.858	14.948	66,2
Δυτική Μακεδονία	3.515	1,31	4.611	301	15.319	67,8
Θεσσαλία	7.870	1,31	10.326	752	13.731	60,8
Ήπειρος	3.051	1,31	4.003	352	11.372	50,4
Ιόνια Νησιά	2.092	1,31	2.745	211	13.009	57,6
Δυτική Ελλάδα	6.521	1,31	8.555	737	11.608	51,4
Στερεά Ελλάδα	8.734	1,31	11.459	603	19.003	84,1
Πελοπόννησος	6.666	1,31	8.746	636	13.752	60,9
Αττική	45.926	1,31	60.251	3.736	16.127	71,4
Βόρειο Αιγαίο	2.070	1,31	2.716	205	13.249	58,7
Νότιο Αιγαίο	3.756	1,31	4.928	298	16.537	73,2
Κρήτη	6.446	1,31	8.457	595	14.213	62,9
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	123.122	1,31	161.532	10.891	14.832	65,7
ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ 2000/1995						
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	30,3	-3,1	26,3	3,6	21,9	-4,7
Κεντρική Μακεδονία	42,6	-3,1	38,2	4,7	32,0	3,2
Δυτική Μακεδονία	41,7	-3,1	37,3	1,7	35,0	5,5
Θεσσαλία	42,5	-3,1	38,1	1,3	36,3	6,5
Ήπειρος	49,1	-3,1	44,5	2,0	41,6	10,7
Ιόνια Νησιά	44,2	-3,1	39,8	5,0	33,1	4,1
Δυτική Ελλάδα	30,0	-3,1	26,0	2,2	23,3	-3,7
Στερεά Ελλάδα	23,9	-3,1	20,1	2,0	17,7	-8,0
Πελοπόννησος	48,8	-3,1	44,2	2,6	40,6	9,9
Αττική	34,2	-3,1	30,1	3,3	26,0	-1,5
Βόρειο Αιγαίο	45,1	-3,1	40,6	1,5	38,5	8,3
Νότιο Αιγαίο	46,8	-3,1	42,3	8,4	31,3	2,6
Κρήτη	36,5	-3,1	32,3	5,5	25,5	-1,9
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	37,0	-3,1	32,8	3,4	28,4	0,4

Ο συντελεστής μετατροπής του ΑΕΠ από Ευρώ σε ΜΑΔ στη 2^η στήλη του Πίνακα 4.2 είναι ενιαίος (δηλαδή εκείνος του Συνόλου χώρας) για όλες τις περιφέρειες δεδομένου ότι δεν υπάρχει χωριστός δείκτης τιμών καταναλωτή για την καθεμιά περιφέρεια.

Από την τελευταία στήλη του τρίτου μέρους του Πίνακα 4.2 φαίνεται ότι υπάρχουν πολύ μεγάλες διαφορές στη μεταβολή (αύξηση ή μείωση) την πενταετία 1995-2000 του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ (Ε.Ε.15=100) ανάμεσα στις 13 περιφέρειες της χώρας. Σε 8

περιφέρειες σημειώθηκε αύξηση και σε 5 μείωση. Η μεγαλύτερη αύξηση σημειώθηκε στην Ήπειρο και ακολουθούν η Πελοπόννησος και το Βόρειο Αιγαίο, και η μικρότερη στο Νότιο Αιγαίο. Η μεγαλύτερη μείωση σημειώθηκε στην Ανατολική Μακεδονία & Θράκη και ακολουθούν η Δυτική Ελλάδα και η Κρήτη. Εξαιτίας των μεταβολών αυτών σημειώθηκαν ανακατατάξεις στη σειρά των περιφερειών της χώρας με κριτήριο το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ (με Ε.Ε.15=100). Πιο συγκεκριμένα :

- 5 περιφέρειες βελτίωσαν τη θέση τους. Πρόκειται για το Νότιο Αιγαίο (από την 3^η θέση το 1995 «ανέβηκε» στη 2^η το 2000), η Δυτική Μακεδονία (από την 5^η στην 4^η), η Κεντρική Μακεδονία (από την 6^η στην 5^η) η Πελοπόννησος (από την 8^η στην 7^η) και το Βόρειο Αιγαίο (από την 10^η στην 9^η).
- 4 περιφέρειες διατήρησαν το 2000 τη θέση που είχαν το 1995. Πρόκειται για τη Στερεά Ελλάδα (την 1^η θέση), τη Δυτική Ελλάδα (την 11^η), την Ανατολική Μακεδονία & Θράκη (τη 12^η) και την Ήπειρο (την 13^η και τελευταία θέση).
- 4 περιφερειών χειροτέρευσε η θέση. Πρόκειται για την Αττική (από τη 2^η θέση το 1995 «κατέβηκε» στην 3^η το 2000), τη Θεσσαλία (από την 7^η στην 8^η), τα Ιόνια Νησιά (από την 9^η στη 10^η) και την Κρήτη (από την 4^η στην 6^η).

Στο Κεφάλαιο αυτό, όπως και στα Κεφάλαια 1, 2 και 3, θα περιοριστούμε στην εξέταση της επίδρασης των άμεσων παραγόντων οι οποίοι δίνονται στο τρίτο μέρος του Πίνακα 5.2, δηλαδή της μεταβολής του συντελεστή μετατροπής από Ευρώ σε ΜΑΔ, της αύξησης του ΑΕΠ σε ΜΑΔ και της αύξησης του πληθυσμού (όπως και στην περίπτωση των χωρών-μελών της Ε.Ε.15 και του συνόλου των περιφερειών της η απάντηση στο ερώτημα ποιοι είναι οι παράγοντες που συνέβαλαν στη μεταβολή - αύξηση ή μείωση - του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ μιας περιφέρειας απαιτεί μια σε βάθος αναλυτική μελέτη η οποία δεν μπορεί να γίνει μόνο με τα στοιχεία που χρησιμοποιήσαμε σ' αυτό το βιβλίο).

Η μεταβολή του συντελεστή μετατροπής από Ευρώ σε Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης όπως φαίνεται από τη δεύτερη στήλη του τρίτου μέρους του Πίνακα είναι η ίδια και για τις 13 περιφέρειες, δηλαδή εκείνη του Συνόλου Χώρας, δεδομένου ότι, όπως προαναφέραμε, δεν υπάρχουν δείχτες για τον πληθωρισμό για την καθεμιά από αυτές. Εξαιτίας του γεγονότος ότι ο πληθωρισμός στη χώρα μας την περίοδο 1995-2000 ήταν υψηλότερος από εκείνο της Ε.Ε.15 ως συνόλου και, επιπλέον, εξαιτίας της διολίσθησης της δραχμής πριν η χώρα μας ενταχθεί στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση, ο δείκτης μετατροπής, όπως δείχνει η δεύτερη στήλη του τρίτου μέρους του Πίνακα μειώθηκε. Ο υψηλότερος, επομένως, πληθωρισμός και η διολίσθηση της δραχμής την περίοδο που εξετάζουμε στο άρθρο ήταν παράγοντες που επηρέασαν αρνητικά τη μεταβολή του συντελεστή μετατροπής και - κατά συνέπεια - το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ τόσο για το Σύνολο Χώρας όσο και για τις 13 περιφέρειες.

Σε ό,τι αφορά τις περιφέρειες, εκτός από το συντελεστή μετατροπής, από τους δύο άλλους άμεσους παράγοντες που δίνονται στον Πίνακα 4.2 τη μεταβολή του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ επηρεάζει θετικά η αύξηση του ΑΕΠ σε ΜΑΔ και η αύξηση του πληθυσμού αρνητικά (δεδομένου ότι το κατά κεφαλή ΑΕΠ προκύπτει από τη διαίρεση του ΑΕΠ σε ΜΑΔ με τον πληθυσμό). Μια αύξηση του ΑΕΠ σε ΜΑΔ σε μια περιφέρεια την περίοδο 1995-2000 υψηλότερη από τη αύξησή του στην Ε.Ε.15 συμβάλει θετικά ενώ μια αύξηση του πληθυσμού υψηλότερη από τη αύξησή του στην Ε.Ε.15 συμβάλει αρνητικά στη μεταβολή του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ. Η διαφορά των δύο αυτών ρυθμών

συγκρινόμενη με την αντίστοιχη διαφορά στην Ε.Ε. ως σύνολο είναι ο παράγοντας εκείνος ο οποίος προσδιορίζει το αν και κατά πόσο υπάρχει αύξηση ή μείωση του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ μιας περιφέρειας. Αυτό φαίνεται στον Πίνακα 4.3.

Η 1^η στήλη του Πίνακα 4.3 είναι η ίδια με την τελευταία στήλη του τρίτου μέρους του Πίνακα 4.2 (δηλαδή ο ρυθμός μεταβολής του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ με Ε.Ε.15 = 100), η 2^η και 3^η στήλη του Πίνακα 4.3 είναι η ίδια με την 3^η και 4^η στήλη του Πίνακα 4.2 (δηλαδή η αύξηση του ΑΕΠ σε ΜΑΔ και η αύξηση του πληθυσμού). Η 4^η στήλη του Πίνακα 4.3 είναι η διαφορά της 3^{ης} από τη 2^η στήλη. Η κατάταξη των περιφερειών γίνεται με βάση το ρυθμό μεταβολής του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ. Στην προτελευταία γραμμή του Πίνακα 4.3 δίνονται τα ίδια στοιχεία για το Σύνολο Χώρας και στην τελευταία για την Ε.Ε. 15.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.3

Ποσοστιαία μεταβολή του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ, του ΑΕΠ σε ΜΑΔ και του πληθυσμού και διαφορά της ποσοστιαίας μεταβολής του πληθυσμού από την ποσοστιαία μεταβολή του ΑΕΠ σε ΜΑΔ των περιφερειών της Ελλάδας και του Συνόλου Χώρας το 2000 σε σχέση με το 1995

Περιφέρειες	Ποσοστιαία μεταβολή του :			Διαφορά % μετ. του Πληθυσμού από την % μετ. του ΑΕΠ σε ΜΑΔ
	Κατά κεφ. ΑΕΠ σε ΜΑΔ Ε.Ε.15 = 100	ΑΕΠ σε ΜΑΔ	Πληθυσμού	
Ήπειρος	10,7	44,5	2,0	42,5
Πελοπόννησος	9,9	44,2	2,6	41,6
Βόρειο Αιγαίο	8,3	40,6	1,5	39,1
Θεσσαλία	6,5	38,1	1,3	36,8
Δυτική Μακεδονία	5,5	37,3	1,7	35,6
Ιόνια Νησιά	4,1	39,8	5,0	34,8
Κεντρική Μακεδονία	3,2	38,2	4,7	33,5
Νότιο Αιγαίο	2,6	42,3	8,4	33,9
Αττική	-1,5	30,1	3,3	26,8
Κρήτη	-1,9	32,3	5,5	26,9
Δυτική Ελλάδα	-3,7	26,0	2,2	23,8
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	-4,7	26,3	3,6	22,7
Στερεά Ελλάδα	-8,0	20,1	2,0	18,1
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	0,4	32,8	3,4	29,4
Ε.Ε.15		29,9	1,5	28,4

Από τον Πίνακα 4.3 φαίνεται ότι το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ μιας περιφέρειας αυξάνεται ή μειώνεται ανάλογα με το αν η διαφορά της αύξησης του πληθυσμού της από την αύξηση του ΑΕΠ της σε ΜΑΔ είναι μεγαλύτερη ή μικρότερη από 28,4 (δηλαδή τη διαφορά στην Ε.Ε.15). Π.χ.

- Στην Ήπειρο σημειώθηκε η μεγαλύτερη αύξηση του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ εξαιτίας του ότι η διαφορά που προαναφέρθηκε ήταν στην περίπτωση της κατά 14,1 εκατοστιαίες μονάδες μεγαλύτερη από την αντίστοιχη διαφορά στην Ε.Ε.15. Η μεγάλη αυτή θετική διαφορά, με τη σειρά της, οφείλεται κύρια στο ότι στην Ήπειρο η αύξηση του ΑΕΠ σε ΜΑΔ ήταν κατά 14,6 μονάδες υψηλότερη από εκείνη της Ε.Ε.15 και η διαφορά αυτή μειώθηκε κατά 0,5 μονάδες εξαιτίας του ότι η αύξηση του πληθυσμού της περιφέρειας αυτής ήταν κατά τις μονάδες αυτές υψηλότερη από την αντίστοιχη αύξηση στην Ε.Ε.15. Αντίθετα
- Στη Στερεά Ελλάδα σημειώθηκε η μεγαλύτερη μείωση του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ εξαιτίας του ότι η διαφορά που προαναφέρθηκε ήταν στην περίπτωση της κατά

10,3 εκατοστιαίες μονάδες μικρότερη από την αντίστοιχη διαφορά στην Ε.Ε.15. Η μεγάλη αυτή αρνητική διαφορά, με τη σειρά της, οφείλεται κύρια στο ότι στη Στερεά Ελλάδα η αύξηση του ΑΕΠ σε ΜΑΔ ήταν κατά 9,8 μονάδες χαμηλότερη από εκείνη της Ε.Ε.15 και η διαφορά αυτή αυξήθηκε κατά 0,5 μονάδες εξαιτίας του ότι η αύξηση του πληθυσμού της περιφέρειας αυτής ήταν κατά τις μονάδες αυτές υψηλότερη από την αντίστοιχη αύξηση στην Ε.Ε.15.

Σε ό,τι αφορά το Σύνολο Χώρας η μικρή αύξηση του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ (0,4%) που σημειώθηκε στο διάστημα 1995-2000 οφείλεται στο ότι η διαφορά που προαναφέρθηκε ήταν μόλις κατά 1 μονάδα υψηλότερη από την αντίστοιχη διαφορά της Ε.Ε.15. Η μικρή αυτή θετική διαφορά οφείλεται, με τη σειρά της, στο ότι η αύξηση του ΑΕΠ σε ΜΑΔ στη χώρα μας ήταν κατά 2,9 εκατοστιαίες μονάδες μεγαλύτερη από εκείνη στην Ε.Ε.15 και η διαφορά αυτή μειώθηκε εξαιτίας του ότι η αύξηση του πληθυσμού της χώρας μας ήταν κατά 1,9 εκατοστιαίες μονάδες μεγαλύτερη από εκείνη στην Ε.Ε.15.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΣΤΙΣ 25 ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΡΥΜΕΝΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΤΟ ΕΤΟΣ 2001

Στο Κεφάλαιο αυτό μετά την εξέταση της κατά μεγάλες ομάδες ηλικιών κατανομής του πληθυσμού των χωρών-μελών της διευρυμένης Ε.Ε. το έτος 2000, αναλύουμε τις ανισότητες που υπάρχουν στο εργατικό δυναμικό τους (την απασχόληση, την ανεργία και το κατώτατο ημερομίσθιο). Πηγή των σχετικών στοιχείων, όπως αναφέρθηκε στον Πρόλογο, είναι η Eurostat.

Ι. Η ΚΑΤΑ ΜΕΓΑΛΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΤΗΣ Ε.Ε.25

Στον Πίνακα 5.1 δίνουμε τον πληθυσμό σε χιλιάδες των χωρών-μελών της Ε.Ε.25 και την κατά μεγάλες ομάδες ηλικιών (μέχρι 15 ετών, 15-64 ετών και 65 ετών και άνω) κατανομή του το έτος 2000 (τα στοιχεία για την Ελλάδα δεν παίρνουν υπόψη την απογραφή της 18.3.01 διότι όταν δημοσιεύτηκε η σχετική έκθεση της Eurostat δεν είχαν ακόμη δοθεί στη δημοσιότητα τα στοιχεία αυτά από την Ε.Σ.Υ.Ε.). Στην τελευταία στήλη του Πίνακα δίνεται η σχέση του ποσοστού του πληθυσμού 65 ετών και άνω προς το ποσοστό του πληθυσμού μέχρι 15 ετών (δείκτης γήρανσης). Η σειρά των χωρών είναι με βάση το δείκτη γήρανσης, αρχίζοντας από τις χώρες με το χαμηλότερο δείκτη. Στο δεύτερο μέρος του Πίνακα δίνονται οι δείκτες ανισότητας για την Ε.Ε.15, τις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. και την Ε.Ε.25 τόσο για τις τρεις ομάδες ηλικιών όσο και για το δείκτη γήρανσης.

Από τη σύγκριση των χωρών της Ε.Ε.15 με τις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. (βλέπε την 3^η και 2^η από το τέλος γραμμή του πρώτου μέρους του Πίνακα 5.1 στην επόμενη σελίδα) φαίνεται ότι οι 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. έχουν κατά μέσο όρο νεότερο σε ηλικία πληθυσμό δεδομένου ότι τα ποσοστά τους στις ομάδες ηλικιών μέχρι 15 και 15-64 ετών είναι υψηλότερα και της ομάδας ηλικιών 65 ετών και άνω χαμηλότερα απ' ό,τι εκείνα των χωρών-μελών της Ε.Ε.15, με αποτέλεσμα ο δείκτης γήρανσης τους να είναι μικρότερος από εκείνο της Ε.Ε.15. Εξαιτίας των διαφορών αυτών τα ποσοστά στις ομάδες ηλικιών μέχρι 15 ετών και 15-64 ετών στην Ε.Ε.25 είναι υψηλότερα απ' ό,τι στην Ε.Ε.15 και χαμηλότερα απ' ό,τι στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. ενώ το αντίθετο συμβαίνει στην ομάδα ηλικιών 65 ετών και άνω και στο δείκτη γήρανσης.

Από το δεύτερο μέρος του Πίνακα 4.1 φαίνεται ότι :

- Η ανισότητα στην ομάδα ηλικιών κάτω των 15 ετών και 65 ετών και άνω και στο δείκτη γήρανσης είναι μεγαλύτερη στην Ε.Ε. 15 απ' ό,τι στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. ενώ το αντίθετο συμβαίνει στην ομάδα ηλικιών 15-64 ετών, και
- Η ανισότητα στις ομάδες ηλικιών μέχρι 15 ετών και 65 ετών και άνω και στο δείκτη γήρανσης στην Ε.Ε.25 είναι μεγαλύτερη απ' ό,τι τόσο στην Ε.Ε.15 όσο και στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε., ενώ στην ομάδα ηλικιών 15-64 ετών είναι μεγαλύτερη απ' ό,τι στην Ε.Ε.15 αλλά μικρότερη στην ομάδα ηλικιών 15-64 ετών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1

Πληθυσμός σε χιλιάδες των χωρών-μελών της Ε.Ε.15 και των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.
το έτος 2000 και ποσοστιαία κατανομή του κατά μεγάλες ομάδες ηλικιών

Χώρες	Πληθυσμός σε χιλιάδες	Ποσοστιαία κατανομή κατά ομάδες ηλικιών			Δείκτης Γήρανσης
		ΚΑΤΩ 15	15-64	65 ΚΑΙ ΑΝΩ	
Βέλγιο	10.246	17,6	65,6	16,8	0,95
Δανία	5.338	18,4	66,8	14,8	0,80
Γερμανία	82.188	15,7	68,0	16,3	1,04
Ελλάδα	10.558	15,2	67,5	17,3	1,14
Ισπανία	39.927	14,9	68,3	16,8	1,13
Γαλλία	60.589	18,9	65,1	16,0	0,85
Ιρλανδία	3.799	21,9	66,9	11,2	0,51
Ιταλία	57.762	14,4	67,6	18,0	1,25
Λουξεμβούργο	441	18,9	66,8	14,3	0,76
Ολλανδία	15.922	18,6	67,8	13,6	0,73
Αυστρία	8.110	16,8	67,7	15,5	0,92
Πορτογαλία	10.231	16,0	67,6	16,4	1,03
Φινλανδία	5.176	18,2	67,0	14,8	0,81
Σουηδία	8.871	18,5	64,2	17,3	0,94
Ηνωμένο Βασίλειο	59.756	19,1	65,3	15,6	0,82
Κύπρος	694	23,2	65,5	11,3	0,49
Τσεχία	10.272	16,6	69,6	13,8	0,83
Εσθονία	1.372	18,0	67,5	14,5	0,81
Ουγγαρία	10.211	17,1	68,3	14,6	0,85
Λιθουανία	3.506	19,8	66,8	13,4	0,68
Λετονία	2.373	17,8	67,5	14,7	0,83
Μάλτα	390	20,8	67,2	12,0	0,58
Πολωνία	38.646	18,8	68,9	12,3	0,65
Σλοβενία	1.990	16,1	70,0	13,9	0,86
Σλοβακία	5.401	19,8	68,8	11,4	0,58
Ε.Ε.15	378.914	16,8	66,9	16,3	0,97
10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.	74.855	18,3	68,8	12,9	0,70
Ε.Ε.25	453.769	17,1	67,2	15,7	0,92
ΔΕΙΧΤΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑΣ					
Ε.Ε.15		12,8	1,8	11,4	20,4
10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.		12,2	2,2	10,6	19,6
Ε.Ε.25		13,7	2,1	14,3	23,1

Σε ό,τι αφορά τις επιμέρους χώρες-μέλη της Ε.Ε.25, από τον Πίνακα 5.1 (βλέπε επόμενη σελίδα) φαίνεται ότι :

- Το υψηλότερο ποσοστό πληθυσμού μέχρι 15 ετών έχει η Κύπρος και ακολουθεί η Ιρλανδία και η Μάλτα και χαμηλότερο η Ιταλία και ακολουθούν η Ισπανία και η Ελλάδα.
- Το υψηλότερο ποσοστό πληθυσμού 15-64 ετών έχει η Σλοβενία και ακολουθούν η Τσεχία και η Πολωνία και το χαμηλότερο η Σουηδία και ακολουθούν η Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο.
- Το υψηλότερο ποσοστό πληθυσμού 65 ετών και άνω έχει η Ιταλία και ακολουθούν η Ελλάδα και η Σουηδία και το χαμηλότερο η Ιρλανδία και ακολουθούν η Κύπρος και η Σλοβακία. Τέλος
- Τον υψηλότερο δείκτη γήρανσης έχει η Ιταλία και ακολουθεί η Ελλάδα και η Ισπανία και το χαμηλότερο η Κύπρος και ακολουθούν η Ιρλανδία και η Σλοβακία. Ο βασικός

λόγος για τον οποίο ο δείκτης γήρανσης στην Ιταλία, Ελλάδα και Ισπανία είναι πολύ υψηλός είναι ότι οι χώρες αυτές έχουν τη χαμηλότερη γεννητικότητα στην Ε.Ε.15.

Σε σχέση με το Κεφάλαιο 1 θα πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι από τις 4 χώρες του Ταμείου Συνοχής, η Ιρλανδία, η οποία, όπως φαίνεται από τον Πίνακα 5,1, έχει το χαμηλότερο δείκτη γήρανσης στην Ε.Ε.15 κατείχε, όπως είδαμε στο Κεφάλαιο 1, την 3^η θέση στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ το 2000. Αντίθετα οι τρεις άλλες χώρες του Ταμείου Συνοχής – η Ισπανία, η Πορτογαλία και Ελλάδα - βρίσκονταν ανάμεσα στις 5 χώρες με το μεγαλύτερο δείκτη γήρανσης και κατείχαν το 1995 και εξακολουθούσαν να κατέχουν το 2000 την 13^η, 14^η και 15^η θέση, αντίστοιχα, στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ στην Ε.Ε.15. Στην περίπτωση των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. η Κύπρος έχει το χαμηλότερο δείκτη γήρανσης και το υψηλότερο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ.

Στις χώρες-μέλη της Ε.Ε.15 ως σύνολο υπάρχει αρνητική σχέση (η οποία πλησιάζει να είναι στατιστικά σημαντική) ανάμεσα στο δείκτη γήρανσης και στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ, όσο δηλαδή, υψηλότερος είναι ο δείκτης γήρανσης τόσο χαμηλότερο είναι το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ και αντίστροφα. Αρνητική σχέση υπάρχει στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε και στην Ε.Ε.25 αλλά είναι λιγότερο ισχυρή.

II. ΟΙ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΣΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ-ΜΕΛΗ ΤΗΣ Ε.Ε.25 ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΜΕΙΖΟΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΤΟΥΣ

Στον Πίνακα 5.2 δίνουμε το ποσοστό συμμετοχής του πληθυσμού ηλικίας 15-64 ετών στο εργατικό δυναμικό των χωρών-μελών της Ε.Ε.25 το έτος 2001 κατά φύλο. Στην τελευταία στήλη του Πίνακα δίνεται η σχέση του ποσοστού των γυναικών προς το ποσοστό των ανδρών. Η σειρά των χωρών είναι με βάση το ποσοστό συμμετοχής του συνολικού πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό, δηλαδή με βάση την 1^η στήλη. Στο δεύτερο μέρος του Πίνακα δίνονται οι δείκτες ανισότητας για την Ε.Ε.15, τις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. και την Ε.Ε.25 τόσο για τα ποσοστά συμμετοχής όσο και τη σχέση ποσοστού των γυναικών προς το ποσοστό των ανδρών.

Από τη σύγκριση των χωρών της Ε.Ε.15 με τις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. (βλέπε την 3^η και 2^η από το τέλος γραμμή του πρώτου μέρους του Πίνακα 5.2 στην επόμενη σελίδα) φαίνεται ότι οι 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. έχουν χαμηλότερα ποσοστά συμμετοχής του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό τόσο στους άνδρες όσο και στις γυναίκες (και, φυσικά, στους άνδρες και γυναίκες μαζί). Η διαφορά, όμως, των ποσοστών των γυναικών από το ποσοστό των ανδρών στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. είναι μικρότερη από την αντίστοιχη διαφορά των (υψηλότερων) αντίστοιχων ποσοστών της Ε.Ε.15, με αποτέλεσμα η σχέση ποσοστών γυναικών/ανδρών να είναι μεγαλύτερη στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. απ' ό,τι στην Ε.Ε.15. Εξαιτίας των διαφορών αυτών τα ποσοστά συμμετοχής ανδρών και γυναικών μαζί και χωριστά στην Ε.Ε.25 είναι χαμηλότερα απ' ό,τι στην Ε.Ε.15 και υψηλότερα απ' ό,τι στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. ενώ το αντίθετο συμβαίνει στη σχέση των ποσοστών γυναικών/ανδρών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.2
Ποσοστά συμμετοχής του πληθυσμού ηλικίας 15-64 ετών στο
εργατικό δυναμικό των χωρών-μελών της Ε.Ε.25 κατά φύλο
το έτος 2001

Χώρα	Σύνολο	Γυναικών	Ανδρών	Γυν/Ανδ.
Βέλγιο	59,7	50,7	68,6	0,74
Δανία	75,9	71,4	80,2	0,89
Γερμανία	65,7	58,7	72,6	0,81
Ελλάδα	55,6	41,2	71,0	0,58
Ισπανία	60,6	44,4	77,1	0,58
Γαλλία	62,7	55,7	69,8	0,80
Ιρλανδία	65,1	54,0	76,0	0,71
Ιταλία	54,5	40,9	68,1	0,60
Λουξεμβούργο	63,0	50,8	74,8	0,68
Ολλανδία	74,1	65,3	82,7	0,79
Αυστρία	67,8	59,8	75,9	0,79
Πορτογαλία	68,8	61,0	76,9	0,79
Φινλανδία	69,1	66,6	71,6	0,93
Σουηδία	74,4	72,6	76,1	0,95
Ηνωμένο Βασίλειο	71,6	64,9	78,2	0,83
Κύπρος	68,0	56,5	79,7	0,71
Τσεχία	65,0	57,0	73,2	0,78
Εσθονία	61,1	56,9	65,6	0,87
Ουγγαρία	56,3	49,6	63,3	0,78
Λιθουανία	58,6	57,4	59,8	0,96
Λετονία	58,9	56,1	61,9	0,91
Μάλτα	54,2	32,0	76,1	0,42
Πολωνία	53,8	48,4	59,2	0,82
Σλοβενία	63,6	58,6	68,5	0,86
Σλοβακία	56,7	51,8	61,8	0,84
E.E.15	64,3	55,1	73,5	0,75
10 X.-N.M.E.E.	56,8	51,1	62,7	0,81
E.E.25	63,1	54,4	71,7	0,76
ΔΕΙΧΤΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑΣ				
<i>E.E.15</i>	<i>10,6</i>	<i>18,9</i>	<i>6,0</i>	<i>15,9</i>
<i>10 X.-N.M.E.E.</i>	<i>9,8</i>	<i>15,9</i>	<i>13,5</i>	<i>18,4</i>
<i>E.E.25</i>	<i>10,5</i>	<i>17,6</i>	<i>9,4</i>	<i>17,2</i>

Από το δεύτερο μέρος του Πίνακα 5.2 φαίνεται ότι :

- Η ανισότητα στα ποσοστά συμμετοχής ανδρών και γυναικών μαζί και γυναικών χωριστά στην Ε.Ε.15 είναι μεγαλύτερη απ' ό,τι στις 10 X.-N.M.E.E. ενώ το αντίθετο συμβαίνει στα ποσοστά συμμετοχής ανδρών χωριστά και στη σχέση ποσοστών γυναικών/ ανδρών.
- Η ανισότητα στα ποσοστά συμμετοχής ανδρών και γυναικών μαζί και γυναικών χωριστά στην Ε.Ε.25 είναι μικρότερη απ' ό,τι στην Ε.Ε.15 και μεγαλύτερη απ' ό,τι στις 10 X.-N.M.E.E., ενώ στα ποσοστά συμμετοχής ανδρών χωριστά και στη σχέση ποσοστών γυναικών/ανδρών συμβαίνει το αντίθετο.

Σε ό,τι αφορά τις επιμέρους χώρες-μέλη της διευρυμένης Ε.Ε. από τον Πίνακα 5.2 φαίνεται ότι :

- Το υψηλότερο ποσοστό συμμετοχής του πληθυσμού ανδρών και γυναικών μαζί ηλικίας 15-64 ετών στο εργατικό δυναμικό το είχαν, κατά σειρά, η Δανία, η Σουηδία και η

- Ολλανδία και το χαμηλότερο η Πολωνία, η Μάλτα, η Ιταλία και η Ελλάδα.
- Το υψηλότερο ποσοστό συμμετοχής του γυναικείου πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό το είχαν η Σουηδία, η Δανία και η Φινλανδία και το χαμηλότερο η Μάλτα, η Ιταλία και η Ελλάδα.
 - Το υψηλότερο ποσοστό συμμετοχής του ανδρικού πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό το είχαν η Φινλανδία, η Τσεχία και η Σουηδία και το χαμηλότερο η Αυστρία, το Βέλγιο και η Γαλλία, Τέλος
 - Την υψηλότερη σχέση των ποσοστών συμμετοχής του γυναικείου πληθυσμού προς το ποσοστό συμμετοχής του ανδρικού πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό το είχαν η Λιθουανία, η Σουηδία και η Φινλανδία (πάνω από 90%) και τη χαμηλότερη η Μάλτα, η Ισπανία και η Ελλάδα.

Από τα στοιχεία του προηγούμενου Κεφαλαίου και από τον Πίνακα 5.2 φαίνεται ότι χώρες με υψηλό κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ (π.χ. Η Δανία, η Ολλανδία, η Φινλανδία) έχουν υψηλό ποσοστό συμμετοχής του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό και, αντίθετα, χώρες με χαμηλό κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ (π.χ. η Πολωνία, η Μάλτα, Ελλάδα) έχουν χαμηλό ποσοστό συμμετοχής του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό. Η σχέση, όμως, αυτή δεν είναι μονοσήμαντη. Υπάρχουν, δηλαδή, χώρες με χαμηλό ποσοστό συμμετοχής του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό και υψηλό κατά κεφαλή ΑΕΠ (π.χ. η Ιταλία).

Συνολικά για τις 25 χώρες-μέλη της Ε.Ε.25 υπάρχει στατιστικά σημαντική θετική συσχέτιση του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ με το ποσοστό συμμετοχής των ανδρών και γυναικών μαζί (και περισσότερο των ανδρών χωριστά) στο εργατικό δυναμικό. Κατά μέσο όρο, δηλαδή, στην Ε.Ε.25 χώρες που έχουν υψηλό ποσοστό συμμετοχής του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό έχουν και υψηλό κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ και αντίστροφα. Τέτοια, σχέση, όμως, δεν υπάρχει στην Ε.Ε.15. Αντίθετα στατιστικά σημαντική θετική συσχέτιση υπάρχει στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. Στο Διάγραμμα 5.1 στο τέλος του Κεφαλαίου αυτού δίνεται παραστατικά η συσχέτιση αυτή.

Μετά τις χώρες-μέλη της διευρυμένης Ε.Ε. εξετάζουμε τα ποσοστά συμμετοχής του πληθυσμού των περιφερειών τους. Για την εξέταση αυτή είναι αναγκαία τα στοιχεία της Eurostat. Στον Πίνακα Γ' στο Παράρτημα δίνονται αναλυτικά τα στοιχεία αυτά τόσο για τα ποσοστά συμμετοχής του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό όσο και για τα ποσοστά ανεργίας το έτος 2001 για τις μείζονες περιφέρειες των 25 χωρών. Ως μείζονες περιφέρειες λαμβάνονται από μεν την Ε.Ε.15 η Δανία, το Λουξεμβούργο και η Σουηδία από δε τις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. η Κύπρος, η Εσθονία, η Λιθουανία, η Λετονία, η Μάλτα και η Σλοβενία. Για τις υπόλοιπες 12 χώρες της Ε.Ε. και τις 4 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. παίρνονται οι μείζονες περιφέρειες που εμφανίζονται και στους Πίνακες Α' και Β' στο Παράρτημα (π.χ. για την Ελλάδα αυτές είναι : η Βόρεια Ελλάδα, η Κεντρική Ελλάδα, η Αττική και τα Νησιά του Αιγαίου & η Κρήτη). Συνολικά έχουμε 79 μείζονες περιφέρειες της Ε.Ε.15 και 41 μείζονες περιφέρειες των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.

Με βάση τα στοιχεία του Πίνακα Γ' δίνουμε στον Πίνακα 5.3 τις 16 περιφέρειες της Ε.Ε.25 με το μεγαλύτερο και τις 15 περιφέρειες με το μικρότερο ποσοστό συμμετοχής του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.3

Μειζόνες περιφέρειες της Ε.Ε.25 με το υψηλότερο και το χαμηλότερο ποσοστό συμμετοχής του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό το έτος 2001

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΜΕ ΤΟ ΥΨΗΛΟΤΕΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ			ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΜΕ ΤΟ ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΧΩΡΑ	% Συμμετοχής	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΧΩΡΑ	% Συμμετοχής
Aaland	Φινλανδία	80,7	Campania	Ιταλία	40,7
South East	Ην. Βασίλειο	77,4	Departements d' Outre-Mer	Γαλλία	41,3
Eastern	Ην. Βασίλειο	76,9	Sicilia	Ιταλία	41,8
Danmark	Δανία	75,9	Sud	Ιταλία	43,3
South West	Ην. Βασίλειο	75,6	Sardegna	Ιταλία	45,2
West-Nederland	Ολλανδία	75,2	Dolnoslaskie	Πολωνία	48,3
Oost-Nederland	Ολλανδία	74,5	Slaskie	Πολωνία	48,5
Sverige	Σουηδία	74,4	Eszak-Alfoeld	Ουγγαρία	49,2
Zuid Nederland	Ολλανδία	72,8	Warmninsko-Mazurkie	Πολωνία	49,2
East Midlands	Ην. Βασίλειο	72,3	Eszak-Magyarorszag	Ουγγαρία	49,6
Praha	Τσεχία	72,0	Lubuskie	Πολωνία	50,0
Bayern	Γερμανία	71,4	Swietokrzyskie	Πολωνία	50,0
Noord-Nederland	Ολλανδία	70,9	Zachodniopomorskie	Πολωνία	50,7
West Midlands	Ην. Βασίλειο	70,9	Sur	Ισπανία	51,2
Yorkshire and Humber	Ην. Βασίλειο	70,2	Kujawsko-Pomorskie	Πολωνία	52,0
Scotland	Ην. Βασίλειο	70,2	Vychodne Slovensko	Σλοβακία	52,1

Από τον Πίνακα 5.3 φαίνεται ότι από τις 16 μειζόνες περιφέρειες της Ε.Ε.25 με το :

- Υψηλότερο ποσοστό συμμετοχής οι 15 βρίσκονται στην Ε.Ε.15 (7 στο Ηνωμένο Βασίλειο, 4 στην Ολλανδία και ανά 1 στη Φινλανδία, τη Γερμανία, τη Δανία (ολόκληρη η χώρα) και τη Σουηδία (ολόκληρη η χώρα) και μόνο 1 στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. (την Τσεχία), ενώ
- Χαμηλότερο ποσοστό συμμετοχής 7 βρίσκονται στην Ε.Ε.15 (5 στην Ιταλία, 1 στη Γαλλία και 1 στην Ισπανία) και οι υπόλοιπες 9 στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. (7 στην Πολωνία, 1 στην Ουγγαρία και 1 στη Σλοβακία).

Από τον υπολογισμό των συντελεστών ανισότητας φάνηκε ότι η ανισότητα στα ποσοστά συμμετοχής του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό των 79 μειζόνων περιφερειών της Ε.Ε.15 είναι μεγαλύτερη από εκείνη των 41 μειζόνων περιφερειών των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. και εκείνη των 120 μειζόνων περιφερειών της Ε.Ε.25 μεγαλύτερη από εκείνη των μειζόνων περιφερειών τόσο της Ε.Ε.25 όσο και των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.

III. ΟΙ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ ΣΤΑ ΠΟΣΟΣΤΑ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ-ΜΕΛΗ ΤΗΣ Ε.Ε.25 ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΜΕΙΖΟΝΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΤΟΥΣ

Στον Πίνακα 5.4 δίνουμε τα ποσοστά ανεργίας στο σύνολο του εργατικού δυναμικού, τα ποσοστά ανεργίας των γυναικών, τα ποσοστά ανεργίας των νέων και τα ποσοστά που οι άνεργοι μακράς διάρκειας αντιπροσωπεύουν στο σύνολο των ανέργων των χωρών-μελών της Ε.Ε. 25 το έτος 2001. Στην τελευταία στήλη του Πίνακα δίνεται η σχέση του ποσοστού ανεργίας των γυναικών προς το συνολικό ποσοστό ανεργίας. Η σειρά των χωρών είναι με βάση το συνολικό ποσοστό ανεργίας στο εργατικό δυναμικό, δηλαδή με βάση την 1^η στήλη του Πίνακα 5.4. Στο δεύτερο μέρος του Πίνακα δίνονται οι δείκτες ανισότητας για την Ε.Ε.15, τις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. και την Ε.Ε.25.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.4

Ποσοστά ανεργίας στο σύνολο του εργατικού δυναμικού, στις γυναίκες, στους νέους και ποσοστά που αντιπροσωπεύουν οι άνεργοι μακράς διάρκειας στο σύνολο των ανέργων στις χώρες-μέλη της Ε.Ε.25 το έτος 2001

Χώρες	ΠΟΣΟΣΤΑ ΑΝΕΡΓΙΑΣ			Σχέση % ανεργίας γυναικών προς % ανεργ. Συνόλου	Άνεργοι μακράςδ. ως ποσοστό συνόλου ανέργων
	Σύνολο	Γυναικών	νέων		
Σλοβακία	19,4	18,5	38,9	0,95	58,3
Πολωνία	18,4	20,0	41,5	1,09	50,1
Λιθουανία	16,5	13,5	30,9	0,82	56,2
Ισπανία	13,1	19,0	24,9	1,45	31,0
Λετονία	13,1	11,5	22,9	0,88	59,1
Εσθονία	12,4	13,1	24,5	1,06	46,4
Ελλάδα	10,2	15,4	28,0	1,51	52,8
Ιταλία	9,5	12,9	28,2	1,36	62,9
Φινλανδία	9,1	9,8	19,8	1,08	22,9
Γαλλία	8,5	10,5	19,0	1,24	36,8
Τσεχία	8,0	9,6	16,3	1,20	51,5
Γερμανία	7,8	8,1	9,2	1,04	49,6
Βέλγιο	6,6	7,5	17,5	1,14	50,9
Μάλτα	6,1	6,1	11,0	1,00	
Ουγγαρία	5,7	4,9	10,5	0,86	44,8
Σλοβενία	5,7	6,0	15,7	1,05	63,3
Σουηδία	5,1	5,0	10,7	0,98	19,7
Ηνωμένο Βασίλειο	4,8	4,3	11,4	0,90	27,7
Δανία	4,4	5,1	8,7	1,16	22,0
Πορτογαλία	4,0	5,1	9,0	1,28	38,0
Κύπρος	4,0	5,8	8,4	1,45	21,4
Ιρλανδία	3,7	3,6	6,2	0,97	
Αυστρία	3,4	4,1	5,5	1,21	26,1
Λουξεμβούργο	2,4	3,1	7,2	1,29	27,6
Ολλανδία	2,3	2,6	5,0	1,13	37,7
Ε.Ε.15	7,6	8,9	15,1	1,17	42,6
10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.	14,5	15,3	31,4	1,06	51,4
Ε.Ε.25	8,7	10,0	17,7	1,15	45,0
ΔΕΙΧΤΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑΣ					
Ε.Ε.15	45,8	56,7	54,8	15,1	35,1
10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.	47,5	46,6	49,0	17,8	24,2
Ε.Ε.25	56,5	53,4	58,8	16,8	33,1

Από τη σύγκριση των χωρών της Ε.Ε.15 με τις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. (βλέπε την 3^η και 2^η από το τέλος γραμμή του πρώτου μέρους του Πίνακα 5.4) φαίνεται ότι τα νέα μέλη της Ε.Ε. 25 ως σύνολο έχουν υψηλότερα ποσοστά ανεργίας απ' ό,τι οι χώρες-μέλη της Ε.Ε.15 ως σύνολο τόσο στο σύνολο του εργατικού δυναμικού όσο και στις γυναίκες και στους νέους καθώς και στο ποσοστό που οι άνεργοι μακράς διάρκειας αντιπροσωπεύουν στο σύνολο των ανέργων, ενώ το αντίθετο συμβαίνει στη σχέση του ποσοστού της ανεργίας γυναικών προς το ποσοστό ανεργίας στο σύνολο του εργατικού δυναμικού (υπάρχει, δηλαδή, μικρότερη ανισότητα στην ανεργία γυναικών στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. απ' ό,τι στην Ε.Ε.15) Εξαιτίας των διαφορών αυτών τα ποσοστά ανεργίας και το ποσοστό που οι μακροχρόνια άνεργοι αντιπροσωπεύουν στο σύνολο των ανέργων στην Ε.Ε.25 είναι υψηλότερα απ' ό,τι στην Ε.Ε.15 και χαμηλότερα απ' ό,τι στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. ενώ το

αντίθετο συμβαίνει στη σχέση των ποσοστών ανεργίας γυναικών προς το ποσοστό ανεργίας στο σύνολο του εργατικού δυναμικού.

Από το δεύτερο μέρος του Πίνακα 5.4 φαίνεται ότι :

- Η ανισότητα στα ποσοστά ανεργίας στο σύνολο του εργατικού δυναμικού και στη σχέση του ποσοστού ανεργίας των γυναικών προς το ποσοστό ανεργίας στο σύνολο του εργατικού δυναμικού στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. είναι μεγαλύτερη απ' ό,τι στην Ε.Ε.15 ενώ το αντίθετο συμβαίνει στα ποσοστά ανεργίας των γυναικών και των νέων καθώς και στο ποσοστό που οι άνεργοι μακράς διάρκειας αντιπροσωπεύουν στο σύνολο των ανέργων.
- Η ανισότητα στα ποσοστά ανεργίας στο σύνολο του εργατικού δυναμικού και στους νέους στην Ε.Ε.25 είναι μεγαλύτερη απ' ό,τι τόσο στην Ε.Ε.15 όσο και στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε., ενώ στα ποσοστά ανεργίας των γυναικών και στο ποσοστό που οι άνεργοι μακράς διάρκειας αντιπροσωπεύουν στο σύνολο των ανέργων η ανισότητα στην Ε.Ε.25 είναι μεγαλύτερη απ' ό,τι στην Ε.Ε.15 αλλά μικρότερη απ' ό,τι στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. ενώ το αντίθετο συμβαίνει στη σχέση του ποσοστού ανεργίας των γυναικών προς το ποσοστό ανεργίας στο σύνολο του εργατικού δυναμικού.

Σε ό,τι αφορά τις επιμέρους χώρες-μέλη της διευρυμένης Ε.Ε. από τον Πίνακα 5.4 φαίνεται ότι :

- Το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας στο σύνολο του εργατικού δυναμικού το είχαν η Σλοβακία, η Πολωνία, η Λιθουανία και η Ισπανία και το χαμηλότερο η Ολλανδία, το Λουξεμβούργο, η Αυστρία και η Ιρλανδία. Η Ελλάδα κατέχει την 7^η θέση.
- Το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας των γυναικών το είχαν η Πολωνία, η Ισπανία, η Σλοβακία και η Ελλάδα και το χαμηλότερο η Ολλανδία, το Λουξεμβούργο, η Ιρλανδία και η Αυστρία.
- Το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας των νέων το είχαν η Πολωνία, η Σλοβακία, η Λιθουανία και η Ιταλία και το χαμηλότερο η Ολλανδία, η Αυστρία, η Ιρλανδία και το Λουξεμβούργο. Η Ελλάδα κατέχει την 5^η θέση.
- Την υψηλότερη σχέση των ποσοστών ανεργίας των γυναικών προς το ποσοστό ανεργίας του εργατικού δυναμικού (δηλαδή τη μεγαλύτερη ανισότητα ανεργίας γυναικών-ανδρών) την είχαν η Ελλάδα, η Ισπανία, η Κύπρος και η Ιταλία και τη χαμηλότερη η Λιθουανία, η Ουγγαρία, η Λετονία και το Ηνωμένο Βασίλειο (στις χώρες αυτές καθώς και στην Ιρλανδία και στη Σουηδία η ανεργία των γυναικών ήταν χαμηλότερη από την ανεργία των ανδρών).

Από τα στοιχεία του προηγούμενου Κεφαλαίου και από τον Πίνακα 5.4 φαίνεται ότι χώρες με υψηλό κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ (π.χ. Η Δανία, η Ιρλανδία, η Αυστρία) έχουν χαμηλό ποσοστό ανεργίας και, αντίθετα, χώρες με χαμηλό κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ (π.χ. η Σλοβακία, η Πολωνία η Λιθουανία, αλλά και η Ισπανία και η Ελλάδα) έχουν υψηλό ποσοστό ανεργίας. Και η σχέση, όμως αυτή (όπως και η σχέση με το ποσοστό συμμετοχής του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό), δεν είναι μονοσήμαντη. Υπάρχουν, δηλαδή, χώρες με χαμηλό ποσοστό ανεργίας και χαμηλό κατά κεφαλή ΑΕΠ (π.χ. η Πορτογαλία, η Σλοβενία).

Συνολικά για τις 25 χώρες-μέλη της Ε.Ε.25 υπάρχει στατιστικά σημαντική αρνητική συσχέτιση του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ με το ποσοστό ανεργίας. Κατά μέσο όρο, δηλαδή, στην Ε.Ε.25 χώρες που έχουν χαμηλό ποσοστό ανεργίας έχουν και υψηλό κατά

κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ και το αντίστροφο Η συσχέτιση αυτή είναι ισχυρότερη στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. απ' ο, τι στις χώρες της Ε.Ε.15. Στο Διάγραμμα 5.2 στο τέλος του Κεφαλαίου αυτού δίνεται παραστατικά η συσχέτιση αυτή.

Μετά τις χώρες-μέλη της διευρυμένης Ε.Ε. εξετάζουμε τα ποσοστά ανεργίας των μειζόνων περιφερειών τους. Με βάση τα στοιχεία του Πίνακα Γ' δίνουμε στον Πίνακα 5.5 τις 16 περιφέρειες της Ε.Ε.25 με το μεγαλύτερο και τις 16 περιφέρειες με το μικρότερο ποσοστό ανεργίας στο εργατικό δυναμικό.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.5
Μειζονες περιφέρειες της Ε.Ε.25 με το χαμηλότερο και το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας το έτος 2001

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΜΕ ΤΟ ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ			ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΜΕ ΤΟ ΥΨΗΛΟΤΕΡΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΧΩΡΑ	% Ανεργίας	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΧΩΡΑ	% Ανεργίας
Aaland	Φινλανδία	1,3	Departements d' Outre-Mer	Γαλλία	29,4
West-Nederland	Ολλανδία	2,0	Dolnoslaskie	Πολωνία	24,1
Koezep-Magyarsorszag	Ουγγαρία	2,0	Vychodne Slovensko	Σλοβακία	23,9
Zuid-Nederland	Ολλανδία	2,2	Lubuskie	Πολωνία	23,6
Acores	Πορτογαλία	2,2	Campania	Ιταλία	22,4
South East	Ην. Βασίλειο	2,2	Warminsko-Mazurskie	Πολωνία	22,3
Ooost-Nederland	Ολλανδία	2,3	Kujawsko-Pomorskie	Πολωνία	21,8
Luzembourg	Λουξεμβούργο	2,4	Zachodniopomorskie	Πολωνία	21,5
Westoesterreich	Αυστρία	2,7	Strene Slovensko	Σλοβακία	21,1
Madeira	Πορτογαλία	2,8	Sur	Ισπανία	20,8
Eastern	Ην. Βασίλειο	2,8	Sicilia	Ιταλία	20,8
Praha	Τσεχία	3,0	Slaskie	Πολωνία	20,4
South West	Ην. Βασίλειο	3,1	Swietokrzyskie	Πολωνία	20,0
Nyugat-Dunantul	Ουγγαρία	3,2	Lodzkie	Πολωνία	19,6
Nord Est	Ιταλία	3,4	Sardegna	Ιταλία	19,1
Suedoesterreich	Αυστρία	3,7	Opolskie	Πολωνία	19,1

Από τον Πίνακα 5.5 φαίνεται ότι από τις 16 μειζονες περιφέρειες της Ε.Ε.25 με το :

- Χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας 13 βρίσκονται στην Ε.Ε.15 (ανά 3 βρίσκονται στην Ολλανδία και στο Ηνωμένο Βασίλειο, ανά 2, στην Αυστρία και στην Πορτογαλία και ανά 1 στη Φινλανδία, το Λουξεμβούργο και την Ιταλία) και 3 στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. (2 στην Ουγγαρία και 1 στην Τσεχία), ενώ με το
- Υψηλότερο ποσοστό ανεργίας 11 βρίσκονται στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. (9 στην Πολωνία και 2 στη Σλοβακία) και οι υπόλοιπες 5 στην Ε.Ε.15 (3 στην Ιταλία και ανά 1 στη Γαλλία και την Ισπανία).

Εξάλλου από μια σύγκριση του Πίνακα 5.5 με τον Πίνακα 5.3 δείχνει ότι

- 7 από τις μειζονες περιφέρειες που βρίσκονται στις 16 με το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής βρίσκονται και στις 16 με το μικρότερο ποσοστό ανεργίας, και
- 13 από τις μειζονες περιφέρειες που βρίσκονται στις 16 με το μικρότερο ποσοστό συμμετοχής βρίσκονται και στις 16 με το μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας.

Γενικότερα υπάρχει στατιστικά σημαντική αρνητική συσχέτιση ανάμεσα στα ποσοστά συμμετοχής και στα ποσοστά ανεργίας.

Από τον υπολογισμό των συντελεστών ανισότητας φάνηκε ότι η ανισότητα στα ποσοστά ανεργίας των 79 μειζόνων περιφερειών της Ε.Ε.15 είναι μεγαλύτερη από εκείνη των 41 μειζόνων περιφερειών των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. και εκείνη των 120 περιφερειών της

E.E.25 μεγαλύτερη από εκείνη τόσο των περιφερειών της E.E.25 όσο και των 10 X.-N.M.E.E.

IV. ΟΙ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟ ΩΡΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΩΡΙΑΙΑ ΑΜΟΙΒΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΕ 22 ΑΠΟ ΤΙΣ 25 ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ E.E.25

Το τμήμα αυτό στηρίζεται στην έρευνα της Eurostat για το κόστος εργασίας και τη αμοιβή εργασίας στη βιομηχανία και στις υπηρεσίες για το έτος 2000 τα αποτελέσματα της οποίας δόθηκαν στη δημοσιότητα στις 3.3.03. Η έρευνα δεν περιλαμβάνει από με την E.E.15 το Βέλγιο και την Ιταλία από δε τις 10 X.-N.M.E.E. τη Μάλτα.

Στον Πίνακα 5.6 δίνουμε το ωριαίο κόστος εργασίας σε Ευρώ (1^η στήλη), το ποσοστό που η αμοιβή της εργασίας αντιπροσωπεύει στο κόστος εργασίας (2^η στήλη), και την ωριαία αμοιβή εργασίας σε Ευρώ (3^η στήλη, η οποία προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό της 1^{ης} στήλης επί το ποσοστό της 2^{ης} στήλης) το έτος 2000 (η σειρά των 22 χωρών είναι με βάση την 3^η στήλη). Στο δεύτερο μέρος του Πίνακα δίνονται οι απλοί μέσοι όροι για τις 13 χώρες-μέλη της E.E. (E.E.13), τις 9 X.-N.M.E.E. και για τις 22 χώρες (E.E.22) και στο τρίτο μέρος οι δείκτες ανισότητας με βάση αυτούς τους απλούς μέσους όρους.

Από τον Πίνακα 5.6 (βλέπε επόμενη σελίδα) φαίνεται ότι :

- Το υψηλότερο κόστος εργασίας έχουν η Σουηδία, η Δανία και η Γερμανία και το χαμηλότερο οι τρεις χώρες της Βαλτικής (Λετονία, Λιθουανία και Εσθονία). Δύο από τις 10 X.-N.M.E.E. έχουν υψηλότερο κόστος εργασίας απ' ορισμένες χώρες-μέλη της E.E.15. Πρόκειται για την Κύπρο η οποία έχει υψηλότερο κόστος από την Ελλάδα και την Πορτογαλία και τη Σλοβενία η οποία έχει υψηλότερο κόστος από την Πορτογαλία. Η Πορτογαλία και η Ελλάδα έχουν το χαμηλότερο κόστος εργασίας μέσα στην E.E.13 (χαμηλότερο του 50% του μέσου όρου της E.E.13).
- Η Δανία, η Ιρλανδία και η Κύπρος κατέχουν τις πρώτες θέσεις στο ποσοστό που η αμοιβή εργασίας αντιπροσωπεύει στο κόστος εργασίας (σ' αυτές το ποσοστό συμμετοχής των εισφορών των εργοδοτών είναι το χαμηλότερο) και η Σουηδία, η Ουγγαρία και η Γαλλία τις τρεις τελευταίες θέσεις (σ' αυτές το ποσοστό συμμετοχής των εισφορών των εργοδοτών είναι το υψηλότερο). Εξαιτίας των διαφορών αυτών υπάρχει μια αλλαγή στις τρεις πρώτες θέσεις σε ό,τι αφορά την ωριαία αμοιβή εργασίας (στην οποία περιλαμβάνονται και οι ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων). Πιο συγκεκριμένα :
- Την υψηλότερη αμοιβή εργασίας έχουν η Δανία, το Λουξεμβούργο και η Γερμανία (η Σουηδία, η οποία κατείχε την 1^η θέση στο ωριαίο κόστος εργασίας, καταλαμβάνει την 5^η θέση στην ωριαία αμοιβή εργασίας εξαιτίας του ότι οι εργοδοτικές εισφορές στη χώρα αυτή αντιπροσωπεύουν το 1/3 περίπου του συνολικού ωριαίου κόστους εργασίας). Τις τρεις τελευταίες θέσεις καταλαμβάνουν, πάλι, οι τρεις χώρες της Βαλτικής. Όπως και στο ωριαίο κόστος εργασίας, στην Κύπρο η ωριαία αμοιβή εργασίας είναι υψηλότερη απ' ό,τι στην Ελλάδα και στην Πορτογαλία και η ωριαία αμοιβή στη Σλοβενία είναι υψηλότερη απ' ό,τι στην Πορτογαλία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.6
Ωριαίο κόστος εργασίας και ωριαία αμοιβή εργασίας
σε Ευρώ στη βιομηχανία και στις υπηρεσίες σε 22
από τις 25 χώρες-μέλη της Ε.Ε.25 το έτος 2000

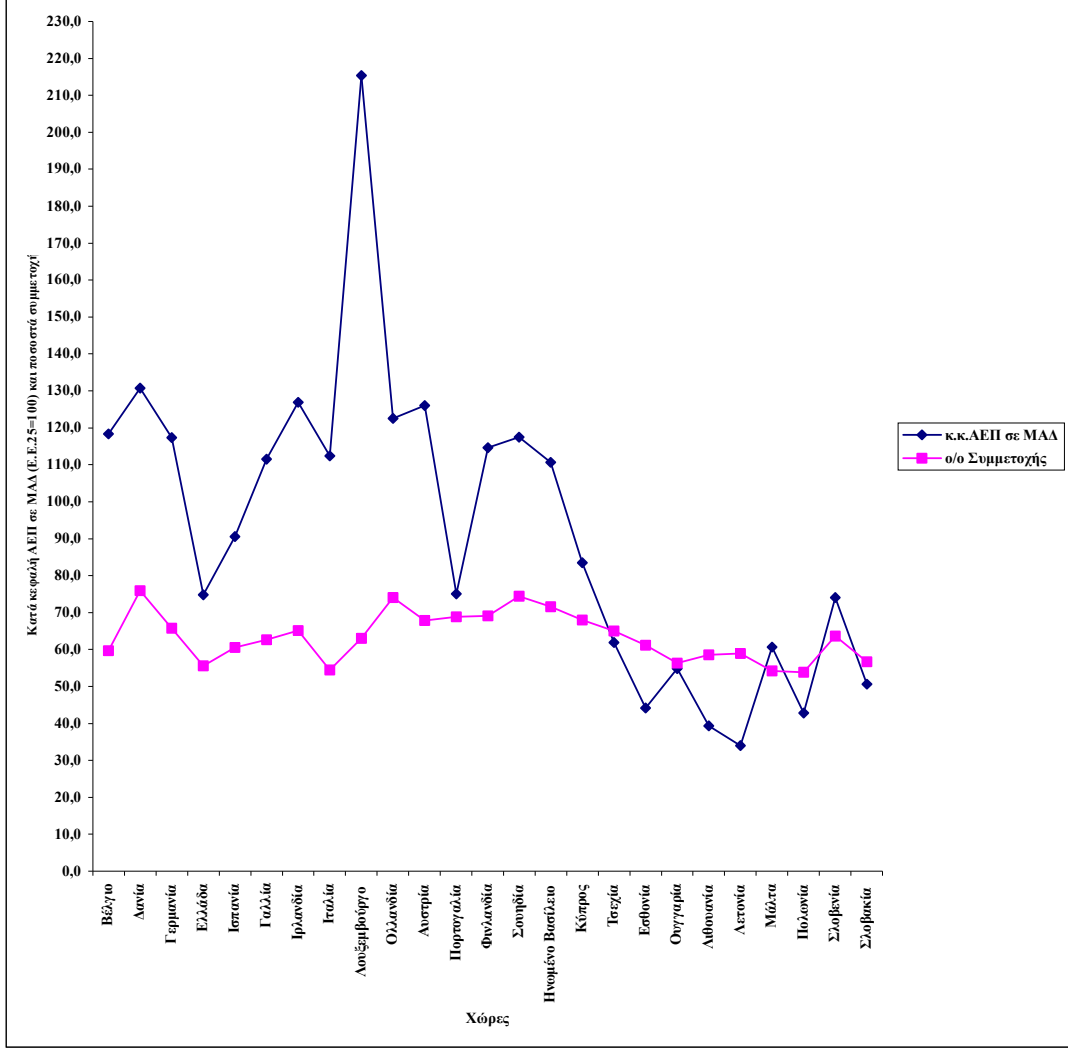
Χώρα	Κόστος εργασίας σε Ευρώ	% ωριαίας αμοιβής εργ.	Ωριαία αμοιβή εργασίας σε Ευρώ
Δανία	27,10	87,7	23,77
Λουξεμβούργο	24,23	84,2	20,40
Γερμανία	26,54	75,3	19,98
Ηνωμένο Βασίλειο	23,85	81,5	19,44
Σουηδία	28,56	66,5	18,99
Ολλανδία	22,99	78,0	17,93
Φινλανδία	22,13	77,8	17,22
Αυστρία	23,60	72,1	17,02
Γαλλία	24,39	68,0	16,59
Ιρλανδία	17,34	85,0	14,74
Ισπανία	14,22	74,5	10,59
Κύπρος	10,74	84,7	9,10
Ελλάδα	10,40	75,3	7,83
Σλοβενία	8,98	81,5	7,32
Πορτογαλία	8,13	79,8	6,49
Πολωνία	4,48	76,2	3,41
Τσεχία	3,90	72,0	2,81
Ουγγαρία	3,83	67,1	2,57
Σλοβακία	3,06	72,4	2,22
Εσθονία	3,03	73,0	2,21
Λιθουανία	2,71	72,1	1,95
Λετονία	2,42	77,1	1,87
ΑΠΛΟΣ ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ			
E.E.13	21,04	77,36	16,23
9 X.-N.M.E.E.	4,79	75,12	3,72
E.E.22	14,39	76,45	11,11
ΔΕΙΧΤΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑΣ			
E.E.13	30,8	8,2	31,3
9 X.-N.M.E.E.	97,6	4,6	118,0
E.E.22	67,4	7,8	68,0

Όπως φαίνεται από το δεύτερο μέρος του Πίνακα 5.6 τόσο το μέσο ωριαίο κόστος όσο και η μέση ωριαία αμοιβή εργασίας στις E.E.13 είναι υπερτετραπλάσια απ' ό,τι στις 9 X.-N.M.E.E. Τέλος

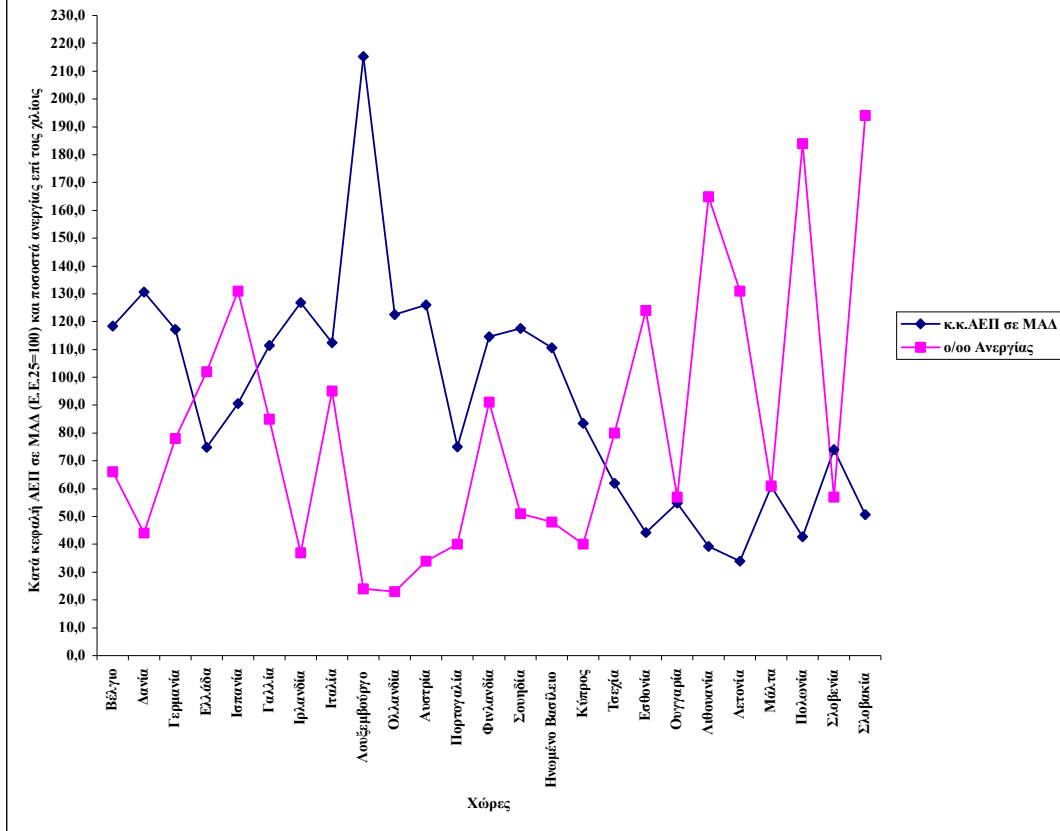
Από το τρίτο μέρος του Πίνακα φαίνεται ότι τόσο στο ωριαίο κόστος εργασίας όσο και στην ωριαία αμοιβή εργασίας η ανισότητα στις 9 X.-N.M.E.E. είναι πολύ μεγαλύτερη απ' ό,τι στις E.E.13 με αποτέλεσμα η ανισότητα στις E.E.22 να είναι πολύ μεγαλύτερη απ' ό,τι στις E.E.13.

Μετατρέποντας την πρώτη και την τελευταία στήλη του Πίνακα 4.6 σε δείχτες (με E.E.22 = 100) δίνουμε παραστατικά στο Διάγραμμα 5.3 στο τέλος του Κεφαλαίου αυτού το ωριαίο κόστος εργασίας και την ωριαία αμοιβή εργασίας στις 22 χώρες τις οποίες αφορά η έρευνα της Eurostat το έτος 2000.

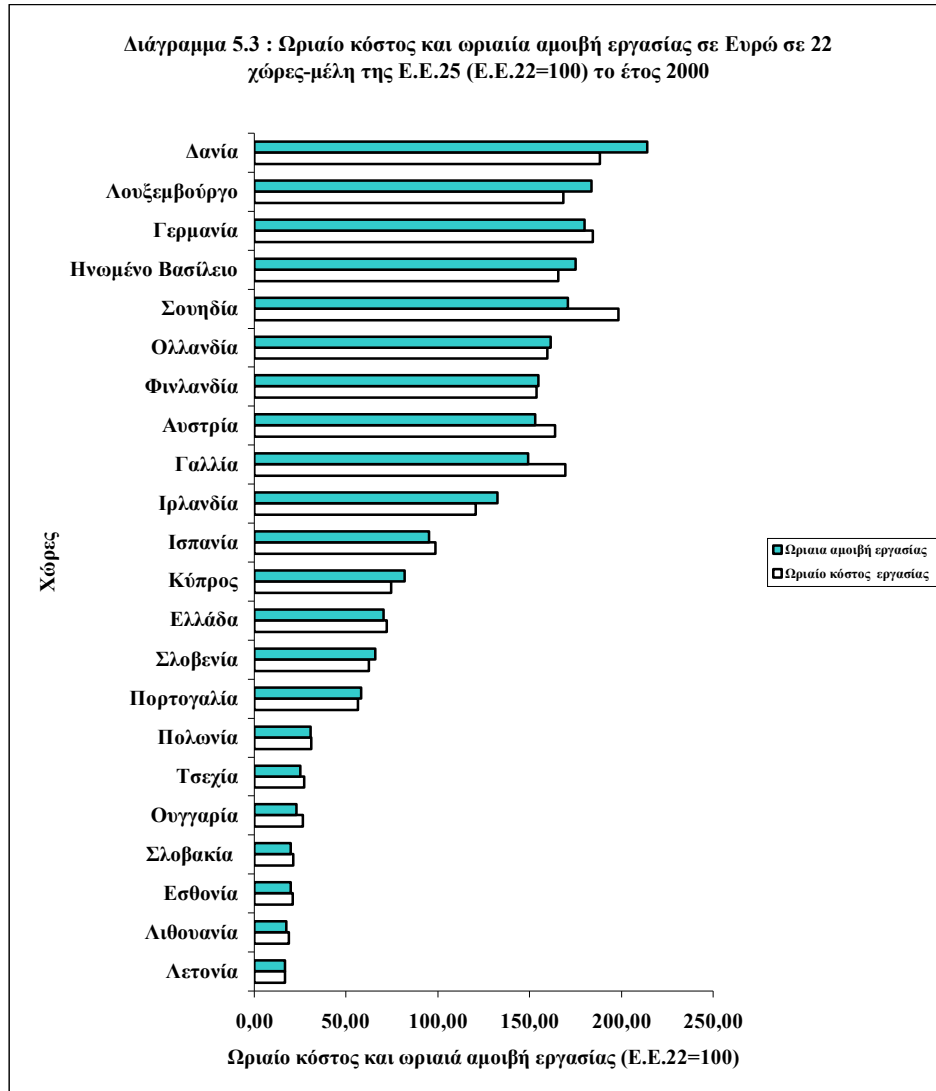
Διάγραμμα 5.1 : Κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΑ και ποσοστά συμμετοχής του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό των χωρών-μελών της Ε.Ε.25 το έτος 2000

Διάγραμμα 5.2 : Κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΑ και ποσοστά επί τοις χιλίοις των ανέργων στο εργατικό δυναμικό των χωρών-μελών της Ε.Ε.25 το έτος 2001

Διάγραμμα 5.3 : Ωριαίο κόστος και ωριαία αμοιβή εργασίας σε Ευρώ σε 22 χώρες-μέλη της Ε.Ε.25 (Ε.Ε.22=100) το έτος 2000

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η ανάλυση που έγινε στα 4 πρώτα Κεφάλαια του βιβλίου αυτού έδειξε ότι ανάμεσα στις 15 χώρες-σημερινά μέλη της Ε.Ε., στις 10 χώρες που θα αποτελέσουν πλήρη μέλη της Ε.Ε. από την 1.5.2004 και στο σύνολο των 25 κρατών-μελών της διευρυμένης Ε.Ε. καθώς και ανάμεσα στις περιφέρειές τους υπάρχουν πολύ μεγάλες ανισότητες στο κατά κεφαλή

ΑΕΠ σε ΜΑΔ και στη συνοχή. Οι ανισότητες αυτές σε ορισμένες χώρες αυξήθηκαν ενώ σε άλλες μειώθηκαν. Συνολικά το 2000 σε σχέση με το 1995 :

- Η ανισότητα στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ των κρατών - μελών της Ε.Ε.15 αυξήθηκε, των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. μειώθηκε και των 25 κρατών-μελών της Ε.Ε.25 αυξήθηκε ελαφρά. Η ανισότητα στο κατά κεφαλή ΑΕΠ όλων των περιφερειών της Ε.Ε.15 και των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. αυξήθηκε ενώ της Ε.Ε.25 μειώθηκε ελαφρά.
- Η συνοχή των 15 κρατών-μελών της Ε.Ε.15, των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. και των κρατών-μελών της Ε.Ε.25 αυξήθηκε. Η συνοχή όλων των περιφερειών της Ε.Ε.15 και της Ε.Ε.25 αυξήθηκε και μόνο των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. μειώθηκε ελαφρά.

Σε ό,τι αφορά τις εξελίξεις στη συνοχή των κρατών-μελών και των περιφερειών της Ε.Ε.15 και της Ε.Ε.25 καθοριστικό ρόλο έπαιξε η μείωση το 2000 σε σχέση με το 1995 του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ της Γερμανίας, της Γαλλίας και της Ιταλίας (με πληθυσμό που ξεπερνά των 50% του συνολικού πληθυσμού της Ε.Ε.15) ενώ στις εξελίξεις στη μείωση της ανισότητας των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. η αύξηση του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ της Πολωνίας (της οποίας ο πληθυσμός ξεπερνά το 50% του συνολικού πληθυσμού των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε.)

Παρά, όμως, τις παραπάνω εξελίξεις στη συνοχή οι μεγάλες ανισότητες παραμένουν. Π.χ. το έτος 2000 το ποσοστό του συνολικού πληθυσμού της Ε.Ε.15 που κατοικούσε σε περιφέρειες με κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ κάτω από 61 (με μέσο όρο της Ε.Ε.15=100) ήταν 2,8% ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. ήταν 86,9%. Εξάλλου το ποσοστό του συνολικού πληθυσμού της Ε.Ε.15 που κατοικούσε σε περιφέρειες με κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ άνω του 100 ήταν 42,2%, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. μόλις 2,7%.

Η Ελλάδα κατέχει τη 15^η (και τελευταία) θέση στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ στην Ε.Ε.15 και θα «κατέλθει» στη 17^η στην Ε.Ε.25 δεδομένου ότι η Κύπρος και η Σλοβενία την ξεπερνούν. Στο Κεφάλαιο 4 εξετάστηκε η ανισότητα στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ των 13 περιφερειών της και διαπιστώθηκε ότι η πολύ μικρή αύξηση του για το σύνολο χώρας το 2000 σε σύγκριση με το 1995 οφείλεται στο γεγονός ότι η αύξησή του στις περισσότερες περιφέρειες αντισταθμίστηκε σε μεγάλο βαθμό από τη μείωση του στην Αττική (στην οποία κατοικεί το 1/3 του πληθυσμού της χώρας) και στη Στερεά Ελλάδα, δηλαδή τις 2 περιφέρειες με το υψηλότερο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ. Στη μείωση αυτή, κυρίως, οφείλεται η μείωση της ανισότητας στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ και η αύξηση της συνοχής που παρατηρείται στη χώρα μας το 2000 σε σχέση με το 1995.

Από τη διερεύνηση των άμεσων παραγόντων στους οποίους οφείλονται οι μεταβολές στο κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ μιας χώρας σε ΜΑΔ (με την Ε.Ε.15 = 100) διαπιστώθηκε ότι αυτό αυξάνεται όταν :

- Η αύξηση του ΑΕΠ της σε Ευρώ ξεπερνά την αύξηση του ΑΕΠ σε Ευρώ της Ε.Ε. ως συνόλου.
- Ο συντελεστής μετατροπής του ΑΕΠ της από Ευρώ σε ΜΑΔ (με τη μορφή που του δώσαμε στο βιβλίο αυτό) αυξάνεται. Στις χώρες της Ευρωζώνης αυτό συμβαίνει όταν η αύξηση του επιπέδου τιμών ενός συνόλου αγαθών και υπηρεσιών είναι μικρότερη από την αντίστοιχη αύξηση στην Ε.Ε. ως σύνολο, και
- Η αύξηση του πληθυσμού της είναι μικρότερη από την αύξηση του πληθυσμού της Ε.Ε. ως συνόλου.

Ο καθένας, όμως, από τους παραπάνω άμεσους παράγοντες εξαρτιέται από ένα πλήθος άλλων παραγόντων. Από αυτούς διερευνήθηκαν ακροθιγώς στο Κεφάλαιο 5 του βιβλίου αυτού η ηλικιακή διάρθρωση του πληθυσμού, το ποσοστό συμμετοχής του στο εργατικό δυναμικό και το ποσοστό ανεργίας στις 25 χώρες της Ε.Ε.25. Στο τέλος του Κεφαλαίου 5 έγινε και μια σύγκριση στο ωριαίο κόστος και στην ωριαία αμοιβή εργασίας στη Βιομηχανία και στις Υπηρεσίες ανάμεσα σε 22 από τις 25 χώρες της Ε.Ε.25

Η διερεύνηση του ρόλου όλων των παραπάνω παραγόντων στην αύξηση του κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ τόσο για καθεμιά χώρα και τις περιφέρειές της χωριστά, όσο και για την Ε.Ε. ως σύνολο και τις περιφέρειές της θα πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο διεξοδικής μελέτης η οποία μπορεί να γίνει από τη Eurostat, τις Εθνικές Στατιστικές Υπηρεσίες, τα Ερευνητικά Κέντρα και τα ΑΕΙ των επιμέρους χωρών κλπ.

Τα αποτελέσματα των μελετών αυτών θα βοηθήσουν στην κατάστρωση εθνικών πολιτικών για την όσο δυνατόν ταχύτερη πραγματική σύγκλιση τόσο των χωρών-μελών της Ε.Ε.25 όσο και των περιφερειών τους. Μια σύγκλιση όμως, που ήταν ήδη το μεγάλο ζητούμενο για 3 από τα σημερινά μέλη της Ε.Ε. (την Ελλάδα, την Πορτογαλία και την Ισπανία) και η οποία θα είναι πολύ μεγαλύτερο ζητούμενο για τις 8 από τις 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε., στις οποίες το κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ είναι σε πολύ χαμηλό επίπεδο (η Κύπρος βρίσκεται σε καλύτερο επίπεδο από την Πορτογαλία και την Ελλάδα και η Σλοβενία από την Ελλάδα).

Η πραγματική, πάντως, σύγκλιση δεν θα καταστεί δυνατόν να επιταχυνθεί μόνο με την κατάστρωση και εφαρμογή ορθών πολιτικών από τα κράτη-μέλη. Για την επίτευξή της είναι ανάγκη να αυξηθεί σημαντικά το συντομότερο δυνατόν ο κοινοτικός προϋπολογισμός ως ποσοστό του κοινοτικού ΑΕΠ (το οποίο σήμερα είναι κάτω του 1,27%) και από τον αυξημένο αυτό προϋπολογισμό να διατεθούν στις χώρες που υστερούν πολύ μεγαλύτερα ποσά (από εκείνα που διατίθενται σήμερα) στα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ EUROSTAT

ΚΑΙ ΔΥΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Α

Στοιχεία της Eurostat για Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) σε Ευρώ/Ecu & σε Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης (ΜΑΔ), Πληθυσμός και κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ και με Ε.Ε.=100 στις 15 χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) και στις 10 χώρες-νέα μέλη της Ε.Ε. από την 1.5.2004 και τις περιφέρειές τους το έτος 1995

	ΑΕΠ σε εκ. Ευρώ/Ecu	ΑΕΠ σε εκ.ΜΑΔ	Πληθυσμός σε χιλ.	κ.κ.ΑΕΠ σε ΜΑΔ	κ.κ.ΑΕΠ σε ΜΑΔ (Ε.Ε.15=100)
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ -15	6.594.450	6.594.450	373.604	17.651	100,0

BEAGIO	211.551	201.396	10.137	19.867	112,5
REG.BRUXELLES-CAP./BRUSSELS HFDST.GEW.	40.144	38.217	950	40.234	227,9
VLAAMS GEWEST	120.206	114.436	5.873	19.484	110,4
ANTWERPEN	39.916	37.999	1.630	23.312	132,0
LIMBURG (B)	13.818	13.155	773	17.008	96,3
OOST-VLAANDEREN	24.504	23.328	1.351	17.272	97,8
VLAAMS BRABANT	20.440	19.459	997	19.513	110,5
WEST-VLAANDEREN	21.528	20.495	1.122	18.266	103,5
REGION WALLONNE	51.200	48.742	3.314	14.709	83,3
BRABANT WALLON	6.274	5.972	338	17.681	100,1
HAINAUT	18.087	17.219	1.286	13.392	75,9
LIEGE	16.689	15.888	1.014	15.663	88,7
LUXEMBOURG (B)	3.743	3.563	241	14.796	83,8
NAMUR	6.407	6.100	435	14.020	79,4
LANIA	137.793	108.853	5.222	20.845	118,1
REPANIA	1.880.207	1.585.876	81.661	19.420	110,0
BADEN-WUERTTEMBERG	265.387	223.843	10.294	21.746	123,2
STUTT GART	107.619	90.772	3.851	23.570	133,5
KARLSRUHE	70.183	59.196	2.644	22.387	126,8
FREIBURG	46.768	39.447	2.079	18.977	107,5
TUEBINGEN	40.816	34.427	1.720	20.020	113,4
BAYERN	311.037	262.347	11.955	21.944	124,3
OBERBAYERN	123.699	104.335	3.968	26.294	148,9
NIEDERBAYERN	24.765	20.888	1.137	18.367	104,0
OBERPFALZ	23.389	19.728	1.051	18.776	106,4
OBERFRANKEN	25.359	21.389	1.107	19.317	109,4
MITTELFRANKEN	43.936	37.058	1.663	22.278	126,2
UNTERFRANKEN	29.213	24.640	1.313	18.771	106,3
SCHWABEN	40.676	34.309	1.716	19.991	113,2
BERLIN	80.783	68.137	3.470	19.634	111,2
BRANDENBURG	38.238	32.252	2.538	12.706	72,0
BREMEN	20.603	17.378	680	25.564	144,8
HAMBURG	66.235	55.867	1.707	32.729	185,4
HESSEN	167.313	141.122	5.993	23.550	133,4
DARMSTADT	117.500	99.106	3.676	26.963	152,7
GIESSEN	21.780	18.370	1.052	17.462	98,9
KASSEL	28.034	23.646	1.265	18.694	105,9
MECKLENBURG-VORPOMMERN	27.219	22.958	1.827	12.564	71,2
NIEDERSACHSEN	164.583	138.819	7.746	17.920	101,5
BRAUNSCHWEIG	36.358	30.667	1.679	18.266	103,5
HANNOVER	50.998	43.015	2.134	20.154	114,2
LUENEBURG	29.290	24.705	1.591	15.525	87,9
WESER-EMS	47.936	40.432	2.342	17.264	97,8
NORDRHEIN-WESTFALEN	426.633	359.847	17.851	20.158	114,2
DUESSELDORF	137.506	115.981	5.288	21.933	124,2
KOELN	108.212	91.272	4.174	21.864	123,8
MUENSTER	51.373	43.331	2.565	16.891	95,7
DETMOLD	46.504	39.224	2.002	19.596	111,0
ARNSBERG	83.038	70.039	3.822	18.327	103,8
RHEINLAND-PFALZ	84.546	71.311	3.964	17.990	101,9
KOBLENZ	29.773	25.112	1.483	16.931	95,9
TRIER	9.701	8.183	504	16.242	92,0
RHEINHESSEN-PFALZ	45.072	38.016	1.977	19.229	108,9
SAARLAND	23.708	19.997	1.084	18.446	104,5
SACHSEN	69.909	58.966	4.575	12.890	73,0
CHEMNITZ	23.876	20.139	1.699	11.853	67,1
DRESDEN	27.091	22.850	1.762	12.966	73,4

LEIPZIG	18.942	15.977	1.113	14.351	81,3
SACHSEN-ANHALT	38.784	32.713	2.750	11.896	67,4
DESSAU	7.745	6.532	575	11.351	64,3
HALLE	13.542	11.422	914	12.503	70,8
MAGDEBURG	17.498	14.759	1.261	11.705	66,3
SCHLESWIG-HOLSTEIN	59.760	50.405	2.716	18.556	105,1
THUERINGEN	35.467	29.915	2.509	11.923	67,5
ΕΛΛΑΔΑ	89.888	121.679	10.535	11.550	65,9
ΒΟΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΑ	26.920	36.441	3.398	10.724	61,2
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	4.072	5.512	586	9.405	55,6
Κεντρική Μακεδονία	14.844	20.093	1.774	11.327	64,4
Δυτική Μακεδονία	2.481	3.359	296	11.348	63,0
Θεσσαλία	5.524	7.477	742	10.077	57,1
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	20.040	27.128	2.478	10.947	58,9
Ήπειρος	2.046	2.770	345	8.028	43,0
Ιόνια Νησιά	1.451	1.964	201	9.770	56,2
Δυτική Ελλάδα	5.016	6.790	721	9.417	52,7
Στερεά Ελλάδα	7.047	9.539	591	16.140	82,7
Πελοπόννησος	4.481	6.066	620	9.783	51,8
ΑΤΤΙΚΗ	34.221	46.323	3.618	12.804	75,7
ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ	8.707	11.787	1.041	11.323	66,3
Βόρειο Αιγαίο	1.427	1.932	202	9.565	58,9
Νότιο Αιγαίο	2.559	3.464	275	12.597	73,9
Κρήτη	4.721	6.390	564	11.331	65,2
ΙΣΠΑΝΙΑ	446.881	541.387	39.223	13.803	78,2
NOROESTE	41.500	50.277	4.329	11.613	65,8
GALICIA	25.102	30.411	2.725	11.158	63,2
ASTURIAS	10.814	13.101	1.077	12.167	68,9
CANTABRIA	5.585	6.766	527	12.836	72,7
NORESTE	53.898	65.296	4.049	16.128	91,4
PAIS VASCO	28.250	34.224	2.077	16.475	93,3
NAVARRA	7.617	9.228	527	17.503	99,1
RIOJA	3.416	4.139	261	15.849	89,8
ARAGON	14.614	17.705	1.183	14.968	84,8
MADRID	75.126	91.014	5.009	18.169	102,9
CENTRO (E)	50.765	61.500	5.271	11.667	66,1
CASTILLA-LEON	27.297	33.070	2.514	13.154	74,5
CASTILLA-LA MANCHA	15.773	19.108	1.687	11.327	64,2
EXTREMADURA	7.695	9.323	1.070	8.710	49,3
ESTE	137.117	166.114	10.709	15.511	87,9
CATALUNA	84.558	102.440	6.074	16.867	95,5
COMUNIDAD VALENCIANA	42.277	51.218	3.909	13.102	74,2
BALEARES	10.282	12.456	727	17.145	97,1
SUR	71.486	86.603	8.305	10.428	59,1
ANDALUCIA	59.985	72.670	7.095	10.242	58,0
MURCIA	10.248	12.416	1.078	11.517	65,2
CEUTA Y MELILLA	1.253	1.518	132	11.535	65,3
CANARIAS	16.989	20.582	1.551	13.273	75,2
ΓΑΛΛΙΑ	1.188.101	1.088.815	59.430	18.321	103,8
ILE DE FRANCE	335.628	307.581	10.866	28.307	160,3
BASSIN PARISIEN	187.482	171.815	10.412	16.501	93,5
CHAMPAGNE-ARDENNE	24.735	22.668	1.349	16.805	95,2
PICARDIE	31.215	28.607	1.848	15.479	87,7
HAUTE-NORMANDIE	33.235	30.457	1.772	17.190	97,4
CENTRE	44.857	41.108	2.420	16.986	96,2
BASSE-NORMANDIE	24.083	22.071	1.409	15.662	88,7
BOURGOGNE	29.358	26.904	1.614	16.666	94,4

NORD-PAS-DE-CALAIS	63.338	58.045	3.987	14.559	82,5
EST	95.240	87.281	5.119	17.050	96,6
LORRAINE	39.984	36.643	2.314	15.832	89,7
ALSACE	35.506	32.539	1.693	19.225	108,9
FRANCHE-COMTE	19.751	18.100	1.112	16.276	92,2
OUEST	130.050	119.182	7.620	15.641	88,6
PAYS DE LA LOIRE	55.459	50.825	3.153	16.118	91,3
BRETAGNE	47.722	43.734	2.846	15.368	87,0
POITOU-CHARENTES	26.869	24.624	1.621	15.194	86,1
SUD-OUEST	106.422	97.528	6.074	16.057	90,9
AQUITAINE	50.816	46.569	2.859	16.291	92,3
MIDI-PYRENEES	44.007	40.329	2.500	16.134	91,4
LIMOUSIN	11.599	10.630	716	14.851	84,1
CENTRE-EST	133.407	122.259	6.846	17.857	101,1
RHONE-ALPES	111.646	102.316	5.536	18.483	104,7
AUVERGNE	21.761	19.943	1.311	15.213	86,2
MEDITERRANEE	118.909	108.972	6.890	15.815	89,6
LANGUEDOC-ROUSSILLON	34.105	31.255	2.218	14.091	79,8
PROVENCE-ALPES-COTE D'AZUR	81.055	74.281	4.413	16.831	95,3
CORSE	3.749	3.436	259	13.282	75,2
DEPARTEMENTS D'OUTRE-MER	17.624	16.151	1.615	9.998	56,6
GUADELOUPE	4.536	4.157	419	9.915	56,2
MARTINIQUE	4.767	4.369	385	11.336	64,2
GUYANE	1.620	1.485	152	9.754	55,2
REUNION	6.701	6.141	659	9.325	52,8
IPAANAIA	50.836	59.266	3.601	16.458	93,2
BORDER, MIDLAND AND WESTERN	10.254	11.954	960	12.451	70,5
SOUTHERN AND EASTERN	40.582	47.312	2.641	17.915	101,5
ITAAIA	839.042	1.046.010	57.301	18.255	103,4
NORD OVEST	101.413	126.429	6.073	20.818	117,9
PIEMONTE	73.938	92.176	4.293	21.469	121,6
VALLE D'AOSTA	2.347	2.926	119	24.672	139,7
LIGURIA	25.129	31.327	1.661	18.859	106,8
LOMBARDIA	173.809	216.683	8.918	24.298	137,6
NORD EST	114.165	142.327	6.529	21.800	123,5
TRENTINO-ALTO ADIGE	17.708	22.076	911	24.235	137,3
VENETO	76.417	95.266	4.428	21.516	121,9
FRIULI-VENEZIA GIULIA	20.041	24.984	1.190	20.994	118,9
EMILIA-ROMAGNA	73.652	91.820	3.924	23.402	132,6
CENTRO (I)	89.134	111.121	5.791	19.189	108,7
TOSCANA	56.216	70.083	3.525	19.884	112,6
UMBRIA	11.859	14.784	824	17.937	101,6
MARCHE	21.059	26.254	1.442	18.205	103,1
LAZIO	86.176	107.433	5.198	20.669	117,1
ABRUZZO-MOLISE	19.501	24.312	1.601	15.186	86,0
ABRUZZO	15.864	19.777	1.269	15.583	88,3
MOLISE	3.638	4.535	332	13.667	77,4
CAMPANIA	53.243	66.376	5.754	11.535	65,3
SUD	62.623	78.071	6.765	11.540	65,4
PUGLIA	38.537	48.044	4.079	11.777	66,7
BASILICATA	6.085	7.586	610	12.436	70,4
CALABRIA	18.001	22.441	2.076	10.810	61,2
SICILIA	47.467	59.176	5.089	11.629	65,9
SARDEGNA	17.858	22.263	1.660	13.410	76,0
AOYEMBOYPTO	13.828	12.443	413	30.128	170,6
OAAANAIA	317.323	298.065	15.460	19.280	109,2
NOORD-NEDERLAND	31.917	29.980	1.625	18.449	104,5

GRONINGEN	13.607	12.781	558	22.901	129,7
FRIESLAND	10.460	9.825	611	16.084	91,1
DRENTHE	7.851	7.374	456	16.168	91,6
OOST-NEDERLAND	56.429	53.004	3.190	16.613	94,1
OVERIJSSSEL	18.552	17.426	1.052	16.561	93,8
GELDERLAND	33.689	31.644	1.871	16.916	95,8
FLEVOLAND	4.187	3.933	268	14.698	83,3
WEST-NEDERLAND	162.958	153.068	7.229	21.174	119,9
UTRECHT	26.146	24.559	1.067	23.015	130,4
NOORD-HOLLAND	58.299	54.761	2.466	22.205	125,8
ZUID-HOLLAND	71.230	66.907	3.329	20.097	113,8
ZEELAND	7.284	6.842	367	18.662	105,7
ZUID-NEDERLAND	66.019	62.012	3.415	18.157	102,8
NOORD-BRABANT	45.680	42.908	2.283	18.791	106,4
LIMBURG (NL)	20.339	19.105	1.132	16.878	95,6
ΑΥΣΤΡΙΑ	179.840	156.632	8.047	19.465	110,3
OSTOESTERREICH	81.589	71.060	3.385	20.990	118,9
BURGENLAND	3.970	3.458	274	12.604	71,4
NIEDEROESTERREICH	27.346	23.817	1.518	15.686	88,8
WIEN	50.273	43.785	1.593	27.492	155,7
SUEDOESTERREICH	33.231	28.942	1.767	16.376	92,8
KAERTEN	10.732	9.347	561	16.661	94,4
STEIERMARK	22.499	19.595	1.206	16.243	92,0
WESTOESTERREICH	65.020	56.629	2.894	19.566	110,8
OBEROESTERREICH	29.055	25.305	1.386	18.260	103,4
SALZBURG	13.142	11.446	507	22.581	127,9
TIROL	14.845	12.929	658	19.639	111,2
VORARLBERG	7.978	6.949	343	20.251	114,7
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	82.631	123.473	10.027	12.314	69,7
CONTINENTE	79.156	118.281	9.529	12.413	70,3
NORTE	24.850	37.133	3.567	10.410	59,0
CENTRO (P)	11.614	17.354	1.724	10.068	57,0
LISBOA E VALE DO TEJO	36.098	53.940	3.368	16.018	90,7
ALENTEJO	3.694	5.520	528	10.450	59,2
ALGARVE	2.901	4.334	342	12.663	71,7
ACORES	1.476	2.206	243	9.086	51,5
MADEIRA	1.999	2.987	256	11.682	66,2
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	98.898	87.391	5.108	17.109	96,9
MANNER-SUOMI	98.298	86.861	5.083	17.089	96,8
ITA-SUOMI	10.604	9.370	706	13.268	75,2
VALI-SUOMI	11.569	10.223	707	14.468	82,0
POHJOIS-SUOMI	9.849	8.703	557	15.620	88,5
UUSIMAA (SUURALUE)	33.498	29.601	1.302	22.732	128,8
ETELA-SUOMI	32.779	28.965	1.811	15.997	90,6
AALAND	600	530	25	21.046	119,2
ΣΟΥΗΔΙΑ	189.888	165.274	8.827	18.724	106,1
STOCKHOLM	45.301	39.429	1.724	22.874	129,6
OESTRA MELLANSVERIGE	29.377	25.569	1.499	17.053	96,6
SYDSVERIGE	24.719	21.515	1.263	17.035	96,5
NORRA MELLANSVERIGE	17.966	15.637	861	18.152	102,8
MELLERSTA NORRLAND	8.667	7.544	393	19.175	108,6
OEVRE NORRLAND	11.265	9.805	526	18.646	105,6
SMAALAND MED OEARNA	16.597	14.445	811	17.823	101,0
VAESTSVERIGE	35.997	31.331	1.750	17.906	101,4
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	867.743	997.893	58.612	17.025	96,4
NORTH EAST	32.032	36.836	2.612	14.102	79,9
TEES VALLEY AND DURHAM	14.223	16.357	1.170	13.986	79,2

NORTHUMBERLAND AND TYNE AND WEAR	17.809	20.480	1.443	14.196	80,4
NORTH WEST	92.027	105.830	6.914	15.308	86,7
CUMBRIA	7.367	8.471	491	17.249	97,7
CHESHIRE	16.770	19.285	979	19.707	111,6
GREATER MANCHESTER	34.526	39.705	2.583	15.373	87,1
LANCASHIRE	18.304	21.049	1.428	14.745	83,5
MERSEYSIDE	15.060	17.319	1.433	12.082	68,4
YORKSHIRE AND THE HUMBER	65.678	75.529	5.036	14.997	84,9
EAST RIDING AND NORTH LINCOLNSHIRE	12.583	14.471	891	16.242	92,0
NORTH YORKSHIRE	10.124	11.643	730	15.956	90,4
SOUTH YORKSHIRE	14.145	16.267	1.307	12.446	70,5
WEST YORKSHIRE	28.825	33.149	2.109	15.720	89,0
EAST MIDLANDS	57.129	65.697	4.121	15.944	90,3
DERBYSHIRE AND NOTTINGHAMSHIRE	26.236	30.171	1.991	15.154	85,8
LEICESTERSHIRE, RUTLAND AND NORTHAMPTONSHIRE	23.215	26.697	1.520	17.567	99,5
LINCOLNSHIRE	7.678	8.830	610	14.480	82,0
WEST MIDLANDS	73.067	84.026	5.310	15.823	89,6
HEREFORDSHIRE, WORCESTERSHIRE AND WARWICKSHIRE	17.025	19.579	1.197	16.360	92,7
SHROPSHIRE AND STAFFORDSHIRE	18.396	21.155	1.476	14.330	81,2
WEST MIDLANDS	37.645	43.291	2.637	16.415	93,0
EASTERN	78.055	89.763	5.250	17.098	96,8
EAST ANGLIA	33.532	38.561	2.118	18.208	103,1
BEDFORDSHIRE AND HERTFORDSHIRE	23.663	27.212	1.555	17.494	99,1
ESSEX	20.861	23.990	1.577	15.217	86,2
LONDON	148.845	171.169	7.000	24.453	138,5
INNER LONDON	94.341	108.491	2.674	40.571	229,8
OUTER LONDON	54.504	62.679	4.326	14.489	82,1
SOUTH EAST	121.065	139.223	7.830	17.781	100,7
BERKSHIRE, BUCKINGHAMSHIRE AND OXFORDSHIRE	37.491	43.114	2.036	21.173	119,9
SURREY, EAST AND WEST SUSSEX	36.231	41.665	2.503	16.648	94,3
HAMPSHIRE AND ISLE OF WIGHT	25.536	29.366	1.739	16.885	95,6
KENT	21.807	25.077	1.552	16.162	91,5
SOUTH WEST	66.066	75.975	4.821	15.758	89,3
GLOUCESTERSHIRE, WILTSHIRE AND NORTH SOMERSET	33.661	38.710	2.124	18.226	103,2
DORSET AND SOMERSET	14.973	17.218	1.157	14.877	84,3
CORNWALL AND ISLES OF SCILLY	4.552	5.235	482	10.860	61,5
DEVON	12.880	14.812	1.058	14.000	79,3
WALES	36.235	41.669	2.920	14.269	80,8
WEST WALES AND THE VALLEYS	20.136	23.156	1.878	12.328	69,8
EAST WALES	16.099	18.513	1.042	17.768	100,6
SCOTLAND	77.612	89.253	5.146	17.344	98,2
NORTH EASTERN SCOTLAND	10.154	11.677	512	22.793	129,1
EASTERN SCOTLAND	29.519	33.946	1.895	17.910	101,4
SOUTH WESTERN SCOTLAND	33.511	38.537	2.365	16.293	92,3
HIGHLANDS AND ISLANDS	4.428	5.093	373	13.653	77,3
NORTHERN IRELAND	19.933	22.923	1.652	13.876	78,6
ΚΥΠΡΟΣ	6.772	9.490	651	14.578	83,0
ΤΣΕΧΙΑ	39.804	113.265	10.327	10.968	62,0
PRAHA	8.575	24.400	1.212	20.128	114,0
STREDNÍ ČECHY	3.318	9.442	1.107	8.528	48,0
STŘEDOČESKÝ	3.318	9.442	1.107	8.528	48,0
Jihozápad	4.328	12.314	1.183	10.411	59,0
Jihočeský	2.198	6.256	627	9.978	57,0
Plzeňský	2.129	6.059	556	10.900	62,0
Severozápad	4.080	11.609	1.130	10.270	58,0

KARLOVARSKÝ	1.080	3.072	305	10.073	57,0
ÚSTECKÝ	3.000	8.536	825	10.343	59,0
SEVEROVÝCHOD	5.007	14.249	1.493	9.542	54,0
LIBERECKÝ	1.409	4.010	429	9.354	53,0
KRÁLOVĚHRADECKÝ	1.863	5.301	554	9.569	54,0
PARDUBICKÝ	1.735	4.938	510	9.673	55,0
JIHOVÝCHOD	5.715	16.261	1.665	9.769	55,0
VYSOČINA	1.634	4.650	523	8.890	50,0
JIHMORAVSKÝ	4.081	11.611	1.141	10.172	58,0
STŘEDNÍ MORAVA	4.073	11.590	1.243	9.326	53,0
OLOMOUCKÝ	2.050	5.833	642	9.090	51,0
ZLÍNSKÝ	2.023	5.757	601	9.579	54,0
MORAVSKOSLEZKO	4.709	13.400	1.294	10.355	59,0
MORAVSKOSLEZKÝ	4.709	13.400	1.294	10.355	59,0
ΕΣΘΟΝΙΑ	2.728	8.600	1.448	5.939	34,0
Põhja-Eesti	1.539	4.852	553	8.769	50,0
Lääne-Eesti	251	790	174	4.528	26,0
Kesk-Eesti	206	649	151	4.307	24,0
Kirde-Eesti	255	803	197	4.077	23,0
Lõuna-Eesti	478	1.506	373	4.042	23,0
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	34.119	83.011	10.329	8.037	46,0
Közép-Magyarország	13.955	33.952	2.926	11.604	66,0
BUDAPEST	11.581	28.175	1.937	14.545	82,0
PEST	2.374	5.777	989	5.843	33,0
Közép-Dunántúl	3.372	8.205	1.128	7.276	41,0
FEJÉR	1.406	3.421	430	7.959	45,0
Komárom-Esztergom	901	2.192	315	6.949	39,0
Veszprém	1.065	2.591	382	6.776	38,0
Nyugat-Dunántúl	3.434	8.354	1.009	8.277	47,0
GYOR-MOSON-SOPRON	1.543	3.755	430	8.736	49,0
VAS	967	2.353	275	8.562	48,0
ZALA	923	2.246	305	7.373	42,0
Dél-Dunántúl	2.720	6.618	1.009	6.562	37,0
BARANYA	1.093	2.659	415	6.406	36,0
SOMOgy	859	2.090	341	6.125	35,0
TOLNA	768	1.868	252	7.413	42,0
Észak-Magyarország	3.157	7.680	1.313	5.850	33,0
Borsod-Abaúj-Zemplén	1.897	4.616	755	6.114	35,0
HEVES	818	1.989	332	5.984	34,0
Nógrád	442	1.075	225	4.771	27,0
Észak-Alföld	3.673	8.937	1.559	5.731	32,0
Hajdú-Bihar	1.425	3.467	555	6.244	35,0
Jász-Nagykun-Szolnok	1.088	2.648	426	6.217	35,0
Szabolcs-Szatmár-Bereg	1.160	2.822	578	4.881	28,0
Dél-Alföld	3.808	9.265	1.386	6.687	38,0
Bács-Kiskun	1.421	3.458	546	6.334	36,0
Békés	1.054	2.563	408	6.288	36,0
Csongrád	1.333	3.244	432	7.508	43,0
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	4.607	20.546	3.632	5.657	32,0
ALYTAUS (APSKRITIS)	213	950	198	4.797	27,0
KAUNO (APSKRITIS)	899	4.011	740	5.417	31,0
KLAIPEDOS (APSKRITIS)	571	2.548	407	6.267	35,0
MARIJAMPOLES (APSKRITIS)	195	868	194	4.474	25,0
PANEVEŽIO (APSKRITIS)	407	1.817	317	5.739	33,0
ŠIAULIU (APSKRITIS)	447	1.994	393	5.073	29,0
TAURAGES (APSKRITIS)	120	536	127	4.215	24,0
TELŠIU (APSKRITIS)	206	917	178	5.142	29,0

UTENOS (APSKRITIS)	235	1.049	198	5.287	30,0
VILNAIUS (APSKRITIS)	1.313	5.856	879	6.660	38,0
LETONIA	3.378	10.824	2.485	4.356	25,0
RIGA	1.818	5.824	1.025	5.683	32,0
VIDZEME	329	1.053	366	2.878	16,0
KURZEME	506	1.620	339	4.784	27,0
ZEMGALE	380	1.219	357	3.413	19,0
LATGALE	346	1.108	399	2.780	16,0
MAATA	2.483	3.498	378	9.254	52,0
ΠΟΛΩΝΙΑ	97.179	233.789	38.585	6.059	34,0
DOLNOSLASKIE	7.821	18.816	2.988	6.298	36,0
JELENIOGÓRSKO-WALBRZYSKI	2.936	7.063	1.404	5.029	28,0
LEGNICKI	1.690	4.065	513	7.927	45,0
WROCLAWSKI	757	1.822	428	4.259	24,0
M. WROCLAW	2.439	5.867	643	9.129	52,0
KUJAWSKO-POMORSKIE	5.244	12.615	2.091	6.033	34,0
BYDGOSKI	2.696	6.485	1.029	6.300	36,0
TORUNSKO_WLOCLAWSKI	2.548	6.130	1.062	5.773	33,0
LUBELSKIE	4.356	10.480	2.245	4.669	26,0
BIALSKOPODLASKI	593	1.427	323	4.419	25,0
CHELMSKO-ZAMOJSKI	1.214	2.920	689	4.237	24,0
LUBELSKI	2.549	6.133	1.233	4.976	28,0
LUBUSKIE	2.508	6.035	1.013	5.955	34,0
GORZOWSKI	1.025	2.465	381	6.476	37,0
ZIELONOGÓRSKI	1.484	3.569	633	5.642	32,0
LÓDZKIE	6.181	14.870	2.689	5.530	31,0
LÓDZKI	1.964	4.724	965	4.896	28,0
PIOTRKOWSKO-SKIERNIEWICKI	1.711	4.117	899	4.581	26,0
M. LÓDZ	2.506	6.029	826	7.303	41,0
MALOPOLSKIE	7.095	17.070	3.184	5.362	30,0
KRAKOWSKO-TARNOWSKI	2.465	5.929	1.373	4.318	24,0
NOWOSADECKI	1.736	4.175	1.065	3.922	22,0
M. KRAKÓW	2.895	6.965	745	9.344	53,0
MAZOWIECKIE	15.855	38.143	5.057	7.543	43,0
CIECHANOWSKO-PLOCKI	1.401	3.372	645	5.224	30,0
OSTROLECKO-SIEDLECKI	1.109	2.667	771	3.461	20,0
WARZAWSKI	2.542	6.114	1.247	4.903	28,0
RADOMSKI	1.062	2.555	755	3.382	19,0
M. WARZAWA	9.742	23.436	1.638	14.305	81,0
OPOLSKIE	2.720	6.543	1.095	5.978	34,0
OPOLSKI	2.720	6.543	1.095	5.978	34,0
PODKARPACKIE	4.100	9.864	2.103	4.691	27,0
RZESZOWSKO-TARNOBRZESKI	2.279	5.483	1.149	4.770	27,0
KRÓŚNIENSKO-PRZEMYSKI	1.821	4.381	953	4.597	26,0
PODLASKIE	2.330	5.606	1.221	4.592	26,0
BIALOSTOCKO-SUWALSKI	1.809	4.351	903	4.820	27,0
LOMZYSKI	522	1.255	318	3.946	22,0
POMORSKIE	5.461	13.139	2.161	6.079	34,0
SLUPSKI	1.032	2.483	483	5.144	29,0
GDANSKI	1.685	4.055	921	4.405	25,0
GDANSK-GDYNIA-SOPOT	2.744	6.601	758	8.709	49,0
SLASKIE	15.229	36.637	4.915	7.454	42,0
PÓLNOCNOSLASKI	2.477	5.960	1.043	5.715	32,0
POLUDNIOWOSLASKI	4.915	11.824	1.686	7.015	40,0
CENTRALNY SLASKI	7.837	18.854	2.187	8.622	49,0
SWIETOKRZYSKIE	2.662	6.405	1.331	4.812	27,0
SWIETOKRZYSKI	2.662	6.405	1.331	4.812	27,0

WARMINSKO-MAZURSKIE	2.913	7.009	1.451	4.830	27,0
ELBLASKI	1.065	2.563	540	4.750	27,0
OLSZTYNSKI	1.368	3.291	620	5.308	30,0
ELCKI	480	1.156	292	3.964	22,0
WIELKOPOLSKIE	8.249	19.846	3.328	5.964	34,0
PILSKI	803	1.933	408	4.741	27,0
POSNANSKI	2.409	5.796	1.099	5.276	30,0
KALISKI	1.472	3.541	802	4.415	25,0
KONINSKI	838	2.015	438	4.603	26,0
M.POZNAN	2.728	6.562	582	11.279	64,0
ZACHODNIOPOMORSKIE	4.452	10.709	1.718	6.233	35,0
SZCZECINSKI	3.195	7.687	1.111	6.921	39,0
KOSZALINSKI	1.256	3.023	608	4.976	28,0
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	14.343	22.038	1.988	11.086	63,0
POMURSKA	711	1.093	127	8.608	49,0
PODRAVSKA	1.913	2.939	321	9.155	52,0
KOROŠKA	466	716	74	9.661	55,0
SAVINJSKA	1.773	2.724	256	10.636	60,0
ZASAVSKA	304	468	47	9.917	56,0
SPODNJEPOSavsKA	464	713	71	10.015	57,0
GORENJSKA	1.316	2.021	195	10.384	59,0
NOTRANJSKO-KRAŠKA	307	472	51	9.301	53,0
GORISKA	854	1.312	121	10.864	62,0
OBALNO-KRAŠKA	750	1.152	103	11.184	63,0
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	924	1.419	137	10.354	59,0
OSREDNJSLOVENSKA	4.561	7.007	485	14.447	82,0
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	14.639	43.438	5.364	8.098	46,0
BRATISLAVSKÝ	3.361	9.973	617	16.152	91,0
BRATISLAVSKÝ KRAJ	3.361	9.973	617	16.152	91,0
ZáPADNé SLOVENSKO	4.799	14.241	1.873	7.604	43,0
TRNAVSKÝ KRAJ	1.642	4.871	548	8.895	50,0
TRENCIANSKÝ KRAJ	1.571	4.663	609	7.656	43,0
NITRIANSKÝ KRAJ	1.586	4.707	716	6.573	37,0
STREDNé SLOVENSKO	3.174	9.417	1.348	6.985	40,0
ŽILINSKÝ KRAJ	1.543	4.577	685	6.679	38,0
BANSKOBYSTRICKÝ KRAJ	1.631	4.840	663	7.302	41,0
VýCHODNé SLOVENSKO	3.305	9.807	1.526	6.428	36,0
PREŠOVSKÝ KRAJ	1.354	4.017	770	5.219	30,0
KOŠICKÝ KRAJ	1.951	5.790	756	7.659	43,0

ΠΙΝΑΚΑΣ Β

Στοιχεία της Eurostat για Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) σε Ευρώ/Ecu και σε Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης (ΜΑΔ), Πληθυσμός και κατά κεφαλή ΑΕΠ σε ΜΑΔ και με Ε.Ε.=100 στις 15 χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) και στις 10 χώρες-νέα μέλη της Ε.Ε. από την 1.5.2004 και τις περιφέρειές τους το έτος 2000

	ΑΕΠ σε εκ. Ευρώ/Ecu	ΑΕΠ σε εκ.ΜΑΔ	Πληθυσμός σε χιλ.	κ.κ.ΑΕΠ σε ΜΑΔ	κ.κ.ΑΕΠ σε ΜΑΔ (Ε.Ε.15=100)
EUR 15 (ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ)	8.564.503	8.564.503	379.246	22.583	100,0
ΒΕΛΓΙΟ	247.469	248.838	10.246	24.286	107,4
REG.BRUXELLES-CAP/BRUSSELS HFDST.GEW.	47.030	47.291	961	49.191	217,6
VLAAMS GEWEST	141.682	142.466	5.943	23.971	106,1
ANTWERPEN	46.211	46.467	1.644	28.265	125,1
LIMBURG (B)	16.140	16.230	793	20.477	90,6
OOST-VLAANDEREN	28.677	28.836	1.362	21.173	93,7
VLAAMS BRABANT	25.622	25.763	1.016	25.357	112,2

WEST-VLAANDEREN	25.032	25.170	1.129	22.297	98,6
REGION WALLONNE	58.757	59.082	3.341	17.682	78,2
BRABANT WALLON	7.941	7.985	351	22.765	100,7
HAINAUT	20.355	20.468	1.279	16.003	70,8
LIEGE	18.725	18.829	1.019	18.474	81,7
LUXEMBOURG (B)	4.246	4.270	248	17.240	76,3
NAMUR	7.489	7.530	445	16.935	74,9
LANIA	173.889	143.076	5.338	26.803	118,6
REPMANIA	2.030.000	1.976.857	82.188	24.053	106,4
BADEN-WUERTTEMBERG	297.306	289.523	10.499	27.576	122,0
STUTTGART	122.237	119.037	3.926	30.320	134,1
KARLSRUHE	78.025	75.982	2.680	28.350	125,4
FREIBURG	52.022	50.660	2.131	23.769	105,2
TUEBINGEN	45.022	43.844	1.762	24.885	110,1
BAYERN	350.668	341.488	12.187	28.022	124,0
OBERBAYERN	145.301	141.497	4.056	34.890	154,4
NIEDERBAYERN	26.478	25.785	1.173	21.983	97,3
OBERPFALZ	26.933	26.228	1.076	24.375	107,8
OBERFRANKEN	26.770	26.069	1.113	23.415	103,6
MITTELFRANKEN	49.407	48.114	1.685	28.551	126,3
UNTERFRANKEN	32.116	31.275	1.334	23.438	103,7
SCHWABEN	43.663	42.520	1.749	24.310	107,6
BERLIN	75.113	73.147	3.384	21.616	95,6
BRANDENBURG	41.911	40.814	2.600	15.696	69,4
BREMEN	21.936	21.361	661	32.298	142,9
HAMBURG	72.044	70.158	1.710	41.025	181,5
HESSEN	181.946	177.183	6.058	29.249	129,4
DARMSTADT	128.691	125.322	3.727	33.622	148,8
GIESSEN	23.439	22.826	1.063	21.481	95,0
KASSEL	29.816	29.035	1.268	22.902	101,3
MECKLENBURG-VORPOMMERN	28.707	27.955	1.783	15.680	69,4
NIEDERSACHSEN	176.200	171.587	7.911	21.691	96,0
BRAUNSCHWEIG	41.077	40.002	1.669	23.973	106,1
HANNOVER	54.180	52.762	2.156	24.467	108,2
LUENEBURG	30.353	29.558	1.666	17.743	78,5
WESER-EMS	50.590	49.265	2.419	20.362	90,1
NORDRHEIN-WESTFALEN	453.844	441.963	17.998	24.556	108,6
DUESSELDORF	147.870	143.999	5.257	27.390	121,2
KOELN	114.432	111.436	4.270	26.099	115,5
MUENSTER	53.148	51.757	2.610	19.829	87,7
DETMOLD	50.238	48.923	2.052	23.843	105,5
ARNSBERG	88.155	85.847	3.809	22.537	99,7
RHEINLAND-PFALZ	90.428	88.061	4.030	21.851	96,7
KOBLENZ	31.531	30.705	1.518	20.234	89,5
TRIER	10.122	9.857	511	19.299	85,4
RHEINHESSEN-PFALZ	48.776	47.499	2.002	23.728	105,0
SAARLAND	24.040	23.411	1.070	21.887	96,8
SACHSEN	72.568	70.668	4.442	15.908	70,4
CHEMNITZ	24.949	24.296	1.630	14.902	65,9
DRESDEN	28.573	27.825	1.718	16.193	71,6
LEIPZIG	19.045	18.547	1.094	16.959	75,0
SACHSEN-ANHALT	41.783	40.690	2.633	15.455	68,4
DESSAU	8.164	7.950	548	14.502	64,2
HALLE	14.136	13.765	870	15.821	70,0
MAGDEBURG	19.484	18.974	1.214	15.623	69,1
SCHLESWIG-HOLSTEIN	62.104	60.478	2.782	21.739	96,2
THUERINGEN	39.403	38.371	2.440	15.725	69,6

ΕΛΛΑΔΑ	123.122	161.532	10.892	14.830	67,7
ΒΟΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΑ	37.860	49.672	3.518	14.119	64,2
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	5.306	6.962	607	11.469	54,6
Κεντρική Μακεδονία	21.169	27.773	1.858	14.948	67,9
Δυτική Μακεδονία	3.515	4.611	301	15.319	67,0
Θεσσαλία	7.870	10.326	752	13.731	61,4
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	27.065	35.508	2.539	13.985	59,1
Ήπειρος	3.051	4.003	352	11.372	47,1
Ιόνια Νησιά	2.092	2.745	211	13.011	59,2
Δυτική Ελλάδα	6.521	8.555	737	11.608	51,1
Στερεά Ελλάδα	8.734	11.459	603	19.003	76,4
Πελοπόννησος	6.666	8.746	636	13.751	57,7
ΑΤΤΙΚΗ	45.924	60.251	3.737	16.123	77,1
ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ	12.272	16.101	1.098	14.664	69,7
Βόρειο Αιγαίο	2.070	2.716	205	13.249	65,6
Νότιο Αιγαίο	3.756	4.928	298	16.536	79,8
Κρήτη	6.446	8.457	595	14.214	66,1
ΙΣΠΑΝΙΑ	609.319	741.947	39.927	18.583	82,2
NOROESTE	54.320	66.144	4.295	15.400	68,1
GALICIA	32.594	39.688	2.714	14.625	64,7
ASTURIAS	13.854	16.870	1.053	16.019	70,9
CANTABRIA	7.873	9.586	528	18.144	80,3
NORESTE	72.947	88.825	4.036	22.010	97,4
PAIS VASCO	38.887	47.351	2.064	22.936	101,5
NAVARRA	10.507	12.794	538	23.801	105,3
RIOJA	4.484	5.461	265	20.615	91,2
ARAGON	19.068	23.219	1.169	19.867	87,9
MADRID	105.131	128.014	5.150	24.855	110,0
CENTRO (E)	66.579	81.071	5.256	15.424	68,2
CASTILLA-LEON	34.793	42.366	2.470	17.156	75,9
CASTILLA-LA MANCHA	21.221	25.840	1.713	15.088	66,8
EXTREMADURA	10.565	12.865	1.074	11.980	53,0
ESTE	187.750	228.616	10.998	20.786	92,0
CATALUNA	113.942	138.743	6.170	22.488	99,5
COMUNIDAD VALENCIANA	59.395	72.324	4.039	17.906	79,2
BALEARES	14.412	17.549	790	22.221	98,3
SUR	98.284	119.677	8.502	14.076	62,3
ANDALUCIA	82.170	100.056	7.237	13.825	61,2
MURCIA	14.343	17.464	1.125	15.525	68,7
CEUTA Y MELILLA	1.771	2.157	140	15.403	68,1
CANARIAS	24.308	29.599	1.689	17.526	77,5
ΓΑΛΛΙΑ	1.416.877	1.384.642	60.589	22.853	101,1
ILE DE FRANCE	402.824	393.660	11.001	35.783	158,3
BASSIN PARISIEN	218.584	213.611	10.492	20.358	90,1
CHAMPAGNE-ARDENNE	29.366	28.698	1.343	21.375	94,6
PICARDIE	35.515	34.707	1.865	18.606	82,3
HAUTE-NORMANDIE	39.407	38.511	1.789	21.522	95,2
CENTRE	51.521	50.349	2.454	20.519	90,8
BASSE-NORMANDIE	28.203	27.562	1.429	19.286	85,3
BOURGOGNE	34.571	33.784	1.612	20.955	92,7
NORD-PAS-DE-CALAIS	74.780	73.079	4.009	18.228	80,6
EST	109.130	106.647	5.189	20.554	90,9
LORRAINE	44.676	43.660	2.313	18.873	83,5
ALSACE	41.732	40.782	1.754	23.250	102,9
FRANCHE-COMTE	22.722	22.205	1.121	19.804	87,6
OUEST	157.821	154.230	7.834	19.687	87,1
PAYS DE LA LOIRE	67.785	66.243	3.255	20.352	90,0

BRETAGNE	58.380	57.052	2.929	19.480	86,2
POITOU-CHARENTES	31.656	30.936	1.651	18.743	82,9
SUD-OUEST	127.522	124.621	6.220	20.036	88,6
AQUITAINE	61.284	59.889	2.932	20.424	90,4
MIDI-PYRENEES	52.755	51.555	2.576	20.012	88,5
LIMOUSIN	13.484	13.177	711	18.529	82,0
CENTRE-EST	162.110	158.422	7.008	22.606	100,0
RHONE-ALPES	135.893	132.801	5.697	23.309	103,1
AUVERGNE	26.217	25.621	1.310	19.551	86,5
MEDITERRANEE	141.947	138.717	7.137	19.436	86,0
LANGUEDOC-ROUSSILLON	41.770	40.820	2.325	17.560	77,7
PROVENCE-ALPES-COTE D'AZUR	95.584	93.410	4.551	20.524	90,8
CORSE	4.593	4.488	261	17.188	76,0
DEPARTEMENTS D'OUTRE-MER	22.158	21.654	1.699	12.748	56,4
GUADELOUPE	5.703	5.573	428	13.025	57,6
MARTINIQUE	5.994	5.857	385	15.230	67,4
GUYANE	2.037	1.991	164	12.139	53,7
REUNION	8.425	8.233	722	11.401	50,4
IPAAANIA	102.910	98.887	3.799	26.030	115,2
BORDER, MIDLAND AND WESTERN	19.760	18.987	1.002	18.940	83,8
SOUTHERN AND EASTERN	83.150	79.899	2.797	28.571	126,4
ITAAIA	1.164.767	1.331.794	57.762	23.057	102,0
NORD OVEST	138.749	158.646	6.023	26.341	116,5
PIEMONTE	101.242	115.760	4.284	27.024	119,6
VALLE D'AOSTA	2.931	3.351	120	27.831	123,1
LIGURIA	34.576	39.535	1.619	24.423	108,1
LOMBARDIA	242.193	276.923	9.109	30.402	134,5
NORD EST	158.826	181.601	6.663	27.255	120,6
TRENTINO-ALTO ADIGE	25.373	29.011	942	30.804	136,3
VENETO	106.677	121.974	4.534	26.900	119,0
FRIULI-VENEZIA GIULIA	26.776	30.616	1.187	25.795	114,1
EMILIA-ROMAGNA	102.166	116.817	4.003	29.182	129,1
CENTRO (I)	125.786	143.824	5.849	24.590	108,8
TOSCANA	79.502	90.903	3.543	25.660	113,5
UMBRIA	16.688	19.081	839	22.734	100,6
MARCHE	29.596	33.841	1.467	23.066	102,1
LAZIO	118.138	135.079	5.295	25.512	112,9
ABRUZZO-MOLISE	26.255	30.020	1.606	18.690	82,7
ABRUZZO	21.167	24.202	1.279	18.916	83,7
MOLISE	5.088	5.818	327	17.807	78,8
CAMPANIA	74.530	85.217	5.774	14.759	65,3
SUD	87.985	100.602	6.725	14.959	66,2
PUGLIA	54.154	61.919	4.081	15.173	67,1
BASILICATA	8.764	10.020	604	16.591	73,4
CALABRIA	25.067	28.662	2.040	14.047	62,1
SICILIA	65.575	74.978	5.070	14.790	65,4
SARDEGNA	24.564	28.086	1.646	17.067	75,5
AOYEMBOYPTO	20.815	19.466	441	44.140	195,3
OAAANIA	402.599	400.207	15.922	25.135	111,2
NOORD-NEDERLAND	38.434	38.205	1.664	22.962	101,6
GRONINGEN	15.953	15.858	564	28.096	124,3
FRIESLAND	13.046	12.968	627	20.671	91,5
DRENTHE	9.435	9.378	472	19.867	87,9
OOST-NEDERLAND	71.415	70.991	3.331	21.312	94,3
OVERIJSEL	23.226	23.088	1.082	21.344	94,4
GELDERLAND	42.320	42.068	1.926	21.839	96,6
FLEVOLAND	5.869	5.834	323	18.062	79,9

WEST-NEDERLAND	208.238	207.001	7.420	27.896	123,4
UTRECHT	35.495	35.284	1.113	31.711	140,3
NOORD-HOLLAND	74.789	74.345	2.526	29.433	130,2
ZUID-HOLLAND	89.678	89.145	3.408	26.154	115,7
ZEELAND	8.277	8.228	373	22.041	97,5
ZUID-NEDERLAND	84.512	84.010	3.507	23.957	106,0
NOORD-BRABANT	59.169	58.817	2.365	24.869	110,0
LIMBURG (NL)	25.343	25.193	1.142	22.066	97,6
ΑΥΣΤΡΙΑ	207.038	209.493	8.110	25.831	114,3
OSTOESTERREICH	94.298	95.416	3.429	27.827	123,1
BURGENLAND	4.548	4.602	278	16.556	73,2
NIEDEROESTERREICH	33.340	33.735	1.542	21.873	96,8
WIEN	56.410	57.079	1.609	35.483	157,0
SUEDOESTERREICH	37.824	38.273	1.765	21.679	95,9
KAERNTEN	12.075	12.218	563	21.694	96,0
STEIERMARK	25.749	26.055	1.202	21.672	95,9
WESTOESTERREICH	74.916	75.804	2.916	25.999	115,0
OBEROESTERREICH	33.722	34.122	1.379	24.735	109,4
SALZBURG	15.109	15.289	517	29.567	130,8
TIROL	16.878	17.078	670	25.502	112,8
VORARLBERG	9.206	9.315	349	26.660	117,9
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	115.042	157.267	10.231	15.372	68,0
CONTINENTE	109.982	150.350	9.747	15.426	68,2
NORTE	33.665	46.021	3.636	12.659	56,0
CENTRO (P)	15.888	21.719	1.773	12.247	54,2
LISBOA E VALE DO TEJO	51.526	70.438	3.430	20.538	90,9
ALENTEJO	4.747	6.489	527	12.312	54,5
ALGARVE	4.157	5.682	381	14.912	66,0
ACORES	2.046	2.797	239	11.683	51,7
MADEIRA	3.014	4.121	245	16.827	74,4
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	131.145	121.624	5.176	23.498	104,0
MANNER-SUOMI	130.272	120.814	5.150	23.458	103,8
ITA-SUOMI	12.418	11.516	684	16.849	74,5
VALI-SUOMI	14.497	13.445	705	19.080	84,4
POHJOIS-SUOMI	12.418	11.516	557	20.679	91,5
UUSIMAA (SUURALUE)	48.401	44.887	1.387	32.365	143,2
ETELA-SUOMI	42.539	39.450	1.818	21.696	96,0
AALAND	873	810	26	31.463	139,2
ΣΟΥΗΔΙΑ	260.120	213.701	8.871	24.090	106,6
STOCKHOLM	73.658	60.514	1.821	33.235	147,0
OESTRA MELLANSVERIGE	37.498	30.806	1.490	20.674	91,5
SYDSVERIGE	34.631	28.451	1.278	22.260	98,5
NORRA MELLANSVERIGE	20.817	17.102	831	20.570	91,0
MELLERSTA NORRLAND	10.044	8.252	376	21.949	97,1
OEVRE NORRLAND	12.938	10.629	511	20.793	92,0
SMAALAND MED OEARNA	21.276	17.479	796	21.956	97,1
VAESTSVERIGE	49.257	40.467	1.767	22.898	101,3
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	1.559.392	1.355.173	59.756	22.678	100,3
NORTH EAST	52.276	45.430	2.596	17.499	77,4
TEES VALLEY AND DURHAM	23.145	20.114	1.170	17.189	76,0
NORTHUMBERLAND AND TYNE AND WEAR	29.131	25.316	1.426	17.754	78,5
NORTH WEST	156.703	136.181	6.912	19.701	87,2
CUMBRIA	11.728	10.192	495	20.580	91,1
CHESHIRE	29.378	25.530	987	25.860	114,4
GREATER MANCHESTER	59.598	51.793	2.586	20.030	88,6
LANCASHIRE	30.216	26.259	1.432	18.333	81,1
MERSEYSIDE	25.783	22.407	1.412	15.872	70,2

YORKSHIRE AND THE HUMBER	116.280	101.052	5.072	19.924	88,1
EAST RIDING AND NORTH LINCOLNSHIRE	21.834	18.974	887	21.386	94,6
NORTH YORKSHIRE	18.425	16.012	752	21.294	94,2
SOUTH YORKSHIRE	25.442	22.110	1.308	16.901	74,8
WEST YORKSHIRE	50.579	43.955	2.124	20.690	91,5
EAST MIDLANDS	102.847	89.378	4.213	21.214	93,9
DERBYSHIRE AND NOTTINGHAMSHIRE	47.193	41.012	2.018	20.320	89,9
LEICESTERSHIRE, RUTLAND AND NORTHAMPTONSHIRE	41.726	36.261	1.563	23.195	102,6
LINCOLNSHIRE	13.928	12.104	631	19.170	84,8
WEST MIDLANDS	128.281	111.481	5.363	20.786	92,0
HEREFORDSHIRE, WORCESTERSHIRE AND WARWICKSHIRE	30.921	26.872	1.223	21.978	97,2
SHROPSHIRE AND STAFFORDSHIRE	33.624	29.221	1.502	19.461	86,1
WEST MIDLANDS	63.735	55.388	2.639	20.988	92,9
EASTERN	147.120	127.853	5.443	23.491	103,9
EAST ANGLIA	62.673	54.465	2.206	24.694	109,3
BEDFORDSHIRE AND HERTFORDSHIRE	44.871	38.995	1.612	24.187	107,0
ESSEX	39.576	34.393	1.625	21.168	93,7
LONDON	279.341	242.758	7.307	33.223	147,0
INNER LONDON	177.346	154.121	2.825	54.565	241,4
OUTER LONDON	101.994	88.637	4.482	19.774	87,5
SOUTH EAST	233.305	202.752	8.114	24.989	110,6
BERKSHIRE, BUCKINGHAMSHIRE AND OXFORDSHIRE	72.186	62.733	2.126	29.510	130,6
SURREY, EAST AND WEST SUSSEX	71.368	62.022	2.604	23.815	105,4
HAMPSHIRE AND ISLE OF WIGHT	50.904	44.238	1.790	24.709	109,3
KENT	38.847	33.759	1.593	21.188	93,7
SOUTH WEST	117.480	102.095	4.962	20.575	91,0
GLOUCESTERSHIRE, WILTSHIRE AND NORTH SOMERSET	59.850	52.012	2.191	23.734	105,0
DORSET AND SOMERSET	26.953	23.423	1.192	19.651	86,9
CORNWALL AND ISLES OF SCILLY	8.401	7.300	497	14.685	65,0
DEVON	22.276	19.359	1.082	17.898	79,2
WALES	62.002	53.882	2.958	18.214	80,6
WEST WALES AND THE VALLEYS	34.610	30.078	1.881	15.988	70,7
EAST WALES	27.392	23.804	1.077	22.102	97,8
SCOTLAND	129.406	112.459	5.117	21.978	97,2
NORTH EASTERN SCOTLAND	16.080	13.974	503	27.795	123,0
EASTERN SCOTLAND	49.698	43.190	1.905	22.668	100,3
SOUTH WESTERN SCOTLAND	56.422	49.033	2.341	20.942	92,7
HIGHLANDS AND ISLANDS	7.207	6.263	368	17.039	75,4
NORTHERN IRELAND	34.352	29.853	1.699	17.575	77,8
ΚΥΠΡΟΣ	9.604	11.878	694	17.115	76,0
ΤΣΕΧΙΑ	55.755	130.467	10.272	12.701	56,0
PRAHA	13.839	32.383	1.184	27.354	121,0
STREDNÍ CECHY	5.049	11.816	1.113	10.615	47,0
STREDOCESKÝ	5.049	11.816	1.113	10.615	47,0
Jihozápad	5.958	13.943	1.178	11.840	52,0
Jihoceský	3.054	7.146	626	11.417	51,0
Plzeňský	2.904	6.796	552	12.321	55,0
Severozápad	5.006	11.714	1.132	10.352	46,0
Karlovarský	1.357	3.175	305	10.425	46,0
Ústecký	3.649	8.538	827	10.325	46,0
Severovýchod	6.917	16.185	1.489	10.871	48,0
Liberecký	1.946	4.554	429	10.613	47,0
Královehradecký	2.642	6.181	551	11.213	50,0
Pardubický	2.329	5.450	509	10.717	47,0
Jihovýchod	7.834	18.332	1.658	11.059	49,0

VYSOCINA	2.277	5.327	521	10.225	45,0
JIHOMORAVSKÝ	5.558	13.005	1.137	11.442	51,0
STREDNÍ MORAVA	5.386	12.602	1.240	10.167	45,0
OLOMOUCKÝ	2.712	6.346	642	9.892	44,0
ZLÍNSKÝ	2.674	6.257	598	10.462	46,0
MORAVSKOSLEZKO	5.766	13.492	1.280	10.542	47,0
MORAVSKOSLEZKÝ	5.766	13.492	1.280	10.542	47,0
ΕΣΘΟΝΙΑ	5.575	12.434	1.372	9.063	40,0
Põhja-Eesti	3.334	7.434	526	14.120	62,0
Lääne-Eesti	502	1.121	167	6.730	30,0
Kesk-Eesti	391	873	144	6.043	27,0
Kirde-Eesti	420	936	180	5.207	23,0
Lõuna-Eesti	928	2.070	355	5.835	26,0
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	50.571	114.638	10.211	11.227	50,0
Közép-Magyarország	21.799	49.416	2.891	17.094	76,0
BUDAPEST	17.697	40.117	1.831	21.913	97,0
PEST	4.102	9.299	1.060	8.771	39,0
Közép-Dunántúl	5.612	12.722	1.128	11.279	50,0
FEJÉR	2.715	6.154	432	14.237	63,0
Komárom-Esztergom	1.310	2.970	318	9.351	41,0
Veszprém	1.587	3.598	378	9.515	42,0
Nyugat-Dunántúl	5.647	12.801	1.001	12.788	57,0
GYOR-MOSON-SOPRON	2.862	6.488	432	15.012	66,0
VAS	1.532	3.474	271	12.826	57,0
ZALA	1.252	2.839	298	9.529	42,0
Dél-Dunántúl	3.671	8.322	991	8.401	37,0
BARANYA	1.527	3.461	407	8.499	38,0
SOMOGY	1.131	2.564	336	7.637	34,0
TOLNA	1.014	2.297	248	9.277	41,0
Észak-Magyarország	4.126	9.352	1.290	7.251	32,0
Borsod-Abaúj-Zemplén	2.385	5.406	741	7.292	32,0
HEVES	1.147	2.600	328	7.920	35,0
Nógrád	594	1.346	220	6.114	27,0
Észak-Alföld	4.863	11.025	1.548	7.123	32,0
Hajdú-Bihar	1.933	4.381	551	7.950	35,0
Jász-Nagykun-Szolnok	1.377	3.121	417	7.480	33,0
Szabolcs-Szatmár-Bereg	1.554	3.523	580	6.079	27,0
Dél-Alföld	4.852	11.000	1.363	8.070	36,0
Bács-Kiskun	1.815	4.114	542	7.595	34,0
Békés	1.297	2.940	397	7.397	33,0
CSONGRÁD	1.741	3.946	424	9.307	41,0
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	12.218	28.257	3.506	8.059	36,0
ALYTAUS (APSKRITIS)	521	1.206	192	6.289	28,0
KAUNO (APSKRITIS)	2.342	5.417	712	7.613	34,0
KLAIPEDOS (APSKRITIS)	1.513	3.499	382	9.154	40,0
MARIJAMPOLES (APSKRITIS)	461	1.066	188	5.669	25,0
PANEVEZIO (APSKRITIS)	921	2.130	304	7.007	31,0
ŠIAULIU (APSKRITIS)	971	2.245	374	5.995	27,0
TAURAGES (APSKRITIS)	270	625	135	4.626	20,0
TELŠIU (APSKRITIS)	538	1.245	179	6.952	31,0
UTENOS (APSKRITIS)	567	1.312	189	6.924	31,0
VILNIAUS (APSKRITIS)	4.113	9.513	851	11.185	49,0
ΛΕΤΟΝΙΑ	7.776	16.552	2.373	6.975	31,0
RIGA	5.179	11.024	963	11.452	51,0
VIDZEME	577	1.229	359	3.420	15,0
KURZEME	899	1.914	321	5.955	26,0
ZEMGALE	640	1.362	346	3.936	17,0

LATGALE	481	1.023	383	2.668	12,0
MAATA	3.855	4.857	390	12.454	55,1
ΠΟΛΩΝΙΑ	170.896	339.429	38.646	8.783	39,0
DOLNOSLASKIE	13.601	27.014	2.975	9.080	40,0
JELENIÓGÓRSKO-WALBRZYSKI	4.932	9.797	1.389	7.052	31,0
LEGNICKI	2.935	5.829	515	11.312	50,0
WROCLAWSKI	1.440	2.860	435	6.581	29,0
M. WROCLAW	4.294	8.529	636	13.411	59,0
KUJAWSKO-POMORSKIE	8.331	16.547	2.101	7.875	35,0
BYDGOSKI	4.465	8.869	1.035	8.567	38,0
TORUNSKO_WLOCLAWSKI	3.866	7.678	1.066	7.203	32,0
LUBELSKIE	6.767	13.441	2.233	6.019	27,0
BIALSKOPODLASKI	815	1.619	321	5.041	22,0
CHELMSKO-ZAMOJSKI	1.728	3.433	682	5.037	22,0
LUBELSKI	4.224	8.389	1.230	6.818	30,0
LUBUSKIE	4.061	8.067	1.024	7.879	35,0
GORZOWSKI	1.589	3.155	385	8.194	36,0
ZIELONOGÓRSKI	2.473	4.911	639	7.689	34,0
LÓDZKIE	10.386	20.629	2.648	7.791	34,0
LÓDZKI	3.056	6.070	958	6.338	28,0
PIOTRKOWSKO-SKIERNIEWICKI	3.004	5.966	893	6.679	30,0
M. LÓDZ	4.326	8.593	797	10.786	48,0
MALOPOLSKIE	12.740	25.304	3.227	7.842	35,0
KRAKOWSKO-TARNOWSKI	4.419	8.777	1.392	6.305	28,0
NOWOSADECKI	2.822	5.604	1.097	5.110	23,0
M. KRAKÓW	5.500	10.923	738	14.802	65,0
MAZOWIECKIE	33.981	67.492	5.068	13.316	59,0
CIECHANOWSKO-PLOCKI	2.800	5.562	646	8.608	38,0
OSTROLECKO-SIEDLECKI	2.206	4.381	772	5.673	25,0
WARZAWSKI	5.563	11.050	1.284	8.605	38,0
RADOMSKI	2.220	4.409	752	5.861	26,0
M. WARZAWA	21.192	42.090	1.614	26.080	115,0
OPOLSKIE	4.106	8.156	1.087	7.506	33,0
OPOLSKI	4.106	8.156	1.087	7.506	33,0
PODKARPACKIE	6.693	13.294	2.128	6.248	28,0
RZESZOWSKO-TARNOBRZESKI	3.987	7.918	1.168	6.781	30,0
KRÓŚNIENSKO-PRZEMYSKI	2.706	5.375	960	5.599	25,0
PODLASKIE	4.016	7.977	1.222	6.528	29,0
BIAŁOSTOCKO-SUWALSKI	3.178	6.312	905	6.978	31,0
ŁOMŻYNSKI	838	1.665	317	5.245	23,0
POMORSKIE	9.759	19.383	2.195	8.832	39,0
SLUPSKI	1.626	3.229	489	6.604	29,0
GDANSKI	3.081	6.119	951	6.435	28,0
GDANSK-GDYNIA-SOPOT	5.053	10.035	755	13.297	59,0
ŚLĄSKIE	23.645	46.963	4.858	9.667	43,0
PÓLNOCNOSLASKI	4.023	7.989	1.050	7.607	34,0
POLUDNIOWOSLASKI	7.769	15.431	1.696	9.100	40,0
CENTRALNY ŚLĄSKI	11.853	23.542	2.112	11.148	49,0
ŚWIETOKRZYSKIE	4.580	9.097	1.324	6.872	30,0
ŚWIETOKRZYSKI	4.580	9.097	1.324	6.872	30,0
WARMINSKO-MAZURSKIE	4.833	9.598	1.466	6.546	29,0
ELBLĄSKI	1.679	3.334	546	6.110	27,0
OLSZTYNSKI	2.362	4.691	627	7.477	33,0
ELCKI	792	1.574	293	5.365	24,0
WIELKOPOLSKIE	15.832	31.445	3.358	9.365	41,0
PILSKI	1.466	2.912	411	7.078	31,0
POSNANSKI	4.748	9.431	1.124	8.391	37,0

KALISKI	2.707	5.377	806	6.674	30,0
KONINSKI	1.519	3.017	441	6.848	30,0
M.POZNAN	5.391	10.708	576	18.591	82,0
ZACHODNIOPOMORSKIE	7.563	15.022	1.733	8.666	38,0
SZCZECINSKI	5.393	10.712	1.118	9.583	42,0
KOSZALINSKI	2.170	4.311	616	7.002	31,0
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	19.532	30.213	1.990	15.183	67,0
POMURSKA	922	1.426	125	11.432	51,0
PODRAVSKA	2.612	4.041	320	12.642	56,0
KOROŠKA	629	973	74	13.138	58,0
SAVINJSKA	2.306	3.568	257	13.893	61,0
ZASAVSKA	361	559	46	12.051	53,0
SPODNJEPOSAVSKA	585	905	70	12.955	57,0
GORENJSKA	1.767	2.733	197	13.896	61,0
NOTRANJSKO-KRAŠKA	426	660	51	13.061	58,0
GORIŠKA	1.192	1.843	120	15.346	68,0
OBALNO-KRAŠKA	1.057	1.635	104	15.767	70,0
JUGOVZHODNA SLOVENIJA	1.236	1.912	138	13.859	61,0
OSREDNJSLOVENSKA	6.438	9.960	490	20.342	90,0
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	21.333	56.035	5.401	10.375	46,0
BRATISLAVSKÝ	5.201	13.662	617	22.134	98,0
BRATISLAVSKÝ KRAJ	5.201	13.662	617	22.134	98,0
ZáPADNÉ SLOVENSKO	6.882	18.077	1.876	9.638	43,0
TRNAVSKÝ KRAJ	2.201	5.782	551	10.489	46,0
TRENCIANSKÝ KRAJ	2.205	5.793	609	9.510	42,0
NITRIANSKÝ KRAJ	2.475	6.502	715	9.090	40,0
STREDNÉ SLOVENSKO	4.514	11.856	1.356	8.745	39,0
ŽILINSKÝ KRAJ	2.315	6.080	693	8.768	39,0
BANSKOBYSTRICKÝ KRAJ	2.199	5.776	662	8.721	39,0
VýCHODNÉ SLOVENSKO	4.736	12.440	1.552	8.014	35,0
PREŠOVSKÝ KRAJ	1.906	5.006	786	6.368	28,0
KOŠICKÝ KRAJ	2.830	7.434	766	9.702	43,0

ΠΙΝΑΚΑΣ Γ΄

Στοιχεία της Eurostat για το ποσοστό συμμετοχής του πληθυσμού ηλικίας 15-64 ετών στο εργατικό δυναμικό και το ποσοστό ανεργίας στις 15 χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) και στις 10 χώρες-νέα μέλη της Ε.Ε. και στις μείζονες περιφέρειές τους το έτος 2001

ΧΩΡΕΣ	% Συμμετοχής	% Ανεργίας
EUR 15	64,3	7,6
10 X.-N.M.E.E.	56,8	14,5
E.E.25	54,4	8,7
ΒΕΛΓΙΟ	59,7	6,6
REG.BRUXELLES-CAP./BRUSSELS HFDST.GEW.	53,9	11,0
VLAAMS GEWEST	63,0	3,8
REGION WALLONNE	55,4	10,6
ΔΑΝΙΑ	75,9	4,4
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	65,7	7,8
BADEN-WUERTEMBERG	69,9	4,1
BAYERN	71,4	4,3
BERLIN	60,2	12,5
BRANDENBURG	61,3	13,8
BREMEN	61,9	10,7
HAMBURG	66,9	6,5

HESSEN	67,9	5,4
MECKLENBURG-VORPOMMERN	59,8	15,0
NIEDERSACHSEN	65,0	7,7
NORDRHEIN-WESTFALEN	63,5	7,5
RHEINLAND-PFALZ	66,4	5,8
SAARLAND	61,6	7,9
SACHSEN	62,2	14,0
SACHSEN-ANHALT	59,4	16,2
SCHLESWIG-HOLSTEIN	66,6	7,1
THUERINGEN	63,7	12,3
ΕΛΛΑΔΑ	55,6	10,2
ΒΟΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΑ	55,4	11,0
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	55,5	10,1
ΑΤΤΙΚΗ	54,8	10,4
ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ & ΚΡΗΤΗ	60,3	6,8
ΙΣΠΑΝΙΑ	60,6	13,1
NOROESTE	57,3	14,4
NORESTE	63,1	9,4
MADRID	63,8	9,8
CENTRO (E)	56,7	14,5
ESTE	68,9	9,6
SUR	51,2	20,8
CANARIAS	60,3	13,1
ΓΑΛΛΙΑ	62,7	8,5
ILE DE FRANCE	66,6	7,6
BASSIN PARISIEN	62,8	8,6
NORD-PAS-DE-CALAIS	53,0	12,6
EST	64,4	5,8
OUEST	64,2	7,5
SUD-OUEST	62,4	8,4
CENTRE-EST	64,5	7,2
MEDITERRANEE	55,9	13,4
DEPARTEMENTS D'OUTRE-MER	41,3	29,4
ΙΡΑΝΑΝΙΑ	65,1	3,7
BORDER, MIDLAND AND WESTERN	62,1	4,6
SOUTHERN AND EASTERN	66,1	4,0
ΙΤΑΛΙΑ	54,5	9,5
NORD OVEST	60,4	5,3
LOMBARDIA	62,0	4,0
NORD EST	62,5	3,4
EMILIA-ROMAGNA	65,0	4,6
CENTRO (I)	60,6	5,0
LAZIO	53,7	10,3
ABRUZZO-MOLISE	54,6	7,4
CAMPANIA	40,7	22,4
SUD	43,3	18,3
SICILIA	41,8	20,8
SARDEGNA	45,2	19,1
ΑΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	63,0	2,4
ΟΛΑΝΔΙΑ	74,1	2,3
NOORD-NEDERLAND	70,9	3,8
OOST-NEDERLAND	74,5	2,3

WEST-NEDERLAND	75,2	2,0
ZUID-NEDERLAND	72,8	2,2
ΑΥΣΤΡΙΑ	67,8	3,4
OSTOESTERREICH	68,2	3,8
SUEDOESTERREICH	64,7	3,7
WESTOESTERREICH	69,3	2,7
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	68,8	4,0
CONTINENTE	69,1	4,1
ACORES	60,2	2,2
MADEIRA	63,9	2,8
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	69,1	9,1
MANNER-SUOMI	69,1	9,1
AALAND	80,7	1,3
ΕΛΛΗΝΙΑ	74,4	5,1
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	71,6	4,8
NORTH EAST	65,1	8,1
NORTH WEST	69,7	5,7
YORKSHIRE AND THE HUMBER	70,2	6,0
EAST MIDLANDS	72,3	4,6
WEST MIDLANDS	70,9	5,7
EASTERN	76,9	2,8
LONDON	69,0	5,7
SOUTH EAST	77,4	2,2
SOUTH WEST	75,6	3,1
WALES	65,2	5,9
SCOTLAND	70,2	6,2
NORTHERN IRELAND	64,4	7,4
ΚΥΠΡΟΣ	68,0	4,0
ΤΣΕΧΙΑ	65,0	8,0
PRAHA	72,0	3,0
STREDNÍ CECHY	66,6	6,0
JÍHOZÁPAD	68,2	5,7
SEVEROZÁPAD	62,6	12,7
SEVEROVÝCHOD	66,4	6,4
JÍHOVÝCHOD	64,8	8,0
STREDNÍ MORAVA	62,5	9,2
MORAVSKOSLEZKO	57,8	13,6
ΕΣΘΟΝΙΑ	61,1	12,4
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	56,3	5,7
Közép-MAGYARORSZÁG	60,7	2,0
Közép-DUNÁNTÚL	60,1	4,3
NYUGAT-DUNÁNTÚL	62,8	3,2
Dél-DUNÁNTÚL	52,7	7,6
ÉSZAK-MAGYARORSZÁG	49,6	11,3
ÉSZAK-ALFÖLD	49,2	10,3
Dél-ALFÖLD	56,1	6,5
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	58,6	16,5
ΛΕΤΟΝΙΑ	58,9	13,1
ΜΑΛΤΑ	54,2	6,1
ΠΟΛΩΝΙΑ	53,8	18,4
DOLNOSLASKIE	48,3	24,1
KUJAWSKO-POMORSKIE	52,0	21,8

LUBELSKIE	57,7	14,7
LUBUSKIE	50,0	23,6
LÓDZKIE	53,7	19,6
MALOPOLSKIE	60,1	12,8
MAZOWIECKIE	59,2	14,2
OPOLSKIE	53,2	19,1
PODKARPACKIE	55,3	17,5
PODLASKIE	58,3	15,7
POMORSKIE	53,4	18,0
SLASKIE	48,5	20,4
SWIETOKRZYSKIE	50,0	20,0
WARMINSKO-MAZURSKIE	49,2	22,3
WIELKOPOLSKIE	54,0	19,0
ZACHODNIOPOMORSKIE	50,7	21,5
ΣΑΟΒΕΝΙΑ	63,6	5,7
ΣΑΟΒΑΚΙΑ	56,7	19,4
BRATISLAVSKÝ	69,5	8,4
ZáPADNé SLOVENSKO	57,2	18,6
STREDNé SLOVENSKO	55,2	21,1
VýCHODNé SLOVENSKO	52,1	23,9

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.9Α

Ποσοστιαία κατανομή του αριθμού, του πληθυσμού και του ΑΕΠ σε ΜΑΑ των περιοχών των χωρών-μελών της Ε.Ε.15 τα έτη 1995 και 2000 κατά κλιμάκια ΑΕΠ σε ΜΑΑ (Ε.Ε.15 = 100) και σχέση του ποσοστού του ΑΕΠ σε ΜΑΑ με το ποσοστό του πληθυσμού

ΧΩΡΕΣ	ΚΛΙΜΑΚΙΑ (Ε.Ε.15=100)	ΑΡΙΘ. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΛΗΘ.		ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΕΠ		ΣΧΕΣΗ ΑΕΠ/ΠΛΗΘ.	
		1995	2000	1995	2000	1995	2000	1995	2000
Λουξεμβούργο	151 και άνω	1	1	100,0	100,0	100,0	100,0	1,00	1,00
Δανία	101-125	1	1	100,0	100,0	100,0	100,0	1,00	1,00
Ιρλανδία	61-75	1	1	26,7	26,4	20,2	19,2	0,76	0,73
	76-100		1						
	101-125	1		73,3	73,6	79,8	80,8	1,09	1,10
	126-150		1						
	ΣΥΝΟΛΟ	2	2	100,0	100,0	100,0	100,0		
Αυστρία	61-75	1	1	3,4	3,4	2,2	2,2	0,65	0,65
	76-100	3	3	40,8	40,8	33,7	34,4	0,83	0,84
	101-125	3	3	29,7	29,6	28,8	28,9	0,97	0,98
	126-150	1	1	6,3	6,4	7,3	7,3	1,16	1,14
	151 και άνω	1	1	19,8	19,8	28,0	27,2	1,41	1,37
	ΣΥΝΟΛΟ	9	9	100,0	100,0	100,0	100,0		
Ολλανδία	76-100	6	7	34,9	37,3	30,0	31,7	0,86	0,85
	101-125	3	3	38,6	39,8	39,1	40,9	1,01	1,03
	126-150	3	2	26,5	22,9	30,9	27,4	1,17	1,20
	ΣΥΝΟΛΟ	12	12	100,0	100,0	100,0	100,0		
Βέλγιο	61-75		2		16,8		11,3		0,67
	76-100	7	5	53,6	44,4	42,3	37,5	0,79	0,84
	101-125	2	3	20,9	29,4	19,8	32,2	0,95	1,10
	126-150	1		16,1		18,9		1,17	
	151 και άνω	1	1	9,4	9,4	19,0	19,0	2,02	2,02
	ΣΥΝΟΛΟ	11	11	100,0	100,0	100,0	100,0		
Σουηδία	76-100	2	6	31,3	39,6	28,5	52,8	0,91	0,89
	101-125	5	1	49,2	19,9	47,6	18,9	0,97	0,95
	126-150	1	1	19,5	20,5	23,9	28,3	1,23	1,38
	ΣΥΝΟΛΟ	8	8	100,0	100,0	100,0	100,0		
Γερμανία	61-75	8	9	16,0	16,9	10,1	11,1	0,63	0,66
	76-100	7	11	13,0	26,8	11,1	23,4	0,85	0,87
	101-125	18	14	48,7	37,1	49,6	39,0	1,02	1,05
	126-150	4	4		12,2		15,9		1,30
	151 και άνω	7	2	22,3	7,0	29,2	10,7	1,31	1,53
	ΣΥΝΟΛΟ	40	40	100,0	100,0	100,0	100,1		
Φινλανδία	61-75	1	1	13,8	13,2	10,7	9,5	0,78	0,72
	76-100	1	3	60,2	59,5	54,8	52,9	0,91	0,89
	101-125	3		0,5		0,6		1,20	
	126-150	1	2	25,5	27,3	33,9	37,6	1,33	1,38
	ΣΥΝΟΛΟ	6	6	100,0	100,0	100,0	100,0		
Ιταλία	61-75	5	5	30,7	30,4	19,5	19,6	0,64	0,64
	76-100	3	3	5,7	5,6	4,5	4,4	0,79	0,79
	101-125	8	9	39,4	39,7	44,1	44,3	1,12	1,12
	126-150	4	3	24,2	24,3	31,9	31,7	1,32	1,30
	ΣΥΝΟΛΟ	20	20	100,0	100,0	100,0	100,0		
Γαλλία	Μέχρι 60	3	3	2,1	2,2	1,1	1,1	0,52	0,50
	61-75	2	1	1,1	0,6	0,7	0,4	0,64	0,67
	76-100	18	19	66,4	66,7	57,6	57,6	0,87	0,86
	101-125		2		12,3		12,5		1,02
	151 και άνω	3	1	30,4	18,2	40,6	28,4	1,34	1,56
	ΣΥΝΟΛΟ	26	26	100,0	100,0	100,0	100,0		
Ηνωμ. Βασίλειο	61-75	4	5	8,7	9,1	6,2	6,5	0,71	0,71
	76-100	24	22	65,8	60,0	59,8	53,3	0,91	0,89
	101-125	7	8	20,0	22,5	21,9	24,2	1,10	1,07
	126-150	1	1	0,9	3,6	1,2	4,6	1,33	1,30
	151 και άνω	1	1	4,6	4,7	10,9	11,4	2,37	2,41
	ΣΥΝΟΛΟ	37	37	100,0	100,0	100,0	100,0		
Ισπανία	Μέχρι 60	2	1	20,8	2,7	15,1	1,7	0,73	0,63
	61-75	9	6	38,7	35,0	34,8	27,2	0,90	0,78
	76-100	6	8	27,7	42,9	33,3	45,7	1,20	1,07
	101-125	1	3	12,8	19,4	16,8	25,4	1,31	1,31
	76	18	18	100,0	100,0	100,0	100,0		
Πορτογαλία	Μέχρι 60	4	4	60,5	60,4	50,4	49,0	0,83	0,81
	61-75	2	2	6,0	6,1	5,9	6,2	0,98	1,02
	76-100	1	1	33,5	33,5	43,7	44,8	1,30	1,34
	ΣΥΝΟΛΟ	7	7	100,0	100,0	100,0	100,0		
Ελλάδα	Μέχρι 60	7	5	32,4	19,4	26,7	15,5	0,82	0,80
	61-75	5	7	62,0	75,1	65,5	77,4	1,06	1,03
	76-100	1	1	5,6	5,5	7,8	7,1	1,39	1,29
	ΣΥΝΟΛΟ	13	13	100,0	100,0	100,0	100,0		
Ε.Ε.15	Μέχρι 60	16	13	5,05	2,81	2,86	1,53	0,57	0,54
	61-75	37	39	15,28	16,56	10,43	11,14	0,68	0,67
	76-100	83	90	35,30	38,47	31,62	34,42	0,90	0,89
	101-125	51	47	28,76	26,61	31,89	29,63	1,11	1,11
	126-150	17	15	9,75	9,59	13,11	12,96	1,34	1,35
	150 και άνω	7	7	5,86	5,96	10,09	10,31	1,72	1,73
	ΣΥΝΟΛΟ	211	211	100,00	100,00	100,00	100,00		

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.9Α

Κατανομή του αριθμού των περιφερειών και ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού και του ΑΕΠ σε ΜΑΔ των περιφερειών των 10 Χ.-Ν.Μ.Ε.Ε. τα έτη 1995 και 2000 κατά κλιμάκια ΑΕΠ σε ΜΑΔ (Ε.Ε.15 = 100) και σχέση του ποσοστού του ΑΕΠ σε ΜΑΔ με το ποσοστό του πληθυσμού

ΧΩΡΕΣ	ΚΛΙΜΑΚΙΑ (Ε.Ε.15=100)	ΑΡΙΘ. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΛΗΘ.		ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΕΠ		ΣΧΕΣΗ ΑΕΠ/ΠΛΗΘ.	
		1995	2000	1995	2000	1995	2000	1995	2000
Κύπρος	76-100	1	1	100,0	100,0	100,0	100,0	1,00	1,00
Σλοβενία	46-60	9	6	64,3	34	57,0	28	0,89	0,82
	61-75	2	5	11,3	41	11,2	39	0,99	0,94
	76-100	1	1	24,4	25	31,8	33	1,30	1,34
	ΣΥΝΟΛΟ	12	12	100,0	100,0	100,0	100,0		
Μάλτα	46-60	1	1	100,0	100,0	100,0	100,0	1,00	1,00
Ουγγαρία	16-30	2	2	7,8	7,8	4,7	4,2	0,60	0,54
	31-45	15	14	66,6	63,1	54,0	46,7	0,81	0,74
	46-60	2	1	6,8	2,7	7,4	3,0	1,09	1,11
	61-75		2		8,5		11,0		1,29
	76-100	1	1	18,8	17,9	33,9	35,0	1,80	1,96
	ΣΥΝΟΛΟ	20	20	100,0	100,0	100,0	99,9		
Σλοβακία	16-30	1	1	14,4	14,6	9,2	8,9	0,64	0,61
	31-45	5	5	63,9	63,8	56,6	56,4	0,89	0,88
	46-60	1	1	10,2	10,2	11,2	10,3	1,10	1,01
	76-100	1	1	11,5	11,4	23,0	24,4	2,00	2,14
	ΣΥΝΟΛΟ	8	8	100,0	100,0	100,0	100,0		
Εσθονία	16-30	4	4	61,8	62	43,6	40	0,71	0,65
	46-60	1		38,2		56,4		1,48	
	61-75		1		38		60		1,56
	ΣΥΝΟΛΟ	5	5	100,0	100	100,0	100,0		
Πολωνία	16-30	28	20	58,7	40,9	44,8	28,9	0,76	0,71
	31-45	10	16	24,3	39,0	26,0	35,6	1,07	0,91
	46-60	4	5	11,2	12,5	16,4	16,7	1,46	1,34
	61-75	1	1	1,5	1,9	2,8	3,2		1,68
	76-100	1	1	4,2	1,5	10,0	3,2	2,38	2,13
	101-125		1		4,2		12,4		2,95
	ΣΥΝΟΛΟ	44	44	99,9	100,0	100,0	100,0		
Λιθουανία	15-30	6	4	35,5	25,4	30,7	18,2	0,86	0,72
	31-45	4	5	64,5	50,4	69,3	48,1	1,07	0,95
	46-60		1		24,3		33,7		1,39
	ΣΥΝΟΛΟ	10	10	100,0	100,1	100,0	100,0		
Λετονία	0-15		2		31		14		0,43
	16-20	4	2	58,8	28	46,2	20	0,79	0,70
	31-45	1		41,2		53,8		1,31	
	46-60		1		41		67		1,64
	ΣΥΝΟΛΟ	5	5	100,0	100	100,0	100		

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

ΒΙΒΛΙΑ

1. ΟΙ ΣΧΟΛΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	1977
2. ΟΙ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ Α.Ε.Ι. - ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ : ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	1979
3. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ 1977 - 1981	1981
4. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ	1981
5. ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ 1974, 1977, 1981 - ΜΙΑ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	1982
6. ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΜΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	1983
7. ΕΚΛΟΓΕΣ 1981 ΓΙΑ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ	1984
8. ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ 1985 ΚΑΙ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ 1984	1986
9. Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΚΑΙ Η ΑΠΛΗ ΑΝΑΛΟΓΙΚΗ	1988
10. Η ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ	1991
11. Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΟΥ ΜΑΑΣΤΡΙΧΤ ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ	1992
12. ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ ΚΑΙ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ 1989-1990	1993
13. Η ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ 1975-1992	1994
14. ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΗΣ ΕΙΚΟΣΑΕΤΙΑΣ 1974-1994	1994
15. ΘΕΣΜΙΚΟΣ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ	1995
16. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 1961-1990	1996
17. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΜΑΑΣΤΡΙΧΤ	1996
18. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ ΜΙΑΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ	1997
19. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 1980-1994	1997
20. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	1998
21. ΑΠΟ ΤΟ ΜΑΑΣΤΡΙΧΤ ΣΤΟ ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ ΚΑΙ ΣΤΟ ΕΥΡΩ	1999
22. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	2000
23. ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ 1996 ΚΑΙ 2000	2000
24. ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 1981 - 2000	2001
25. ΕΙΣΡΟΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΓΕΝΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ 1991-200	2002

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

26. ΓΡΑΜΜΙΚΗ ΑΛΓΕΒΡΑ - ΓΙΑ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΕΤΡΙΑΣ	1975
27. ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΕΤΡΙΑ - ΤΟΜΟΣ Ι	1975
28. ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΕΤΡΙΑ - ΤΟΜΟΣ ΙΙ	1979